

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԻԶԵՎԱՆԻ
ՄԱՍՆԱԶՅՈՒՂԻ ԳԻՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ

ՈՐՈՇՈՒՄ N 38/11

01-ը հունիսի 2019 թվականի

ԶԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅՈՒՆ

(101501.00.6) կրթական ծրագիրը հաստատելու մասին:

Ղեկավարվելով Երևանի պետական համալսարանի Իջևանի մասնաճյուղի կանոնադրության 21-րդ կետի 5-րդ ենթակետով և Երևանի պետական համալսարանի Իջևանի մասնաճյուղի գիտական խորհրդի կանոնակարգի 4-րդ կետի 5-րդ ենթակետով՝ Երևանի պետական համալսարանի Իջևանի մասնաճյուղի գիտական խորհուրդը որոշում է.

- Հաստատել ԶԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅՈՒՆ (101501.00.6) կրթական ծրագիրը համաձայն հավելվածի:

ԵՊՀ ԻՄ ԳԻՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՆԱԽԱԳԱՀ՝ _____ Ա.Վ. ՑՈՒՑՈՒԼՅԱՆ

**ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ
ԻԶԵՎԱՆԻ ՄԱՍՆԱԶՅՈՒՂ**

Տնտեսագիտության ֆակուլտետ

«ԶԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅՈՒՆ» ԾՐԱԳՐԻ ՄԱՍՆԱԳԻՐ

1. Ծրագրի անվանումը և մասնագիտության թվանիշը	«Զբոսաշրջություն» 101501.00.6
2. Բուհը	«Երևանի պետական համալսարան» հիմնադրամի Իջևանի մասնաճյուղ
3. Ծրագիրը հավատարմագրված է	–
4. Շնորհվող որակավորումը	Զբոսաշրջության բակալավր
5. Ծրագրի մեկնարկի ուսումնական տարին	2018/2019
6. Ուսումնառության լեզուն	Հայերեն
7. Ուսուցման ձևը	Առկա

8. Ծրագրի ընդունելության չափանիշները

Ծրագրի դիմորդը պետք է ունենա ՀՀ եռաստիճան միջնակարգ ընդհանուր կամ դրան համարժեք այլ կրթություն /նախնական մասնագիտական կամ միջին մասնագիտական/: Ընդունելությունը կատարվում է ըստ ՀՀ կառավարության հաստատած Հայաստանի Հանրապետության բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների ընդունելության կարգի:

Այլ մասնագիտությամբ բակալավրի կամ համարժեք որակավորում ունեցող դիմորդների ընդունելությունը կատարվում է առանց ընդունելության քննությունների: Այս դեպքում դիմորդը միանգամից ընդունվում է կրթական ծրագրի երկրորդ կուրս:

9. Ծրագրի նպատակները

Ծրագիրը նպատակ ունի պատրաստել զբոսաշրջության գծով մասնագետներ, որոնք ունակ կլինեն՝

- մշակելու զբոսաշրջության զարգացման, կազմակերպման սկզբունքներ և ռազմավարական ծրագրեր,
- իրականացնելու պրակտիկ մասնագիտական գործունեություն զբոսաշրջության ոլորտում,
- իրենց տեսական գիտելիքներով և գործնական կարողություններով ու հմտություններով բավարարելու զբոսաշրջության ոլորտի զարգացման արդի միտումներին և պահանջներին:

10. Ծրագրի կրթական վերջնարդյունքները

Ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

Այս ծրագրի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

1. պարզաբանելու տուրիստագիտության հիմնական հասկացությունները, կատեգորիաները, տեսությունները,
2. մեկնաբանելու զբոսաշրջության կազմակերպման սկզբունքները, մասնագիտական նորմատիվ փաստաթղթերը,
3. բացահայտելու զբոսաշրջության առանձնահատկությունները և զարգացումները տարածաշրջանային ու տեղական մակարդակներում,
4. վերլուծելու զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի զարգացման գործոնները և արդի միտումները, տարատեսակները, աշխարհագրությունը,
5. գնահատելու զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը, նշանակությունը,
6. տարբերակելու զբոսաշրջության ուսումնասիրությունների առանձին մոտեցումները, դրանց առանձնահատկությունները (սոցիոլոգիական, տնտեսագիտական, մշակութաբանական, աշխարհագրական և այլն):

Բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ

Այս ծրագրի հաջող ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.

1. իրականացնելու տուրիստական գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում,
2. կատարելու մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ,
3. գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները,
4. իրականացնելու մարքեթինգային և մենեջերական գործունեություն՝ զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի ոլորտում,
5. ցուցաբերելու հյուրընկալության կազմակերպման և զբոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա:

Գ. Ընդհանրական (փոխանցելի) կարողություններ

Այս ծրագրի հաջող ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

1. ազատ օգտվելու մայրենի և օտար լեզուներով տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից,
2. կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպելու և լուծելու խնդիրներ,
3. բանավոր և գրավոր հաղորդակցվելու մասնագիտական հանրության և հաճախորդների հետ,
4. կատարելու թիմային աշխատանք,
5. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

11. Ծրագրի ուսումնական պլանը

Կցված է

12. Ուսումնական պլանի քարտեզը

Կցված է

13. Գնահատման ձևերը

- ստուգարքներ,
- ընթացիկ քննություններ,
- կուրսային աշխատանքների կատարում,
- եզրափակիչ քննություններ,
- ավարտական աշխատանքի պաշտպանություն:

14. Շրջանավարտների ապագա կարիերայի հնարավորությունները

Ծրագրի շրջանավարտները կարող են աշխատանքի անցնել հետևյալ ոլորտներում՝

- ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարությունում,
- Զբոսաշրջության պետական կոմիտեում,
- հասարակական առևտրի, սննդի և սպասարկման ոլորտի ձեռնարկություններում,
- ներքին, ներգնա և արտագնա զբոսաշրջության ձեռնարկություններում,
- գովազդային գործակալություններում,
- հյուրանոցներում և այցելուների տեղաբաշխման այլ հաստատություններում,
- միջազգային օդանավակայաններում և երկաթուղային կայարաններում:

Ծրագրի շրջանավարտները կարող են զբաղեցնել հետևյալ պաշտոնները,

- ✓ սպասարկման և զբոսաշրջության ոլորտներում որպես զարգացման ռազմավարական քաղաքականության և ծրագրերի նախագծող, իրագործող- կազմակերպող, խորհրդատու- մասնագետ,
- ✓ հյուրընկալության, հասարակական առևտրի, սննդի և սպասարկման ոլորտի ձեռնարկություններում՝ գործադիր տնօրեն, մենեջերներ,
- ✓ գովազդային գործակալներ,
- ✓ զբոսաշրջային ծառայությունների և փաթեթների մշակողներ և կազմակերպիչներ,
- ✓ զբոսավարներ և էքսկուրսավարներ:

Ծրագրի շրջանավարտները կարող են շարունակել իրենց ուսումը ԵՊՀ և հարակից այլ բուհերի մագիստրատուրայում:

15. Ուսումնառության օժանդակության ռեսուրսները և ձևերը

Ուսումնառության գործընթացում օգտագործվում են հետևյալ օժանդակ ռեսուրսները.

- ժամանակակից սարքավորումներով և ծրագրային միջոցներով ապահովված լսարաններ,
- առցանց դասախոսություն /ավանդական և ինտերակտիվ/,
- էլեկտրոնային ռեսուրսներ:

16. Կրթական չափորոշիչները կամ ծրագրային կողմնորոշիչները, որոնք օգտագործվել են ծրագիրը մշակելիս

- ՀՀ բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության պետական կրթական չափորոշիչներ, կրթական ծրագրեր,
- ԵՊՀ ԻՄ 2016-2020 թթ. զարգացման ռազմավարական ծրագիր,
- Բարձրագույն և հետբուհական կրթության մասին ՀՀ օրենքը,
- Հայաստանյան և այլ բուհերի համապատասխան կրթական ծրագրերի բենչմարքինգ,
- ԵՊՀ «Զբոսաշրջություն» կրթական ծրագիր,
- Մոսկվայի Լոմոնոսովի անվան պետական համալսարանի «Զբոսաշրջություն» կրթական ծրագիր, 2007թ.,
- ԱՄՆ, Ռոչեստերի տեխնոլոգիական ինստիտուտի բակալավրի ծրագիր. 2008-2009թթ.,
- ԱՄՆ, Դելիվերի պետական համալսարան, «Հյուրընկալության և տուրիզմի կառավարման» բակալավրի ծրագիր 2010-2011թթ.:

17. Լրացուցիչ տեղեկատվություն ծրագրի վերաբերյալ

«Զբոսաշրջություն» ԿԾ-ը կազմելիս հաշվի են առնվել ՀՀ-ում ընդունված տարբեր կանոնակարգեր, կրթական ծրագրեր, վերապատրաստման նախագծեր, ԵՊՀ ԻՄ «Տուրիզմի կառավարման և մշակութաբանության» ամբիոնում կատարվող քննարկումների արդյունքներ, հաշվի է առնվել նաև «Զբոսաշրջության համաշխարհային կազմակերպության» և «Զբոսավարների միջազգային ասոցիացիա»-ի կանոնակարգերը: Ծրագրի նպատակների հաջող իրականացմանը կնպաստի նաև ԵՊՀ ԻՄ-ում գործող «Տավուշի Տուրիզմի զարգացման և հետազոտության կենտրոն»-ը:

«ԶԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅՈՒՆ» ԾՐԱԳՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱԴՑՈՒՆՔՆԵՐԸ

Այս ծրագրի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

Ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		Գ. Ընդհանրական (փոխանցելի) կարողություններ	
Ա1	Պարզաբանելու տուրիստագիտության հիմնական հասկացությունները, կատեգորիաները, տեսությունները:	Գ1	Ազատ օգտվելու մայրենի և օտար լեզուներով տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից:
Ա2	Մեկնաբանելու զբոսաշրջության կազմակերպման սկզբունքները, մասնագիտական նորմատիվ փաստաթղթերը:	Գ2	Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպել և լուծել խնդիրներ:
Ա3	Բացահայտելու զբոսաշրջության առանձնահատկությունները և զարգացումները տարածաշրջանային ու տեղական մակարդակներում:	Գ3	Բանավոր և գրավոր հաղորդակցվելու մասնագիտական հանրության և հաճախորդների հետ:
Ա4	Վերլուծելու զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի զարգացման գործոնները և արդի միտումները, տարատեսակները, աշխարհագրությունը:	Գ4	Կատարելու թիմային աշխատանք:
Ա5	Գնահատելու զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը, նշանակությունը:	Գ5	Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:
Ա6	Տարբերակելու զբոսաշրջության ուսումնասիրությունների առանձին մոտեցումները դրանց առանձնահատկությունները (սոցիոլոգիական, տնտեսագիտական, մշակութաբանական, աշխարհագրական և այլն):		
Բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ			
Բ1	Իրականացնելու մարքեթինգային և մենեջերական գործունեություն՝ զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի ոլորտում:	Բ4	Գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները:
Բ2	Իրականացնելու տուրիստական գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում:	Բ5	Ցուցաբերելու հյուրընկալության կազմակերպման և զբոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա:
Բ3	Կատարելու մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ:		

«ԶԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅՈՒՆ» ԾՐԱԳՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԻ ՔԱՐՏԵԶԸ

Ուսումնական մոդուլի անվանումը	Մոդուլի թվանիշը	Ծրագրի կրթական վերջնարդյունքները																
		Ա1	Ա2	Ա3	Ա4	Ա5	Ա6	Բ1	Բ2	Բ3	Բ4	Բ5	Գ1	Գ2	Գ3	Գ4	Գ5	
Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-1	0302/B01									x			x		x	x	x	
Հայոց պատմության հիմնահարցեր–1	0304/B02					x										x		
Ֆիզդաստիարակություն	0001 B03															x		
Ռուսերեն-1	0305/B04												x		x	x		
Քաղաքացիական պաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն	0001/B05													x		x		
Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման հիմունքներ	0104/B06									x			x			x		
Աշխարհագրություն	0202/B07				x		x											
Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-2	0302/B08									x			x		x	x	x	
Հայոց պատմության հիմնահարցեր–2	0304/ B09					x										x		
Ֆիզդաստիարակություն	0001/ B10															x		
Ռուսերեն–2	0305/ B11												x		x	x		
Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ	0105/ B12									x								
Ֆիզդաստիարակություն	0001/ B13															x		
Իրավունքի հիմունքներ	0304/ B14		x					x								x		
Կիրառական վիճակագրություն և տվյալների հետ աշխատանք	0104/ B15							x	x					x				
Ֆիզդաստիարակություն	0001/ B16															x		
Փիլիսոփայության հիմունքներ	0304/ B17						x			x							x	
Բարոյագիտության հիմունքներ	0303/ B18											x			x	x	x	
Բնագիտության ժամանակակից հայեցակարգեր	0105/B18									x	x			x		x		
Գործարարության հիմունքներ	0201/ B18			x						x	x							
Կրոնագիտության հիմունքներ	0304/ B18			x													x	
Հոգեբանության հիմունքներ	0303/ B18															x	x	
Մշակութաբանության հիմունքներ	0202/ B18					x						x				x	x	
Սոցիոլոգիայի հիմունքներ	0303/ B18						x			x								
Տրամաբանության հիմունքներ	0304/ B18									x				x				
Քաղաքագիտության հիմունքներ	0304/ B18			x												x	x	
Զբոսաշրջության հիմունքներ	0202/ B19	x	x								x							
Սոցիալ-տնտեսական աշխարհագրություն	0202/ B20				x								x			x		
Զբոսաշրջային երկրագրություն	0202/ B21			x		x								x				
Մարդը և նրա պահանջմունքները	0202/ B22					x				x							x	

Հայ ազգագրություն	0304/ B23					x						x					x
Տնտեսագիտություն	0201/ B24						x	x	x					x			
Ռեկրեացիայի աշխարհագրություն	0202/ B25				x						x			x	x		
Հյուրընկալության ինդուստրիա	0202/ B26										x	x					x
Զբոսաշրջության հոգեբանություն	0202/ B27						x				x						x
Բնակչության աշխ. ժող. հիմունքներով	0202/ B28					x						x					
Զբոսաշրջության սոցիոլոգիա	0202/ B29						x				x				x		
Անիմացիոն ծառայությունները զբոսաշրջության մեջ	0202/ B30				x						x	x				x	x
Գիտական հետազոտությունների մեթոդներ	0202/ B31						x			x				x			x
Համաշխարհային տնտեսության աշխարհագրություն	0202/ B32				x		x				x		x				
Թանգարանագիտություն	0304/ B33					x					x	x				x	x
Զբոսաշրջության մենեջմենթ	0201/ B34		x					x	x					x			x
Սոցիալ-տնտեսական վիճակագրություն	0201/ B35									x			x	x			
Միջազգային զբոսաշրջություն	0202/ B36			x	x						x		x				
Հայաստանի աշխարհագրություն	0202/ B37			x		x					x						
Էքսկուրսիոն գործ	0202/ B38								x		x	x		x			x
Տուրօպերատորական և տուրգործակալական գործունեություն	0202/ B39		x					x						x			x
Բուժ-առողջարարական զբոսաշրջություն	0202/ B40	x			x						x						
Զբոսաշրջության մարքեթինգ	0201/ B41		x	x				x									x
Գործարար շփումների էթիկա	0202/ B42											x		x		x	x
Էկոլոգիական զբոսաշրջություն	0202/ B43				x		x		x		x						
Իրավունքը զբոսաշրջության մեջ	0202/ B44		x											x			
Գյուղական զբոսաշրջություն	0202/ B45				x				x		x						
Հայաստանի բնական և պատմաճարտարապետական հուշարձանները	0202/ B46				x	x					x						
Զբոսաշրջությունը և բնության պահպանությունը	0202/ B47				x		x			x							
Անվտանգությունը զբոսաշրջության մեջ	0202/ B48		x										x				x
PR-ը և գովազդը տուրիզմում	0202/ B49			x					x								x
Ծրագրային զբոսաշրջության	0202/ B50								x					x			x
Համաշխարհային մշակութային ժառանգության հուշարձաններ	0202/ B51					x	x				x						x
Հայկական սփյուռքի աշխարհագրություն	0202/ B52			x		x					x						
Զբոսառեկրեացիոն նախագծում	0202/ B53			x					x		x						
Անգլերեն -1	0305/ B54												x			x	x
Ֆրանսերեն -1	0305/ B54												x			x	x
Անգլերեն-2	0305/ B55					x							x			x	x
Ֆրանսերեն -2	0305/ B55					x							x			x	x

Անգլերեն-3	0305/ B56														x		x	x	x
Ֆրանսերեն – 3	0305/ B56														x		x	x	x
Անգլերեն - 4	0305/ B57														x		x	x	x
Ֆրանսերեն - 4	0305/ B57														x		x	x	x
2-րդ օտար լեզու /անգլերեն/-1	0305/ B58														x		x	x	x
2-րդ օտար լեզու /ֆրանսերեն/-1	0305/ B58														x		x	x	x
Զբոսաշրջային ծառայությունների կազմակերպման մեթոդներ	0202/ B59		x			x	x											x	
Ժամանցի կազմակերպման տեխնոլոգիաները զբոսաշրջության մեջ	0202/ B59							x	x						x				x
2-րդ օտար լեզու/անգլերեն/-2	0305/ B60														x		x	x	x
2-րդ օտար լեզու/ֆրանսերեն/-2	0305/ B60														x		x	x	x
Տավուշի մարզի բնական և պատմաճարտարապետական հուշարձանները	0202/ B61					x						x				x			
Զբոսաշրջային ռեսուրսագիտություն	0202/ B61					x						x				x			
Անձնակազմի կառավարում	0202/ B62							x					x				x	x	
Որակի կառավարում	0202/ B62							x					x				x	x	
Հայ և համաշխարհային արվեստ	0202/ B63					x							x						x
Հնագիտության հիմունքներ	0202/ B63					x												x	
Հյուրանոցային և ռեստորանային մարքեթինգ	0202/ B64						x				x	x			x				
Տուրիստական ծառայությունների ստանդարտացում և սերտիֆիկացում	0202/ B64		x												x	x			
Ուսումնական պրակտիկա-1	0202/ B65			x							x	x			x			x	
Ուսումնական պրակտիկա-2	0202/ B66					x					x	x			x			x	
Կուրսային աշխատանք-1	0202/ B67	x									x	x			x			x	
Կուրսային աշխատանք-2	0202/ B68				x	x					x	x			x		x		
Ավարտական աշխատանք	0202/ B69		x	x	x	x	x			x	x	x			x	x	x		
Մասնագիտական պրակտիկա	0202/ B70		x					x			x			x		x	x	x	x

«ԶԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅՈՒՆ» ԾՐԱԳՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԸ

Թվանիշ	Ուսումնական մոդուլի անվանումը	Կրեդիտներ	Ուսումնական բեռնվածությունը, ժամ					Կիսամյակներ																Գնահատման ձևը
								1		2		3		4		5		6		7		8		
			Ըդդ.	Դսլ.ս.	Գրծ./սեմ.	Լաբ.	Ինք.	Կրդ.	Լս.ժ.	Կրդ.	Լս.ժ.	Կրդ.	Լս.ժ.	Կրդ.	Լս.ժ.	Կրդ.	Լս.ժ.	Կրդ.	Լս.ժ.	Կրդ.	Լս.ժ.	Կրդ.	Լս.ժ.	
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿՐԹԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ	38	1260	285	405	0	570	16	18	10	12	8	10	4	6									
	Պարտադիր դասընթացներ	34	1140	225	405	0	510	16	18	10	12	4	6	4	6									
	Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-1	2	60		30		30	2	2															Ստ.
	Հայոց պատմության հիմնահարցեր-1	2	60	30			30	2	2															Ստ.
	Ռուսերեն-1	4	120		60		60	4	4															Ստ.
	Քաղաքացիական պաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն	4	120	30	30		60	4	4															Ստ.
	Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման հիմունքներ	2	60		30		30	2	2															Ստ.
	Աշխարհագրություն	2	60	30			30	2	2															Ստ.
	Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-2	2	60		30		30			2	2													Ստ.
	Հայոց պատմության հիմնահարցեր-2	2	60	30			30			2	2													Ստ.
	Ռուսերեն-2	4	120		60		60			4	4													Ստ.
	Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ	2	60	30			30			2	2													
	Իրավունքի հիմունքներ	2	60	30			30					2	2											Ստ.
	Կիրառական վիճակագրություն և տվյալների հետ աշխատանք	2	60	15	15		30					2	2											Ստ.
	Փիլիսոփայության հիմունքներ	4	120	30	30		60							4	4									Ստ.
	Ֆիզդաստիարակություն	0	120		120		0		2		2		2		2									Ստ.
	Կամրնտրական դասընթացներ	4	120	60			60					4	4											Ստ.
	Բարոյագիտության հիմունքներ	2	60	30			30																	Ստ.
	Բնագիտության ժամանակակից հայեցակարգեր	2	60	30			30																	Ստ.
	Գործարարության հիմունքներ	2	60	30			30																	Ստ.
	Կրոնագիտության հիմունքներ	2	60	30			30																	Ստ.
	Հոգեբանության հիմունքներ	2	60	30			30																	Ստ.

Մշակութաբանության հիմունքներ	2	60	30			30																	Ստ.
Սոցիոլոգիայի հիմունքներ	2	60	30			30																	Ստ.
Տրամաբանության հիմունքներ	2	60	30			30																	Ստ.
Քաղաքագիտության հիմունքներ	2	60	30			30																	Ստ.
ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ	164	4920	1350	1050	0	2520	16	16	16	14	22	22	24	24	28	28	28	28	30	28			
Պարտադիր դասընթացներ	122	3660	1200	570	0	1890	12	12	12	10	18	18	18	18	20	20	19	19	23	21			
Զբոսաշրջության հիմունքներ	3	90	30	15		45	3	3															Առ.եզ.գն.
Սոցիալ-տնտեսական աշխարհագրություն	3	90	30	15		45	3	3															Առ.եզ.գն.
Զբոսաշրջային երկրագրություն	3	90	30	15		45	3	3															Առ.եզ.գն.
Մարդը և նրա պահանջմունքները	3	90	30	15		45	3	3															Առ.եզ.գն.
Հայ ազգագրություն	3	90	30	15		45			3	3													Առ.եզ.գն.
Տնտեսագիտություն	5	150	45	15		90			5	4													Եզ.գն.
Ռեկրեացիայի աշխարհագրություն	4	120	30	15		75			4	3													Առ.եզ.գն.
Հյուրընկալության ինդուստրիա	4	120	45	15		60					4	4											Եզ.գն.
Զբոսաշրջության հոգեբանություն	2	60	15	15		30					2	2											Առ.ընթ.գն.
Բնակչության աշխարհագրություն ժողովրդագրության հիմունքներով	4	120	45	15		60					4	4											Եզ.գն.
Զբոսաշրջության սոցիոլոգիա	3	90	30	15		45					3	3											Առ.եզ.գն.
Անիմացիոն ծառայությունները զբոսաշրջության մեջ	3	90	30	15		45					3	3											Առ.եզ.գն.
Գիտական հետազոտությունների մեթոդներ	2	60	15	15		30					2	2											Առ.ընթ.գն.
Համաշխարհային տնտեսության աշխարհագրություն	5	150	45	30		75							5	5									Եզ.գն.
Թանգարանագիտություն	2	60	30			30							2	2									Առ.ընթ.գն.
Զբոսաշրջության մենեջմենթ	4	120	30	30		60							4	4									Եզ.գն.
Սոցիալ-տնտեսական վիճակագրություն	3	90	30	15		45							3	3									Առ.եզ.գն.
Միջազգային զբոսաշրջություն	4	120	45	15		60							4	4									Եզ.գն.
Հայաստանի աշխարհագրություն	5	150	45	30		75									5	5							Եզ.գն.
Էքսկուրսիոն գործ	3	90	30	15		45									3	3							Առ.եզ.գն.
Տուրօպերատորական և տուրգործակալական գործունեություն	3	90	30	15		45									3	3							Առ.ընթ.գն.
Բուժ-առողջարարական զբոսաշրջություն	3	90	30	15		45									3	3							Առ.եզ.գն.

Զբոսաշրջության մարքեթինգ	3	90	30	15		45									3	3							Առ.եզ.գն.
Գործարար շփումների էթիկա	3	90	30	15		45									3	3							Առ.ընթ.գն.
Էկոլոգիական զբոսաշրջություն	4	120	45	15		60											4	4					Առ.եզ.գն.
Իրավունքը զբոսաշրջության մեջ	3	90	30	15		45											3	3					Առ.ընթ.գն.
Գյուղական զբոսաշրջություն	4	120	45	15		60											4	4					Եզ.գն.
Հայաստանի բնական և պատմաճարտարապետական հուշարձանները	4	120	45	15		60											4	4					Եզ.գն.
Զբոսաշրջությունը և բնության պահպան.	4	120	45	15		60											4	4					Եզ.գն.
Անվտանգությունը զբոսաշրջության մեջ	3	90	30	15		45													3	3			Առ.եզ.գն.
PR և գովազդը տուրիզմում	4	120	45	15		60													4	4			Եզ.գն.
Ծրագրային զբոսաշրջություն	4	120	30	30		60													4	4			Եզ.գն.
Համաշխարհային մշակութային ժառանգության հուշարձաններ	4	120	45	15		60													4	4			Առ.եզ.գն.
Հայկական սփյուռքի աշխարհագրություն	4	120	30	15		75													4	3			Առ.ընթ.գն.
Զբոսառեկրեացիոն նախագծում	4	120	30	15		75													4	3			Առ.ընթ.գն.
Կամրնտրական առարկաներ	42	1260	150	480	0	630	4	4	4	4	4	4	6	6	8	8	9	9	7	7			
Կամրնտրական առարկաներ	4	120		60		60	4	4															Առ.եզ.գն.
Անգլերեն-1	4	120		60		60	4	4															
Ֆրանսերեն-1	4	120		60		60	4	4															
Կամրնտրական առարկաներ	4	120		60		60			4	4													Առ.եզ.գն.
Անգլերեն-2	4	120		60		60			4	4													
Ֆրանսերեն-2	4	120		60		60			4	4													
Կամրնտրական առարկաներ	4	120		60		60					4	4											Առ.եզ.գն.
Անգլերեն-3	4	120		60		60					4	4											
Ֆրանսերեն-3	4	120		60		60					4	4											
Կամրնտրական առարկաներ	6	180		90		90							6	6									Եզ.գն.
Անգլերեն-4	6	180		90		90							6	6									
Ֆրանսերեն-4	6	180		90		90							6	6									
Կամրնտրական առարկաներ	6	180		90		90									6	6							Եզ.գն.
2-րդ օտար լեզու/անգլերեն/-1	6	180		90		90									6	6							
2-րդ օտար լեզու/ֆրանսերեն/-1	6	180		90		90									6	6							
Կամրնտրական առարկաներ	2	60	30			30									2	2							Առ.ընթ.գն.
Զբոսաշրջային ծառայությունների կազմակերպման մեթոդներ	2	60	30			30									2	2							

Ժամանցի կազմակերպման տեխնոլոգի- աները զբոսաշրջության մեջ	2	60	30			30									2	2							
Կամրնտրական առարկաներ	6	180		90		90											6	6					Եզ.գն.
2-րդ օտար լեզու/անգլերեն/-2	6	180		90		90											6	6					
2-րդ օտար լեզու/ֆրանսերեն/-2	6	180		90		90											6	6					
Կամրնտրական առարկաներ	3	90	30	15		45											3	3					Առ.ընթ.գն.
Զբոսաշրջային ռեսուրսագիտություն	3	90	30	15		45											3	3					
Տավուշի մարզի բնական և պատմա- ճարտարապետական հուշարձանները	3	90	30	15		45											3	3					
Կամրնտրական առարկաներ	3	90	30	15		45													3	3			Առ.Եզ.գն.
Անձնակազմի կառավարում	3	90	30	15		45													3	3			
Որակի կառավարում	3	90	30	15		45													3	3			
Կամրնտրական առարկաներ	2	60	30			30													2	2			Առ.ընթ.գն.
Հայ և համաշխարհային արվեստ	2	60	30			30													2	2			
Հնագիտության հիմունքներ	2	60	30			30													2	2			
Կամրնտրական առարկաներ	2	60	30			30													2	2			Առ.ընթ.գն.
Հյուրանոցային և ռեստորանային մարքեթինգ	2	60	30			30													2	2			
Տուրիստական ծառայությունների ստանդարտացում և սերտիֆիկացում	2	60	30			30													2	2			
ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՅԼ ՄՈՂՈՒԼՆԵՐ	38	1140	0	0	0	1140			4	0			4	0	2	0	2	0			26	0	
Ուսումնական պրակտիկա-1	4	120				120			4	0													Մտ.
Ուսումնական պրակտիկա-2	4	120				120							4	0									Մտ.
Կուրսային աշխատանք-1	2	60				60									2	0							Առ.ընթ.գն
Կուրսային աշխատանք-2	2	60				60											2	0					Առ.ընթ.գն
Մասնագիտական պրակտիկա	6	180				180															6	0	Մտ.
Ավարտական աշխատանք	20	600				600															20	0	Առ.ընթ.գն
Ընդամենը	240	7200	1575	1455	0	4170	32	34	30	26	30	32	32	30	30	28	30	28	30	28	26	0	
Ուսումնական/գիտական մոդուլների քանակը																							

**ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ
ԻԶԵՎԱՆԻ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ**

ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

**«ԶԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅՈՒՆ» ԾՐԱԳՐԻ
ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉՆԵՐ**

0302/B01.	Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ -1	2 կրեդիտ
2 ժամ/ շաբ.	0/30/0	
1-ին կիսամյակ	ստուգարք	
Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել խոսքը, նրա դրսևորման ձևերը, ուղղախոսական ու արտասանական նորմերը, խոսքի բաղադրիչների կապակցման միջոցները, խոսքի մասերի գործածության յուրահատկությունները, գրագրության ձևերը և խոսքային էթիկան, կառուցել արտահայտիչ ու ներգործուն գրավոր ու բանավոր խոսք: Դասընթացի խնդիրները. - ուսուցանել խոսքի մշակույթի ընդհանուր օրինաչափությունները, լեզվական և գրական նորմերը, հնչյունական, բառային և քերականական մակարդակներն ու նրանց կիրառության յուրահատկությունները, - ձևավորել ու մշակել գրական խոսքի բարձր ճաշակ ու մշակույթ:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն - Ներկայացնելու խոսքի ընդհանուր հատկանիշները, դրսևորման ձևերը, սահմանելու և ճիշտ կիրառելու լեզվական և հնչյունական-արտասանական, ուղղախոսական նորմերը: - Ձևավորելու բանավոր խոսքի և գրավոր խոսքի բարձր մակարդակ՝ ճիշտ և տեղին կիրառելով լեզվական տարբեր իրողությունները (բառապաշարի շերտեր, ձևափոխություններ, խմբեր, դարձվածքներ և այլն): - Սահմանելու, բացատրելու գրական, լեզվական, ոճական նորմաները, որոնք կիրառելի են ժամանակակից հայերենում: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ - Կառուցելու հարուստ բառապաշարով, շարահյուսորեն ճշգրիտ կապակցված գրավոր և բանավոր խոսք: - Գործառնելու գրագրության ձևերը, ուղղախոսության և արտասանվածքի նորմերը բանավոր խոսքում: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ - Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը, - Աշխատելու թիմում:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Բ2.կատարել մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ, Գ1.արդյունավետ կերպով օգտվել մայրենի և օտար լեզուներով տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից, Գ3.բանավոր և գրավոր հաղորդակցվել մասնագիտական հանրության և հաճախորդների հետ, Գ4.կատարել թիմային աշխատանք, Գ5.պահպանել մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. - քննարկում /բանավեճ - համագործակցային աշխատանք - մտազրոհ - վերլուծական մեթոդ - խոսքային կամ բանավոր մեթոդ - գրավոր մեթոդ - բացատրական մեթոդ:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.		

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով՝ անցած նյութի հիման վրա:
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. Թեմա 1. Խոսքի մշակույթ առարկան, նպատակը և խնդիրները: Խոսքի դրսևորման ձևերը: Լեզվական նորմ: Թեմա 2. Հնչյունական /արտասանական/ մակարդակ: Գրագրության ձևեր: Թեմա 3. Բառային մակարդակ: Թեմա 4. Քերականական մակարդակ: Ձևաբանություն: Թեմա 5. Շարահյուսություն:
Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Ավետիսյան Յուրի, Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ, Գիրք Ա, ԵՊՀ, Եր., 2014: 2. Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ (Հեղինակային խումբ), Գիրք Բ, ԵՊՀ, Եր., 2015: 3. Ասատրյան Մ.Ե., Ժամանակակից հայոց լեզու/Ձևաբանություն/, Եր., 2002: 4. Բաղդկյան Խ., Դարձվածային ոճաբանություն Եր., 2003: 5. Եզեկյան Լ., Հայոց լեզվի ոճաբանություն, Եր., 2003: Մարգարյան Ա., Ժամանակակից հայոց լեզու /Բառագիտություն/, Երևան, 1997:

0304/B02	Հայոց պատմության հիմնահարցեր-1	2 ECTS կրեդիտ
2 ժամ/շաբ.	30/0/0	
1-ին կիսամյակ	Ստուգարք	
Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել հայ ժողովրդի պատմությունը՝ ծագումից մինչև 17-րդ դարն ընկած ժամանակահատվածը: Այդ նպատակով նախ տրվում է նախագիտելիք Հայկական լեռնաշխարհի պատմական աշխարհագրության, համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմության սկզբնաղբյուրների վերաբերյալ, որից հետո ներկայացվում է պատմությունը՝ գիտական բարձր մակարդակով: Դասընթացում ոչ միայն ներկայացվում են փաստերն ու իրադարձությունները, այլև տրվում է դրանց վերլուծությունը, ինչն անհրաժեշտ է պատմությունից դասեր քաղելու և այն հանուն ՀՀ քաղաքական լավագույն ապագայի կերտման նպատակով: Առանձին թեմաներով ուսումնասիրվում են հայ հոգևոր և նյութական մշակույթը, Հայաստանի պետական կառավարման համակարգերը, տնտեսությունը, որոնք ևս ունեն թե՛ ճանաչողական, թե՛ կիրառական նշանակություն: Դասընթացի խնդիրները. 1. ձևավորել հստակ պատկերացում հայոց հին և միջնադարյան պետականությունների առանձնահատկությունների, զարգացման ընթացքի և փուլերի մասին, 2. ձևավորել պատմական փաստերը համադրելու, երևույթները համակողմանի գնահատելու կորողություն, 3. ապահովել գիտելիքներ և հիմք հետագա դասընթացների հետ տրամաբանական կամ պատճառահետևանքային կապ ապահովելու համար: Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի. ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. Վերարտադրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմությանը վերաբերող հիմնական փաստական նյութը: 2. Նկարագրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների գլխավոր իրադարձությունները: 3. Ներկայացնելու համապատասխան ժամանակաշրջանում ստեղծված հոգևոր և նյութական մշակույթի արժեքները, լուսաբանելու Հայաստանի պետական կառավարման համակարգերը, տնտեսության, ռազմական և այլ բնագավառներ ու նվաճումները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. Բացահայտելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի իրադարձությունների պատճառահետևանքային կապերը: 2. Արժևորելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի կարևոր իրադարձությունները՝ համաշխարհային պատմության համատեքստում: 1. Արժևորելու ինչպես նախաքրիստոնեական, այնպես էլ քրիստոնեական դարաշրջաններում ստեղծված մեր մշակութային արժեքները: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. Տարբերակելու և գնահատելու մեր պատմության բնորոշ առանձնահատկությունները, ինչը և հնարավորություն կտա քաղաքական կողմնորոշում ունենալու ներկայում և ապագայում: 2. Բանավիճելու: Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնադրոյունք(ներ)ը.		

Ա5. գնահատել զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերի, նշանակության գնահատում իրականացնելու կարողություն, Գ4. կատարել թիմային աշխատանք:
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն 2. ռեֆերատ 3. անհատական և խմբային առաջադրանքներ:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգարք. Նախապես տրված հարցաշարի շրջականում անցկացվում է բանավոր հարցում:
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Հայաստանը հնագույն շրջանում: Թեմա 2. Հայաստանի հին շրջանի պատմությունը. Վանի թագավորությունը /Ք.ա.9-6-րդ դդ/: Երվանդունիների թագավորությունը: Թեմա 3. Մեծ Հայքի թագավորության վերելքը Արտաշեսյան շրջանում: Թեմա 4. Արշակունիների թագավորությունը: Թեմա 5. Հայաստանը վաղ միջնադարում: Թեմա 6. Հայաստանը զարգացած միջնադարում: Թեմա 7. Հայաստանը ուշ միջնադարում:
Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Հայոց պատմություն (Հր. Միմոնյանի խմբագրությամբ), Երևան, 2012: 2. Հայ ժողովրդի պատմություն (Ստ.Մելիք-Բախշյանի խմբագրությամբ), Երևան, 1975: 3. Հայոց պատմություն. հիմնահարցեր (Հր.Միմոնյանի խմբագրությամբ), Երևան, 2000: 4. Հայոց պատմություն (Պողոսյան Ս., Ասրյան Ա.), Երևան, 2009:

0001/B03, B10	Ֆիզդաստիարակություն	0 ECTS կրեդիտ
2 ժամ/շաբ.	0/60/0	
1-ին , 2-րդ կիսամյակներ	Ստուգարք	
Դասընթացի նպատակն է հաշվի առնելով հասարակության և անհատի զարգացման հետաքրքրություններն ու շահերը, մարզի բնակլիմայական պայմանները և ուսանողների ֆիզիկական զարգացման ու շարժողական ընդունակությունների առանձնահատկությունները՝ ուսանողների մոտ ձևավորել սոցիալապես անհրաժեշտ գիտելիքների և հմտությունների ծավալը լիարժեք ֆիզիկական պատրաստություն ստանալու, ամենօրյա կյանքի ու կրթության պահանջները ապահովելու և շարունակելու վերաբերյալ: Կարևորելով ուսանողների գիտակցական մակարդակի բարձրացումը՝ դասընթացը նպատակ ունի. • ապահովել երիտասարդ սերնդի կրթադաստիարակչական գործընթացը, • նպաստել ուսումնառողների առողջական վիճակի բարելավմանը, • բարձրացնել ֆիզիկական դաստիարակության դերն ու նշանակությունը, պարապմունքները դարձնել ակտիվ հանգստի, մտավոր լարվածության վերացման և ուժերի վերականգնման միջոց, կենսաձևում արմատավորել ֆիզիկական կուլտուրան և սպորտը որպես առողջ ապրելակերպի միջոց, • նպաստել սովորողների մտավոր, հոգևոր և ֆիզիկական ունակությունների համակողմանի ու ներդաշնակ զարգացմանը, բարձրացնել նրանց մտավոր և ֆիզիկական աշխատունակությունը և պատրաստվածությունը, • զարգացնել ուսանողների ֆունկցիոնալ և շարժողական ընդունակությունները, ձևավորել նրանց մոտ արագաշարժություն, ուժ, ճկունություն, դիմացկունություն, ճարպկություն, կոորդինացիա և այլն: Դասընթացի խնդիրներն են. 1. հասնել նրան, որ ուսանողները կարևորեն ֆիզիկական դաստիարակության սոցիալական դերն ու նշանակությունը անձի զարգացման և նրա մասնագիտական գործունեության պատրաստման հարցում, 2. ուսանողներին հաղորդել հիմնարար գիտելիքներ առողջ կենսաձևի գիտակենսաբանական և գործնական հիմունքների վերաբերյալ, 3. ուսանողների մոտ ձևավորել համամարդկային գաղափարներ, բարոյական և կամային հատկանիշներ, կարգապահություն, աշխատասիրություն, սոցիալական ակտիվ դիրքորոշում, 4. ուսանողների մոտ ձևավորել ֆիզիկական ինքնակատարելագործման և ինքնադաստիարակման արժեքային համակարգ, սերմանել ֆիզիկական կուլտուրայով և սպորտով կանոնավոր պարապելու պահանջմունք,		

5. ուսանողների մոտ ձևավորել առողջությունը պահպանելու և ամրապնդելու, հոգեկան կայունությունը զարգացնելու, հոգեֆիզիկական ընդունակություններն ու անձի յուրահասկությունները մշակելու գործնական կարողություններն ու հմտություններ:
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. սահմանելու անձնական հիգիենայի և ֆիզիկական վարժություններով պարապմունքների հիգիենիկ կանոնները, 2. թվարկելու կոփման կանոնները և բացատրելու դրանց նշանակությունը, 3. ներկայացնելու ֆիզիկական դաստիարակության պարապմունքների ժամանակ անվտանգության պահպանման կանոնները, 4. ներկայացնելու առողջ կենսաձևի գիտակենսաբանական և գործնական հիմունքները, 5. առանձնացնելու վնասակար սովորությունները և բացատրելու դրանց կործանարար ազդեցությունը անձի մտավոր և ֆիզիկական զարգացման վրա: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. կատարելու նորմատիվներին համապատասխան ֆիզիկական վարժություններ (ակրոբատիկ վարժություններ, վազք, հեռացատկ), 2. ցուցաբերելու շարժողական ընդունակություններն ու ֆունկցիոնալ կարողություններն ուսուցանվող մարզաձևերում, 3. ցուցաբերելու տեխնիկական և տակտիկական գործողությունների հստակ կատարում մարզախաղերի ժամանակ, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ (եթե այդպիսիք կան) 1. աջակցելու կուրսում, ֆակուլտետում, բուհում և նրա շրջանակներից դուրս անցկացվող մասսայական և առողջարարական ֆիզկուլտուրայի ու սպորտային միջոցառումների կազմակերպմանը, 2. դասընթացի ժամանակ կազմակերպելու թիմային մրցախաղեր տարբեր սպորտաձևերից, 3. կազմելու իր և ընկերների առողջ կենսակերպի ապահովման ուսումնամարզական պարապմունքների պլան:
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. Գ4.կատարել թիմային աշխատանք:
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. Վերահսկողական ուսումնական պարապմունքներ . • տեսական դասեր դասախոսությունների ձևով (խոսքային մեթոդ), • մեթոդական-գործնական պարապմունքներ (ինտերակտիվ մեթոդ), • ուսումնամարզական պարապմունքներ (ինտերակտիվ մեթոդ), • անհատական և խմբակային լրացուցիչ պարապմունքներ (խմբային մեթոդ), • ինքնուրույն պարապմունքներ դասախոսի հանձնարարությամբ և հսկողությամբ (խմբային մեթոդ), 2. արտաուսումնական պարապմունքներ. • ֆիզիկական վարժությունների կատարում օրվա ընթացքում, • վերականգնողական միջոցառումների իրականացում, • մասնակցություն պարապմունքներ ըստ նախընտրած մարզաձևերի, • ինքնուրույն պարապմունքներ ֆիզիկական վարժություններով, սպորտով, տուրիզմով, • մասնակցություն մասսայական առողջարարական և սպորտային միջոցառումներ բուհում, • մարզաառողջարարական ճամբարների կազմակերպում:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Դասընթացն ավարտվում է ստուգարքով: Ստուգարքը համարվում է հանձնած, եթե ուսումնառողը ապահովում է ստուգիչ վարժությունների կատարումը և բավարարում է սահմանված նորմատիվների պահանջներին:
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. 1-ին կիսամյակ՝ աշնանային Թեմա 1. Ֆիզիկական դաստիարակություն, նրա դերն ու նշանակությունը ընդհանուր կրթական համակարգում: Ֆիզկուլտուրայի և սպորտի հիգիենիկ հիմունքները: Անձնական հիգիենայի և ֆիզիկական վարժություններով պարապմունքների հիգիենիկ կանոնները: Շարային պատրաստություն, դարձումներ տեղում, շարային քայլք: Թեմա 2. Մարմնի կոփման կանոնները և դրանց նշանակությունը: Վազք: Վազքի տեխնիկայի ուսուցում: Վազք. փոփոխական արագությամբ,

արգելքների հաղթահարումով, 60 մ /ցածր մեկնարկից/, 500 մ /աղջիկներ/, 1000 մ /տղաներ/:
 Հեռացատկ: Հեռացատկի տեխնիկայի ուսուցում: Հեռացատկ տեղից: **Թեմա 3.** Սպորտային խաղերի
 դերն ու նշանակությունը ուսանողի մտավոր և ֆիզիկական դաստիարակության, ակտիվ հանգստի,
 մտավոր լարվածության վերացման և ուժերի վերականգնման գործում: Սպորտային խաղ վոլեյբոլ.
 խաղի կանոնների ուսուցում, սկզբնահարվածի ուսուցում, գնդակի ընդունում և փոխանցում 2 ձեռքով:
 Սպորտային խաղ բասկետբոլ, խաղի կանոնների ուսուցում: Գնդակի վարում և փոխանցում 2 ձեռքով:
 Զամբյուղի մեջ գնդակի նետման տեխնիկայի ուսուցում: **Թեմա 4.** Ուսանողի առողջ
 կենցաղավարության հիմունքները, նրա արդյունավետության չափանիշները, պայքարը բացասական
 երևույթների դեմ: Երկկողմանի խաղ (վոլեյբոլ, բասկետբոլ):

2-րդ կիսամյակ՝ զարնանային

Թեմա 1. Ընդհանուր ֆիզիկական և սպորտային պատրաստության դերը ֆիզիկական
 դաստիարակության գործում: Շարժողական ընդունակությունների կատարելագործման հիմունքները:
 Մարմնամարզություն: Ակրոբատիկ վարժություններ. գլուխկոնծի առաջ, ետ, «կամուրջ» պառկած
 դրությունից, կանգ թիակների վրա, կանգ գլխի վրա, գլորումներ, գլուխկոնծի երկարությամբ: **Թեմա 2.**
 Ֆիզիկական բեռնվածության ծավալը ուսանողական տարիքում, նրա միջոցով ֆիզիկական
 զարգացման և մարմնակազմության հնարավորություններն ու շտկման պայմանները:
 Մարմնամարզություն: Մարզանստարանի վրա հենում պառկած դրությունից ձեռքերի ծալում և
 ուղղում: **Թեմա 3.** Ինքնուրույն պարապմունքների մեթոդական հիմունքները, նրանց ձևերը և
 տարիքային և սեռային առանձնահատկությունները: Սպորտային խաղ վոլեյբոլ. վերնից
 սկզբնահարվածի տեխնիկայի ուսուցում: Սպորտային խաղեր փետրագնդակ, սեղանի թենիս.
 տեխնիկական և տակտիկական տարրերի ուսուցում: Սպորտային խաղ բասկետբոլ. գնդակին
 տիրապետման տեխնիկայի ուսուցում, պաշտպանության տեխնիկայի ուսուցում, գնդակի նետում
 զամբյուղի մեջ: **Թեմա 4.** Սպորտային խաղ վոլեյբոլ: Հարձակողական հարվածի տիրապետման
 տեխնիկայի ուսուցում: Խաղի պաշտպանության տեխնիկայի ուսուցում: Երկկողմանի խաղ: **Թեմա 5.**
 Ինքնուրույն պարապմունքների հիգիենան և ինքնահսկումը: Վազք. ընթացքից, արագացումներով,
 ցածր մեկնարկից, փոփոխական վազք: Կարճ վազքի տեխնիկայի առանձնահատկությունները՝ 100 մ,
 200 մ, 300 մ: Վազք արգելքների հաղթահարումով (աղջիկներ՝ 200-300 մ, տղաներ՝ 500 մ): Երկար
 վազքի տեխնիկայի առանձնահատկությունները: Վազք 500 մ (աղջիկներ), 1000 մ (տղաներ):
 Հեռացատկ: Հեռացատկ տեղից՝ զույգ ոտքերի հրումով: **Թեմա 6.** Մասնակցությունը սպորտային
 մրցումների, դրանց ֆիզիկական և հոգևոր դաստիարակչական նշանակությունը: **Թեմա 7.**
 Ստուգարքային ձևերի նախապատրաստում:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Սամվելյան Լ.Ա., Պետրոսյան Գ.Ա., Թումանյան Հ.Գ., Գրիգորյան Ա.Ա., Ֆիզիկական
 դաստիարակության ծրագիր (Բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների համար), Երևան,
 ՎՄՎ-ՊՐԻՆՏ, 2007թ.
2. Ազիզյան Գ.Ն., Վանեայան Հ.Մ., Ֆիզիկական պատրաստություն, Եր., 2002:
3. Ավագյան Է.Հ., Ֆիզիկական պատրաստություն, Ուսումնական ձեռնարկ, Եր., 1978:
4. Բաբայան Հ. Ս., Ուսանողների գեղագիտական դաստիարակություն ֆիզդաստիարակության
 գործընթացում, Եր., 2000:
5. Բաբայան Մ.Ա., Մարմնամարզության հիմունքներ, Եր., 1989:
6. Բոյախյան Գ. Ե., Մարմնամարզության կիրառական վարժություններ ուսանողների համար, Եր.,
 2005:
7. Թումանյան Հ.Գ., Դիմացկունություն, տարիքային փոփոխությունները և նրա մշակման
 մեթոդիկան, Եր., 2002:
8. Մելիքսեյան Ռ. Ս., Տեսական գիտելիքների ուսուցումը ֆիզիկական կուլտուրայի դասերին, Եր.,
 1991:
9. Մելքոնյան Հ., Կալաջյան Ե., Մարզախաղեր: Խաղերի կանոնները, Եր., 2007:
10. Նահապետյան Ս.Ս., Ընդհանուր զարգացնող վարժություններ, Եր., 1988:

0305/B04	Ռուսերեն -1	4 ECTS կրեդիտ
4 ժամ/շաբ.	0/60/0	
1-ին կիսամյակ	Ստուգարք	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողի մոտ ձևավորել բանավոր և գրավոր խոսքի և երկխոսության կառուցման ունակություններ, ելնելով հաղորդակցման հիմնական պահանջմունքներից: Դասընթացի խնդիրներն են.		

1. ձևավորել գիտելիքներ՝ հիմնված ժամանակակից պատկերացումների վրա, 2. վեր հանել թերություններն ու շտկել դրանք, 3. խորացնել ուսանողի լեզվական հմտությունները և հաղորդակցման կարողությունները, 4. հատուկ ուշադրություն դարձնել մասնագիտական բառապաշարին՝ ուսումնասիրվող թեմաների շրջանակներում:
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. Ներկայացնելու ծրագրով նախատեսված քերականական նյութը: 2. Ներկայացնելու ծրագրով նախատեսված անհրաժեշտ բառապաշար: 3. Կիրառելու ուղղագրության հիմնական սկզբունքները և կանոնները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. Կարդալու, պատմելու, մեկնաբանելու և վերարտադրելու գեղարվեստական և ճանաչողական բնույթի տեքստեր գրքերից, թերթերից, ամսագրերից: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. Շարադրելու տեքստ (20 նախադասություն) առաջարկված որևէ թեմայով (իր, ընտանիքի, ուսման, ազատ ժամանակի, հայրենիքի, հայրենի քաղաքի, եղանակի, հետաքրքրությունների և այլնի մասին): 2. Ընկալելու, սկսելու, շարունակելու և ավարտելու երկխոսությունները:
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Գ1.արդյունավետ կերպով օգտվել տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով, Գ3.բանավոր և գրավոր հաղորդակցվել մասնագիտական հանրության և հաճախորդների հետ, Գ4.կատարել թիմային աշխատանք:
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. քննարկում /բանավեճ 2. համագործակցային աշխատանք 3. էվրիստիկական մեթոդ 4. մտագրոհ 5. ինդուկտիվ մեթոդ 6. դեդուկտիվ մեթոդ 7. վերլուծական մեթոդ 8. խոսքային կամ բանավոր մեթոդ 9. գրավոր մեթոդ 10. բացատրական մեթոդ:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են Ստուգարքը անց է կացվում բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում տրված ստուգողական աշխատանքների արդյունքների վրա:
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Բաժին 1. Հնչյունաբանություն: Ձայնավորների և բաղաձայնների դասակարգումը: Արտասանության և հնչերանգային հիմնական նորմերը: Բաժին 2. Բառագիտություն. բառիմաստ, մեհիմաստ և բազմիմաստ բառեր: Բառի ուղիղ և փոխաբերական իմաստները: Հոմանիշներ, հականիշներ, համանուններ, հարանուններ: Դարձվածքներ: Բաժին 3. Բառակազմություն, բառի ձևաբանական կազմը /արմատներ, ածանցներ, վերջավորություններ, նրանց ուղղագրությունը/: Բաժին 4. Ձևաբանություն. ձևաբանության հիմնական միավորները /բառ, ձևույթ/: Խոսքի մասերի դասակարգումը և նրանց քերականական կարգերը: Գոյական անուն, քերականական կարգերը, գոյականի ուղղագրությունը: Ածական անուն, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Թվական անուն, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Դերանուն, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Բայ, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը:
Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Русский язык. Под общ. ред. Л.М.Мкртчяна. Ер., изд-во ЕГУ, 2004 2. Учебник по русскому языку. Грамматика. Коммуникация Речь., П.Б.Балаян, Л.А.Тер-Саркисян, Б.С.Ходжумян. Ереван, изд-во ЕГУ, 2015г. 3. Учебные пособия по специальности.

0001/B05	Քաղաքացիական պաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն	4 կրեդիտ
4 ժամ/շաբ.	30/30/0	
2-րդ կիսամյակ	Ստուգարք	
Դասընթացի նպատակն է սովորողների մոտ ձևավորել ԱԻ-ների մասին պատկերացում, ԱԻ-ներում գործելու հմտություններ, փրկարարական աշխատանքների կազմակերպման վերաբերյալ հմտություններ և տարաբնույթ պատահարների ժամանակ հնարավոր վնասվածքների և այլ ախտահարումների դեպքում առաջին բուժօգնության ցուցաբերման անհրաժեշտ կարողություններ:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն - Ներկայացնելու տարաբնույթ ԱԻ-ների հետևանքով ստեղծված իրավիճակները և դրան դիմակայելու ուղիները: - Ներկայացնելու տեղեկատվություն ԱԻ-ում և պատերազմի ժամանակ պետության կողմից բնակչության պաշտպանությանն ուղղված միջոցառումների մասին: - Մեկնաբանելու ՀՀ-ում հավանական ԱԻ-ներից բխող ռիսկերի գնահատման մեթոդները: - Ներկայացնելու համաճարակային իրավիճակներում վարակի տարածման հնարավոր ուղիներն ու բացատրելու դրանցից պաշտպանության ձևերը: - Ներկայացնելու առաջին բուժօգնություն ցուցաբերելու հիմնահարցերը: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ - Գնահատելու տուժածի վիճակը (առաջնային և երկրորդային զննում), վնասվածքի տեսակն ու ծանրությունը և ցույց տալ առաջին բուժօգնություն: - Դրսևորելու նախընտրելի վարքագիծ տարաբնույթ արտակարգ իրավիճակներում: - Ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն տարաբնույթ վնասվածքների և ախտահարումների դեպքերում: - Օգտագործելու ձեռք բերված կարողությունները ԱԻ և պատերազմի ժամանակ պետության կողմից իրականացվող միջոցառումների ընթացքում: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ - Կիրառելու ձեռք բերված տեսական գիտելիքները գործնականում: - Աշխատելու թիմում և լուծելու բարդ խնդիրներ: - Վերլուծելու իրավիճակը և կատարելու անհրաժեշտ գործողություններ իր և շրջապատի համար:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. Գ2. կիրառել գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպել և լուծել խնդիրներ, Գ4. կատարել թիմային աշխատանք:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. - դասախոսություն - սեմինար - հարցադրումներ և քննարկումներ - լաբորատոր աշխատանքներ - տնային, ինքնուրույն և ստուգողական աշխատանքներ և խմբային նախագծեր:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Դասընթացն ավարտվում է ստուգարքով: Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման միջոցով: Հարցերի 50%-ին պատասխանելու դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Բաժին 1. Արտակարգ իրավիճակներ ու պատահարներ: Թեմա 1. Արտակարգ իրավիճակների նախարարության կառուցվածքն ու խնդիրները: Թեմա 2. Արտակարգ իրավիճակները, նրանց բնութագրերն ու կանխարգելման միջոցառումները: Բաժին 2. Քաղաքացիական պաշտպանություն: Թեմա 3. Բնակչության գործողությունները ահաբեկո-թյունների և նրանց սպառնալիքի ժամանակ: Թեմա 4. Հակառակորդի հարձակման ժամանակակից միջոցների բնութագրերը, նրանց վարակման օջախները և գնահատման մեթոդները: Թեմա 5. Բնակչության պաշտպանության պաշտպանության կազմակերպումը արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ: Թեմա 6. Արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ բնակչության բարոյահոգեբանական պատրաստվածության հիմնական ուղղությունները: Թեմա 7. Փրկարարական աշխատանքների կազմակերպումը արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ, տեղեկատվության կազմակերպումը: Բաժին 3. ԱԻ-ում բնակչության առաջին բուժօգնություն: Թեմա 8. Առաջին բուժօգնությունն ու մինչբժշկական		

օգնությունն արտակարգ իրավիճակներում: Թեմա 9. Ախտահարվածների ու հիվանդների բժշկական տեսակավորումը արտակարգ իրավիճակների պայմաններում: Թեմա 10. Սուր հիվանդություններ և թունավորումներ: Թեմա 11. Հակահամաճարակային միջոցառումներն արտակարգ իրավիճակներում: Թեմա 12. Վնասվածքներ և սուր վիրաբուժական հիվանդություններ: Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Մարկարյան Ռ.Վ., Ջանջուղազյան Ն.Ա., Օհանջանյան Մ.Մ., Հարությունյան Ա.Ա., Հարությունյան Վ.Ս., Բաղդասարյան Լ.Լ., Հասարթյան Ռ.Յ., Վարդանյան Ջ.Հ., «Քաղաքաշտպանության և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարցեր», Երևանի համալս. հրատ., 2006, 238 էջ: 2. Հեղինակների կոլեկտիվ, «Մինչբժշկական օգնությունը բնակչությանը արտակարգ իրավիճակներում», ուսումնական ձեռնարկ, Երևանի համալս. հրատ., 2007, 224 էջ: 3. Կ.Ա.Մանասյան, «Սիրտ-թոքային վերակենդանացման մինչբժշկական մեթոդների ուսուցումը» (ուսումնամեթոդական աշխատանք), Եր., Երևանի համալս. հրատ., 2007, 44 էջ: 4. Մ.Խ.Ադամյան, «Փոխադրական անշարժացում», ուսումնամեթոդական աշխատանք, Եր., Երևանի համալս. հրատ., 2011, 36 էջ: 5. Ս.Ա.Մանուկյան, Գ.Հ.Ճաղարյան «Արտակարգ իրավիճակների և քաղաքացիական պաշտպանության հիմնահարցեր», ուսումնական ձեռնարկ, Եր., Երևանի համալս. հրատ., 2017
--

0104/ B06	Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման հիմունքներ	2կրեդիտ
2 ժամ/շաբ.	0/30/0	
1-ին կիսամյակ	Ստուգարք	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողի մոտ ձևավորել անհրաժեշտ գիտելիքներ համակարգիչների տեխնիկական և ծրագրային նապահովման մասին, զարգացնել համակարգչից օգտվելու հմտություններ, որոնք կկիրառվեն ուսումնառության ընթացքում, առօրյայում, շարունակական կրթության ընթացքում, ստեղծել անհրաժեշտ հիմքեր համակարգչի օգնությամբ մասնագիտության մեջ գործնական հետազոտություններ ու վերլուծություններ կատարելու համար: Դասընթացի խնդիրները. 1. ուսանողներին ծանոթացնել համակարգչի կառուցվածքին, համակարգային և կիրառականծրագրերին, 2. մեկնաբանել փաստաթղթերի գեղարվեստական ձևավորման ոճերը, շրիֆտատեսակները, խմբագրման հնարավորությունները, 3. բացահայտել ժամանակակից համակարգչի դերն ու կարևորությունը հումանիտար մասնագիտությունների մեջ, 4. կատարել տրամաբանական արտահայտություններ Excel համակարգով խնդիրներ լուծելու համար, 5. ըստ կատարած հաշվարկների ստացված տվյալների կառուցել գրաֆիկներ, տեսակավորել: Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. Թվարկելու համակարգչի կառուցվածքը և նշելու աշխատանքի հիմնական սկզբունքները: 2. Ընտրելու ոճեր, շրիֆտատեսակներ, շաբլոններ word տեքստային խմբագրով փաստաթղթեր ձևավորելու համար: 3. Վերարտադրելու և ստեղծելու էլեկտրոնային աղյուսակ: 4. Ընտրելու և ներկայացնելու Power Point համակարգի հնարավորությունները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. Օգտագործելու օպերացիոն համակարգի հնարավորությունները: 2. Կատարելու իր թղթավարությունը Microsoft Word տեքստային խմբագրիչով: 3. էլեկտրոնային աղյուսակով կատարելու հաշվարկային աշխատանքներ՝ կիրառելով ստանդարտ ֆունկցիաներ և տրամաբանական գործողություններ: 4. Կիրառելու Power Point ծրագիրը զեկուցումների, ռեֆերատների, կուրսային և ավարտական աշխատանքների ցուցադրման համար: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Բ3.կատարել մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝		

կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ, Գ1.արդյունավետ կերպով օգտվել տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով, Գ4.կատարել թիմային աշխատանք:
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. գործնական աշխատանքներ:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Թեստը, առաջադրանքը, խնդիրը կամ ռեֆերատը գնահատվում է «ստուգված», եթե կատարել է 50% և ավելի: Ուսանողը . • շնորհանդեսի ուղեկցությամբ Power Point ծրագրով ներկայացնում է հանձնարարված ինքնուրույն աշխատանքները, • հանձնում է ուսումնառության ողջ ընթացքում ստացած գիտելիքների վերաբերյալ ռեֆերատը, • տեղում կատարում է առաջադրանք, որը բաղկացած է MS Word և Excel – ծրագրերի թեստերից:
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Համակարգչի կառուցվածքը և աշխատանքի հիմնական սկզբունքները. Համակարգչի կառուցվածքը և աշխատանքի հիմնական սկզբունքները: ԷՀՄ-ի հիմնական հանգույցները. հիշասարք, պրոցեսոր, ներածման և արտածման սարքեր: ԷՀՄ-ի ծրագրային ապահովումը: Ֆայլ, ֆայլի անվանում. Ֆայլի ճանապարհ: Հիշողության չափման միավորները: Թեմա 2. Microsoft Word փաստաթղթերի ստեղծում և ձևավորում. Փաստաթղթերի ստեղծում և ձևավորում: Տառի բնութագրերը: WordArt-ի տեղադրում: Նրա հետ աշխատելու գործիքներ: Formatting պանելի գործիքները: Աշխատանք Tab-երի հետ: Պարագրաֆ, նրա բնութագրերը: Էջի պարամետրերի տեղադրում: Եզրագծերի և ֆոնի տեղադրում, տեքստերի խմբագրում (բլոկների պատճենում, տեղափոխում, տեղադրում): Փաստաթղթերի նախնական դիտարկում և տպում: Տեքստերի սխալների ուղղում, որոնում, փոխարինում: Էջի համարների տեղադրում: Drawing ռեժիմ: Աշխատանք Autoshapes-երի հետ: Աղյուսակների տեղադրում:: Թեմա 3. Microsoft Excel էլեկտրոնային աղյուսակներ Microsoft Excel էլեկտրոնային աղյուսակային համակարգի պատուհանի կառուցվածքը: Բջիջներ: Տվյալների ներմուծում, խմբագրում, ֆորմատավորում: Բջջի հասցեների տիպերը: Ներմուծման ավտոմատացում: Տրամաբանական գործողություններ, ֆունկցիաներ: Տվյալների տեսակավորում՝ Filter, Sort ռեժիմները: Թեմա 4. Microsoft PowerPoint ներկայացման ստեղծում: Ներկայացումների ստեղծում: Անիմացիաների և ոճերի հաղորդում սահիկներին: Ձայնային, լուսային ոճերի հաղորդում սահիկներին: Դիզայնի ձևավորում: Ավտոմատացնել սահիկների միջև անցումը: Ներկայացումն ինտեգրել այլ թվայնացված միջոցների հետ:
Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Ա.Հովակիմյան., Ս.Սարգսյան, Լ.Խաչոյան, Ն.Իսախանյան, Ա.Մանուկյան, Ն.Մկրտչյան, Համակարգչային գրագիտություն, Մեթոդական ձեռնարկ, Երևան, 2012թ.: 2. А.Тихомиров, Прокди А.К., Колосков П.В., Клендрова И.А. и др., Microsoft Office 2007, Наука и Техника, Эл. Книга, 2008. 3. Բ.Ջանփոլադյան, Քոմփյուտերային կիրառական տեխնոլոգիաների հիմունքները

0202/B07	Աշխարհագրություն	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբ.	30/0/0	
1-ին կիսամյակ	Ստուգարք	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ աշխարհագրության դասընթացի, բնական երևույթների ու համակարգերի վերաբերյալ, ձևավորել գիտելիքներ հետագա ուսումնառության ընթացքում աշխարհագրական այլ դասընթացների յուրացման համար:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. թվարկելու բնական աշխարհագրության առանձին ոլորտներն ու նրանցում տեղի ունեցող երևույթները, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. բացատրելու մասնագիտության առանձնով աշխարհագրական կարևոր հասկացություններին, աշխարհագրական թաղանթում տեղի ունեցող բնածին և մարդածին երևույթները,		

2. ստացած գիտելիքներն օգտագործելու հասարակական աշխարհագրություն առարկան ուսումնասիրելիս, գ. ընդհանրական փոխանցելի կարողություններ 1. փաստերի վերլուծության հիման վրա կատարելու եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. Ա4. վերլուծել զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի զարգացման գործոնները և արդի միտումները, տարատեսակները, աշխարհագրությունը, Ա6. տարբերակել զբոսաշրջության ուսումնասիրությունների առանձին, մոտեցումները դրանց առանձնահատկությունները (սոցիոլոգիական, տնտեսագիտական, մշակութաբանական, աշխարհագրական և այլն):		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնասիրության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն 2. քննարկում /բանավեճ 3. համագործակցային աշխատանք 4. վերլուծական մեթոդ:		
Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները. Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց (նախապես տրամադրված հարցաշարից), որոնցից առնվազն 2-ին դրական պատասխանող ուսանողը ստանում է «ստուգված»:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Երկիր մոլորակն արեգակնային համակարգում: Թեմա 2. Երկրագնդի ոլորտային կառուցվածքը: Աշխարհագրական թաղանթ: Թեմա 3. Քարոլորտ և նրա կառուցվածքը: Քարոլորտում տեղի ունեցող երևույթներն ու դրանց աշխարհագրական-ռեկրեացիոն գնահատականը: Թեմա 4. Մթնոլորտ և նրա կառուցվածքը: Մթնոլորտում տեղի ունեցող երևույթներն ու դրանց աշխարհագրական-ռեկրեացիոն գնահատականը: Թեմա 5. Ջրոլորտ և նրա կառուցվածքը: Ջրոլորտում տեղի ունեցող երևույթներն ու դրանց աշխարհագրական-ռեկրեացիոն գնահատականը: Թեմա 6. Կենսոլորտ և նրա կառուցվածքը: Կենսոլորտում տեղի ունեցող երևույթներն ու դրանց աշխարհագրական-ռեկրեացիոն գնահատականը:		
Հիմնական գրականության ցանկը 1. Գաբրիելյան Հ.Կ., Երկիր մոլորակը և նրա աշխարհագրական թաղանթը, Երևան 1983 2. Պողոսյան Վ., Ընդհանուր երկրագիտություն: Ե., 1999 3. Մանասյան Մ.Գ., Աշխարհագրության ներածություն, Եր., 2012 4. Максаковский В.П., Географическая картина мира. Кн.1и2.,М.:2005 5. Шүкин И.С., Четырехязычный энциклопедический словарь терминов по физической географии. М., 1980		

0302/B08.	Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ -2	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբ.	0/30/0	
2-րդ կիսամյակ	Ստուգարք	
Դասընթացի նպատակն է՝ հարստացնել ու զարգացնել լեզվի կիրառական և հաղորդակցական հնավորությունները խոսքի պատկերավորման-արտահայտչական միջոցների յուրացմամբ, գործառական բոլոր ոճերի առանձնահատկությունների իմացությամբ ու անսխալ, գրագետ գործառմամբ, ձևավորել կարողություններ՝ գեղարվեստական խոսքի հնչյունական, բառային ու քերականական առանձնահատկությունները ինքնուրույն մեկնաբանելու և արժևորելու համար, ծանոթացնել հրապարակային խոսքի ընդհանուր կառուցվածքին և հիմնական հատկանիշներին և կիրառելի դարձնելու սումնական գործընթացներում: Դասընթացի խնդիրները. 1. բացահայտել արտահայտչական և պատկերավորման միջոցների դերը խոսքում, խոսքի գործառական տարբերակների համակարգը /գիտական, պաշտոնական, խոսակցական/, գեղարվեստական և հրապարակային խոսքի խնդիրները, կառուցվածքը, լեզվական առանձնահատկությունները:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. Ներկայացնելու խոսքի արժանիքները: 2. Կիրառելու արտահայտչական և պատկերավորման միջոցները:		

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. Լուսաբանելու գործառական ոճերի դասակարգման հիմունքները և ոճերի առանձնահատկությունները: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. Կառուցելու պատկերավոր և գրագետ խոսքարվեստ, վերացնելու խոսքային անճշտությունները, կունենա խոսքային բարձր էթիկետ:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Բ3.կատարել մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ, Գ1.արդյունավետ կերպով օգտվել տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով, Գ3.բանավոր և գրավոր հաղորդակցվել մասնագիտական հանրության և հաճախորդների հետ, Գ4.կատարել թիմային աշխատանք, Գ5.պահպանել մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. քննարկում /բանավեճ 2. համագործակցային աշխատանք 3. մտազրոհ 4. վերլուծական մեթոդ 5. խոսքային կամ բանավոր մեթոդ 6. գրավոր մեթոդ 7. բացատրական մեթոդ:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով՝ անցած նյութի հիման վրա:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. Թեմա1. Խոսքի արժանիքները: Թեմա 2. Խոսքի պատկերավորման-արտահայտչական միջոցներ: Թեմա 3. Խոսքի գործառական տարբերակներ /գիտական, պաշտոնական, խոսակցական/: Թեմա 4. Գեղարվեստական ոճ: Հրապարակային խոսք:		
Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Ավետիսյան Յուրի, Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ, Գիրք Ա, ԵՊՀ, Եր.,2014: 2. Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ (Հեղինակային խումբ), Գիրք Բ, ԵՊՀ,Եր., 2015: 3. Ասատրյան Մ.Ե. , Ժամանակակից հայոց լեզու/Ձևաբանություն/,Եր, 2002: 4. Բաղիկյան Խ., Դարձվածային ոճաբանություն,Եր., 2003: 5. Եզեկյան Լ., Հայոց լեզվի ոճաբանություն, Եր, 2003: 6. Մարգարյան Ա., ժամանակակից հայոց լեզու /Բառագիտություն/, Երևան, 1997:		

0304/B09	Հայոց պատմության հիմնահարցեր-2	2 ECTS կրեդիտ
2 ժամ/շաբ.	30/0/0	
2-րդ կիսամյակ	Մտուգարք	
Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել հայ ժողովրդի պատմությունը՝ 17-րդ դարից մինչև մեր օրերը ընկած ժամանակահատվածը: Այդ նպատակով նախ տրվում է նախագիտելիք համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմության սկզբնաղբյուրների վերաբերյալ, որից հետո ներկայացվում է պատմությունը՝ գիտության ամենավերջին ձեռքբերումների մակարդակով: Դասընթացում ոչ միայն ներկայացվում են փաստերն ու իրադարձությունները, այլև տրվում է դրանց վերլուծությունը, ինչն անհրաժեշտ է պատմությունից դասեր քաղելու և այն հանուն մեր ապագայի կառուցման գործածելու նպատակով: Առանձին թեմաներով ուսումնասիրվում են հայ հոգևոր և նյութական մշակույթը, Հայաստանի պետական կառավարման համակարգերը, տնտեսությունը, որոնք ևս ունեն թե՛ ճանաչողական, թե՛ կիրառական նշանակություն: Հայոց պատմությունը դիտարկվում է համաշխարհային պատմության համատեքստում: Դասընթացի խնդիրները. 1. ներկայացնել հայոց նոր և նորագույն պատմության առանձնահատկությունները, զարգացման ընթացքը և փուլերը, 2. համադրել պատմական փաստերը, համակողմանի գնահատել երևույթները, 3. ապահովել գիտելիքներ և հիմք հետագա դասընթացների ուսումնասիրման, քննարկման և		

ներկայացման համար:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն - Վերարտադրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմությանը վերաբերող հիմնական փաստական նյութը: - Նկարագրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների գլխավոր իրադարձությունները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ - Բացահայտելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի իրադարձությունների պատճառահետևանքային կապերը: - Արժևորելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի կարևոր իրադարձությունները՝ համաշխարհային պատմության համատեքստում: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ - Տարբերակելու և գնահատելու մեր պատմության որոշակի օրինաչափությունները, ինչը ևս հնարավորություն կտա ապագայում ճիշտ կողմնորոշվելու:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. Մ5. գնահատել զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը, նշանակությունը, Գ4. կատարել թիմային աշխատանք:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. - դասախոսություն - սեմինար - ռեֆերատ - անհատական և խմբային առաջադրանքներ:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Մտուգարք. Նախապես տրված հարցաշարի շրջակաում անցկացվում է բանավոր հարցում:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.. Թեմա 1. Հայ ազատագրական շարժումները 16-18-րդ դարերում: Թեմա 2. Ռուսաստանի ներթափանցումը Անդրկովկաս 19-րդ դարի սկզբին: Թեմա 3. Հայկական հարցի միջազգայնացումը: Թեմա 4. Ազատագրական խմբակների, կազմակերպությունների ու քաղաքական-ազգային կուսակցությունների ձևավորումը: Թեմա 5. Ազգային-ազատագրական զինված պայքարի փուլը: Թեմա 6. Իրավիճակը Հայաստանը 20-րդ դարի սկզբին: Արևմտահայության Մեծ Եղեռնը և ինքնապաշտպանական մարտերը: Թեմա 7. Հայաստանը 1917թ. ռուսական հեղափոխությունների շրջանում: Թեմա 8. Հայաստանի Հանրապետությունը 1918-1920թթ.: Թեմա 9. Խորհրդային Հայաստանը 1920-1991թթ.: Թեմա 10. Հայաստանի Երրորդ Հանրապետությունը: Թեմա 11. Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունը:		
Հիմնական գրականության ցանկ. - Հայոց պատմություն, (Հր.Միմոնյանի խմբագրությամբ), Երևան, 2012: - Հայ ժողովրդի պատմություն, (Ստ.Մելիք-Բախշյանի խմբագրությամբ), Երևան, 1975: - Հայոց պատմություն. հիմնահարցեր, (Հր.Միմոնյանի խմբագրությամբ), Երևան, 2000: - Հայոց պատմություն, (Պողոսյան Ս., Ասրյան Ա.), Երևան, 2009:		

0305/B11	Ռուսերեն -2	4ECTS կրեդիտ
4 ժամ/շաբ.	0/60/0	
2-րդ կիսամյակ	Մտուգարք	
Դասընթացի նպատակն է ապահովել և կատարելագործել ուսանողի բանավոր և գրավոր խոսքի կառուցման ունակությունները և մասնագիտական լեզվի տիրապետումը: Դասընթացի խնդիրներն են. - ձևավորել գիտելիքներ՝ հիմնված ժամանակակից պատկերացումների վրա, - վեր հանել թերություններն ու շտկել դրանք, - խորացնել ուսանողի լեզվական հմտությունները և հաղորդակցման կարողությունները, - հատուկ ուշադրություն դարձնել մասնագիտական բառապաշարին՝ ուսումնասիրվող թեմաների շրջանակներում:		

Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն - Գործածելու տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգը: - Կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով: - Գործածելու մասնագիտական տեքստին հատուկ շարահյուսական կառուցվածքները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ - Ընտրելու, վերլուծելու և ադապտացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջգիտակարգային գիտելիքները անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով: - Կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները: - Վերարտադրելու մասնագիտական տեքստը, նաև ներկայացնելու նրա բովանդակությունը սեղմ և ընդարձակ: - Թարգմանելու մասնագիտական տեքստը հայերենից ռուսերեն և հակառակը: - Զանազանելու մասնագիտական հատուկ շարահյուսական կառուցվածքները: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ - Գնահատելու, վերլուծելու և գուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը: - Օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու:
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. Գ1. արդյունավետ կերպով օգտվել տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով, Գ3. բանավոր և գրավոր հաղորդակցվել մասնագիտական հանրության և հաճախորդների հետ, Գ4. կատարել թիմային աշխատանք:
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. - քննարկում /բանավեճ, - համագործակցային աշխատանք, - էվրիստիկական մեթոդ, - մտազրոհ, - ինդուկտիվ մեթոդ, - դեդուկտիվ մեթոդ, - վերլուծական մեթոդ, - խոսքային կամ բանավոր մեթոդ, - գրավոր մեթոդ, - բացատրական մեթոդ:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները. Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում տրված ստուգողական աշխատանքների արդյունքների վրա:
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա1. Ձևաբանություն: Դերբայ, դերբայական դարձված, ուղղագրությունը: Մակբայ, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Կապեր, շաղկապներ, մասնիկներ, ձայնարկություններ, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Թեմա 2. Շարահյուսություն. շարահյուսության հիմնական միավորները /բառակապակցություն, նախադասություն, նախադասության անդամներ/: Պարզ նախադասություն, դասակարգումը, նախադասության գլխավոր և երկրորդական անդամները: Բարդ նախադասություն, դասակարգումը, տեսակները: Թեմա 3. Մասնագիտական տեքստ, կառուցվածքը, տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգը, մասնագիտական տեքստին բնորոշ շարահյուսական կառուցվածքները: Թեմա 4. Մասնագիտական տեքստի թարգմանություն. գիտական տեքստի թարգմանության տեսության հիմնական խնդիրները: Գիտական զեկույցների և մասնագիտական ռեֆերատների կառուցման հիմնական սկզբունքները:
Հիմնական գրականության ցանկը - Русский язык. Под общ. ред. Л.М.Мкртчяна. Ер., изд-во ЕГУ, 2004. - Учебник по русскому языку. Грамматика. Коммуникация. Речь. П.Б.Балаян, Л.А.Тер-Саркисян, Б.С.Ходжумян. Ереван, изд-во ЕГУ, 2015г.

0105/B12	Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբ.	30/0/0	
2-րդ կիսամյակ	ստուգարք	
Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել կենսոլորտի կառուցվածքի տեսական հիմնահարցերը և «մարդ-կենսոլորտ» համակարգում նրանց փոխազդեցությունը, ինչպես նաև պատրաստել որակյալ մասնագետներ, որոնք կարող են գնահատել շրջակա միջավայրի աղտոտման աստիճանը, որպես հասարակության գործունեության արդյունք և նախագծուշացնելու կամ կանխարգելելու անթրոպոգեն գործունեության ոչ ցանկալի հետևանքները: Նպաստել հասկանալու էկոլոգիական հիմնախնդիրների էությունը և զարգացնել այդ խնդիրները լուծելու ունակությունը: Դասընթացի խնդիրները. 1. ուսանողների տալ հիմնարար գիտելիքներ՝ էկոլոգիայի հիմնական հասկացությունների և օրենքների, էկոլոգիական համակարգերի և գործընթացների, շրջակա միջավայրի էկոլոգիական հնարավորությունների, բնական և տեխնոգեն միջավայրերի, ժամանակակից զարգացման տենդենցների, էկոլոգիական մշակույթի, որպես գործոնի ձևավորման, էկոլոգիական ճգնաժամերի, էկոլոգիայի բնագավառում միջազգային իրավական նորմերի, Հայաստանի Հանրապետությունում գործող էկոլոգիական օրենսդրության մասին, 2. ուսանողների մոտ զարգացնել հմտություններ բնագիտությունից, էկոլոգիայից, բնապահպանությունից՝ ձևավորելով դիտարկելու, ստեղծագործելու, հետազոտելու ունակությունները, տրամաբանական և գիտական լեզվամտածողությունները, եզրակացություն անելու կարողությունները, 3. դաստիարակել քաղաքացիական դիրքորոշում և պատասխանատվություն՝ մարդկության և բնական միջավայրի նկատմամբ: Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. սահմանելու էկոլոգիայի հիմնական հասկացությունները, էկոլոգիական հիմնական և կարևոր օրենքները, սկզբունքները, օրինաչափությունները և կանոնները, 2. նշելու շրջակա միջավայրի զարգացման կոնցեպցիաները և թվարկել մթնոլորտի, ջրոլորտի և հողոլորտի վրա հիմնական անթրոպոգեն ազդեցություն ունեցող աղտոտող նյութերը և ներկայացնելու նրանց վերլուծության մեթոդները, 3. բացատրելու, թե ինչ ազդեցություն կարող է ունենալ բնակչության վրա, շրջակա միջավայրի աղտոտման հետևանքները, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. էկոլոգիական գնահատական տալու շրջակա միջավայրի հիմնական գործոններին, 2. նախագծուշական միջոցառումներ ներկայացնելու՝ զերծ պահելու շրջակա միջավայրը էկոլոգիական աղետներից, 3. անցկացնելու մոնիտորինգ և գնահատելու տարածաշրջանի էկոլոգիական իրավիճակը, համապատասխան եզրակացություն տալու այն նպաստող գործոնների մասին, որոնք կբարելավեն տարածաշրջանի էկոլոգիան, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ (եթե այդպիսիք կան) 1. ցուցաբերելու ինքնուրույն ուսումնասիրելու ունակություն գիտական, ուսումնական, նորմատիվ, տեղեկատվական գրականությանը, 2. հետազոտություններ անելու, ստացած տեղեկությունը օգտագործել արհեստավարժ խնդիրների լուծման նպատակով, 3. տիրապետելու կանխատեսման մեթոդին, թե՛ այս կամ այն գործոնը, ինչպիսի ազդեցություն կարող է ունենալ տվյալ էկոհամակարգի վրա: Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Բ3. կատարել մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ: Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. Պասիվ դասախոսություն 2. Ակտիվ դասախոսություն		

✓	հարց ու պատասխան
✓	գրույց
3.Ինտերակտիվ դասախոսություն	
✓	«Power Point» համակարգչային ծրագրով դրվագների ցուցադրում
✓	հարց ու պատասխան
✓	բանավեճ
✓	գրույց:
Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.	
Բանավոր քննում ըստ նախապես ներկայացված հարցաշարի կամ դասախոսի կողմից առաջադրված թեմայով ռեֆերատի զեկուցում:	
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.	
Թեմա 1. Էկոլոգիայի համառոտ պատմությունը: Էկոլոգիայի կառուցվածքը, առարկան և օբյեկտը: Լիբիխի, մինիմումի, Վիյամի գործոնների անկախության և Շելֆորդի տոլերանտության օրենքները:	
Թեմա 2. Էկոհամակարգի գործունեության սկզբունքները: Էկոհամակարգի կառուցվածքը: Պրոդուցենտներ, կոնսումենտներ, ռեդուցենտներ /ավտոտրոֆներ, հետերոտրոֆներ/: Թեմա 3. Օրգանիզմների գոյության միջավայրը և պայմանները: Կենսական, ոչ կենսական, մարդածին, սահմանափակող գործոններ: Օրգանիզմների հարմարվելը միջավայրի պայմաններին: Թեմա 4. Էներգիայի և նյութերի հոսքը Էկոհամակարգում: Էկոհամակարգերի էներգետիկական դասակարգումը: Էներգիայի և նյութերի փոխանցումը Էկոհամակարգերում, Էներգիայի կորուստները սննդային շղթաներում: Ազոտի, ֆոսֆորի, ծծմբի, ածխածնի շրջանառությունը: Թեմա 5. Մարդու առողջության Էկոլոգիական ասպեկտները: Միջավայրի քիմիական, կենսաբանական աղտոտումը, միջավայրի աղտոտումը աղմուկով, սննդամթերքների աղտոտումը: Գյուղատնտեսական և ուրբանիստական համակարգեր: Թեմա 6. Անսպառ և սպառվող պաշարները: Մարդու ազդեցությունը կենսոլորտի վրա: Արդյունաբերության առաջընթացը և բնապահպանության հիմնախնդիրները: Արդյունաբերության Էկոլոգիացման սկզբունքները: Թեմա 7. Քարոլորտի կառուցվածքը: Մթնոլորտի կառուցվածքը, նշանակությունը: Ջուրը երկրի վրա և նրա հատկությունները: Կենսոլորտի կառուցվածքը: Հողը, նրա կառուցվածքը և նշանակությունը բնության մեջ: Թեմա 8. Պոպուլյացիայի բնութագիրը: Ծնելիություն և մահացություն, պոպուլյացիայի սեռային կազմը: պոպուլյացիաների միջև գոյություն ունեցող փոխազդեցության ձևերը, զիջատիչ-զոի փոխհարաբերությունը: Թեմա 9. Մթնոլորտային օդի աղտոտման հիմնական աղբյուրները և դրա Էկոլոգիական հետևանքները: Զրոլորտի վրա մարդածին բացասական ազդեցությունները: Քարոլորտի և բնահողի վրա մարդածին բացասական ազդեցությունները: Երկրի կլիմայի փոփոխության և անապատացման հիմնախնդիրները:	
Հիմնական գրականության ցանկը	
1. Մովսեսյան Հ., Փիրումյան Գ., Էկոլոգիայի և բնության պահպանության հիմունքներ, 2010:	
2. Գրիգորյան Կ., Եսայան Ա., Ժամհարյան Հ., Խոյեցյան Ա., Գրիգորյան Ա., Աղայան Ա., ՀՀ բնության հատուկ պահպանվող տարածքների համակարգի ներկա վիճակը, Երևան, 2008:	
3. Մելքումյան Լ., Գալստյան Մ., Բնապահպանության հիմունքներ: Ուսումնական ձեռնարկ, Երևան, 2010:	
4. Շահինյան Մ., Թամրազյան Ն., Էկոլոգիա, Երևան, 2002:	
5. Валова В.Д., Основы экологии: Учебное пособие.-5-е изд., Москва, 2005.	

0001/B13, B16	Ֆիզդաստիարակություն	0 կրեդիտ
2 ժամ/շաբ.	0/60/0	
3-րդ, 4-րդ կիսամյակներ	Ստուգարք	
Դասընթացի նպատակն է՝ հաշվի առնելով հասարակության և անհատի զարգացման հետաքրքրություններն ու շահերը, մարզի բնակլիմայական պայմանները և ուսանողների ֆիզիկական զարգացման ու շարժողական ընդունակությունների առանձնահատկությունները՝ ուսանողների մոտ ձևավորել սոցիալապես անհրաժեշտ գիտելիքների և հմտությունների ծավալը լիարժեք ֆիզիկական պատրաստություն ստանալու, ամենօրյա կյանքի ու կրթության պահանջները ապահովելու և շարունակելու վերաբերյալ: Կարևորելով ուսանողների գիտակցական մակարդակի բարձրացումը՝ դասընթացը նպատակ ունի. ապահովել երիտասարդների կրթադաստիարակչական գործընթացը,		

• նպաստել ուսումնառողների առողջական վիճակի բարելավմանը, • բարձրացնել ֆիզիկական դաստիարակության դերն ու նշանակությունը, պարապմունքները դարձնել ակտիվ հանգստի, մտավոր լարվածության վերացման և ուժերի վերականգնման միջոց, կենսաձևում արմատավորել ֆիզիկական կուլտուրան և սպորտը որպես առողջ ապրելակերպի միջոց, • նպաստել սովորողների մտավոր, հոգևոր և ֆիզիկական ունակությունների համակողմանի ու ներդաշնակ զարգացմանը, բարձրացնել նրանց մտավոր և ֆիզիկական աշխատունակությունը և պատրաստվածությունը, • զարգացնելու սանողների ֆունկցիոնալ և շարժողական ընդունակությունները, ձևավորել նրանց մոտ արագաշարժություն, ուժ, ճկունություն, դիմացկունություն, ճարպկություն, կոորդինացիա և այլն:
<u>Դասընթացի խնդիրներն են.</u> 1. հասնել նրան, որ ուսանողները կարևորեն ֆիզիկական դաստիարակության սոցիալական դերն ու նշանակությունը անձի զարգացման նրամասնագիտական գործունեության պատրաստման հարցում, 2. ուսանողներին հաղորդել հիմնարար գիտելիքներ առողջ կենսաձևի գիտակենսաբանական և գործնական հիմունքների վերաբերյալ, 3. ուսանողների մոտ ձևավորել համամարդկային գաղափարներ, բարոյական և կամային հատկանիշներ, կարգապահություն, աշխատասիրություն, սոցիալական ակտիվ դիրքորոշում, 4. ուսանողների մոտ ձևավորել ֆիզիկական ինքնակատարելագործման և ինքնադաստիարակման արժեքային համակարգ, սերմանել ֆիզիկական կուլտուրայով և սպորտով կանոնավոր պարապելու պահանջմունք, 5. ուսանողների մոտ ձևավորել առողջությունը պահպանելու և ամրապնդելու, հոգեկան կայունությունը զարգացնելու, հոգեֆիզիկական ընդունակություններն ու անձի յուրահատկությունները մշակելու գործնական կարողություններ ու հմտություններ:
<u>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</u> <u>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</u> 1. սահմանելու անձնական հիգիենայի և ֆիզիկական վարժություններով պարապմունքների հիգիենիկ կանոնները, 2. թվարկելու կոփման կանոնները և բացատրել դրանց նշանակությունը, 3. ներկայացնելու ֆիզիկական դաստիարակության պարապմունքների ժամանակ անվտանգության պահպանման կանոնները, 4. ներկայացնելու առողջ կենսաձևի գիտակենսաբանական և գործնական հիմունքները, 5. առանձնացնելու վնասակար սովորությունները և բացատրել դրանց կործանարար ազդեցությունը անձի մտավոր և ֆիզիկական զարգացման վրա: <u>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</u> 1. կատարելու նորմատիվներին համապատասխան ֆիզիկական վարժություններ (ակրոբատիկ վարժություններ, վազք, հեռացատկ), 2. ցուցաբերելու շարժողական ընդունակություններ ու ֆունկցիոնալ կարողություններ ուսուցանվող մարզաձևերում, 3. ցուցաբերելու տեխնիկական և տակտիկական գործողությունների հստակ կատարում մարզախաղերի ժամանակ, <u>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ (եթե այդպիսիք կան)</u> 1. աջակցելու կուրսում, ֆակուլտետում, բուհում և նրա շրջանակներից դուրս անցկացվող մասսայական և առողջարարական ֆիզկուլտուրայի ու սպորտային միջոցառումների կազմակերպմանը, 2. դասընթացի ժամանակ կազմակերպելու թիմային մրցախաղեր տարբեր սպորտաձևերից, 3. կազմելու իր և ընկերների առողջ կենսակերպի ապահովման ուսումնամարզական պարապմունքների պլան:
<u>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.</u> <u>Գ4. կատարել թիմային աշխատանք:</u>
<u>Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</u> 1. քննարկում /բանավեճ 2. համագործակցային աշխատանք 3. խոսքային կամ բանավոր մեթոդ

4. բացատրական մեթոդ:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Ֆիզիկական դաստիարակություն, նրա դերն ու նշանակությունը ընդհանուր կրթական համակարգում: Ֆիզկուլտուրայի և սպորտի հիգիենիկ հիմունքները: Անձնական հիգիենայի և ֆիզիկական վարժություններով պարապմունքների հիգիենիկ կանոնները: Շարային պատ-րաստություն, դարձումներ տեղում, շարային քայլը: Թեմա 2. Մարմնի կոփման կանոնները և դրանց նշանակությունը: Վազք: Վազքի տեխնիկայի ուսուցում: Վազք. փոփոխական արագությամբ, արգելքների հաղթահարումով, 60 մ /ցածր մեկնարկից/, 500 մ /աղջիկներ/, 1000 մ /տղաներ/: Հեռացատկ: Հեռացատկի տեխնիկայի ուսուցում: Հեռացատկ տեղից: Թեմա 3. Սպորտային խաղերի դերն ու նշանակությունը ուսանողի մտավոր և ֆիզիկական դաստիարակության, ակտիվ հանգստի, մտավոր լարվածության վերացման և ուժերի վերականգնման գործում: Սպորտային խաղ վոլեյբոլ. խաղի կանոնների ուսուցում, սկզբնահարվածի ուսուցում, գնդակի ընդունում և փոխանցում 2 ձեռքով: Սպորտային խաղ բասկետբոլ, խաղի կանոնների ուսուցում: Գնդակի վարում և փոխանցում 2 ձեռքով: Զամբյուղի մեջ գնդակի նետման տեխնիկայի ուսուցում: Թեմա 4. Ուսանողի առողջ կենցաղավարության հիմունքները, նրա արդյունավետության չափանիշները, պայքարը բացասական երևույթների դեմ: Երկկողմանի խաղ (վոլեյբոլ, բասկետբոլ):		
Հիմնական գրականության ցանկը 1. Մամվելյան Լ.Ա., Պետրոսյան Գ.Ա., Թումանյան Հ.Գ., Գրիգորյան Ա.Ա., Ֆիզիկական դաստիարակության ծրագիր (Բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների համար), Երևան, ՎՄՎ-ՊՐԻՆՏ, 2007թ. 2. Ազիզյան Գ.Ն., Վանեսյան Հ.Մ., Ֆիզիկական պատրաստություն, Եր., 2002: 3. Ավագյան Է.Հ., Ֆիզիկական պատրաստություն, Ուսումնական ձեռնարկ, Եր., 1978: 4. Բաբայան Հ.Ս., Ուսանողների գեղագիտական դաստիարակություն ֆիզդաստիարակության գործընթացում, Եր., 2000: 5. Բաբայան Մ.Ա., Մարմնամարզության հիմունքներ, Եր., 1989: 6. Բոյախյան Գ.Ե., Մարմնամարզության կիրառական վարժություններ ուսանողների համար, Եր., 2005: 7. Թումանյան Հ.Գ., Դիմացկունություն, տարիքային փոփոխությունները և նրա մշակման մեթոդիկան, Եր., 2002: 8. Մելիքսեթյան Ռ.Տ., Տեսական գիտելիքների ուսուցումը ֆիզիկական կուլտուրայի դասերին, Եր., 1991: 9. Մելքոնյան Հ., Կալաջյան Ե., Մարզախաղեր: Խաղերի կանոնները, Եր., 2007: 10. Նահապետյան Ս.Ս., Ընդհանուր զարգացնող վարժություններ, Եր., 1988:		
0304/B14	Իրավունքի հիմունքներ	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբ.	30/0/0	
3-րդ կիսամյակ	ստուգարք	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողին սովորեցնել հասարակական կյանքի տարբեր ոլորտների օրենսդրական կարգավորման հիմունքները, ստացած իրավական գիտելիքները գործնականում կիրառելու հմտություններ, ինչպես նաև ձևավորել իրավական աշխարհայացք ու մշակույթ: Դասընթացի խնդիրները. 1. ձևավորել կայուն գիտելիքներ իրավունքի տեսության և իրավունքի առանձին ճյուղերի վերաբերյալ, 2. ձևավորել մասնագիտական գործունեության մեջ նորմատիվ իրավական ակտերի, իրավաբանական փաստաթղթերի կիրառման կարողություններ ունակություններ:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. սահմանելու իրավագիտության հիմնական հասկացությունները, կատեգորիաները, ինստիտուտները և տերմինները, 2. ներկայացնելու հայկական իրավունքի և օրենսդրության համակարգի կառուցվածքը, իրավական նորմերի առանձնահատկությունները և նրանց տեսակները, նորմատիվ իրավական ակտերի համակարգը, 3. մեկնաբանելու իր մասնագիտական ոլորտում իրավաբանական տերմինաբանությունը, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		

1. կիրառելու իրավական ակտերը, իրավաբանական փաստաթղթերը իր մասնագիտական գործունեության մեջ, 2. վերլուծելու իրավական նորմը՝ այն կիրառելով կոնկրետ իրավիճակներում, 3. վերլուծելու և համակարգելու իրավական տեղեկատվությունը, գ. ընդհանրական փոխանցելի կարողություններ 1. դրսևորելու քննադատական մտածողություն:
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա2.մեկնաբանել զբոսաշրջության կազմակերպման սկզբունքները, մասնագիտական նորմատիվ փաստաթղթերը, Բ1.իրականացնել մարքեթինգային և մենեջերական գործունեություն՝ զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի ոլորտում, Գ4.կատարել թիմային աշխատանք:
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն 2. ռեֆերատ 3. գեկուցում:
Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները. Նախապես տրված հարցաշարից անց է կացվում բանավոր հարցում:
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Պետության և իրավունքի տեսություն: Թեմա 2. Սահմանադրա-կան իրավունք: Թեմա 3. Քաղաքացիական իրավունք: Թեմա 4. Քրեական իրավունք: Թեմա 5. Աշխատանքային իրավունք: Թեմա 6. Ընտանեկան իրավունք: Թեմա 7. Տեղական ինքնակառավարում: Թեմա 8. Վարչական իրավունք: Թեմա 9. Դատավարական իրավունք: Թեմա 10. Արդարա-դատություն, դատախազություն և նոտարիատ: Թեմա 11. Կրթության, գիտության, մշակույթի և սոցիալական ոլորտի ՀՀ օրենսդրություն: Թեմա 12. Միջազգային իրավունք:
Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Այվազյան Վ., Մարդու իրավունքներ, Երևան, 2002: 2. Առաքելյան Ս., Գաբուզյան Ա., ՀՀ քրեական իրավունք, Երևան, 2003, 2006: 3. Բարսեղյան Ս., ՀՀ Քաղաքացիական իրավունք, Երևան, 2000: 4. Դիլբանյան Ա., ՀՀ դատարանակազմությունը և իրավապահ մարմին-ները, Երևան, 1999: 5. Դարախանյան Գ., Ընտանեկան իրավունք, Երևան, 2001: 6. Քոչարյան Վ., Միջազգային իրավունք, Երևան, 2002:

0104/B15	Կիրառական վիճակագրություն և տվյալների հետ աշխատանք	2 ECTS կրեդիտ
2 ժամ/շաբ.	15/15/0	
3-րդ կիսամյակ	Ստուգարք	
Դասընթացի նպատակն է՝ ծանոթացնել կիրառական վիճակագրության հիմնական մեթոդների հետ, սովորեցնել ուսանողներին կիրառել վիճակագրության մեթոդները գործնական խնդիրներ լուծելու համար, ծանոթացնել ուսանողներին կիրառական վիճակագրության տարբեր բաժինների հետ:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. Ձևակերպելու վիճակագրական խնդիրներ: 2. Կառուցելու նմուշին համապատասխան հաճախությունների սյունապատկերը: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. Վերլուծելով առկա տվյալները՝ կատարելու վիճակագրական հետևություններ: 2. Ստանալու տարբեր բնութագրիչների գնահատականներ: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. Համակարգելու և վերլուծելու ստացած տեղեկատվությունը և կատարելու հետևություններ:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունք(ներ)ը. Բ1.գործնականում իրականացնել մարքեթինգային և մենեջերական գործունեություն՝ զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի ոլորտում, Բ2.իրականացնել տուրիստական գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի		

կազմում և մոդելավորում, Գ2. կիրառել գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպել և լուծել խնդիրներ:
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն 2. գործնական պարապմունք 1. 3. ինքնուրույն ախատանքներ:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգարքն անց է կացվում բանավոր:
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Նկարագրական վիճակագրություն: Թեմա 2. Նմուշային եղանակ: Թեմա 3. Գնահատման տեսություն: Թեմա 4. Միջակայքային գնահատականներ:
Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Ահարոնյան Ն., Իսրայելյան Ե., Հավանականությունների տեսության խնդրանգիրք, ԵՊՀ, Երևան, 2016 2. Գասպարյան Կ.Վ., Վիճակագրության խնդիրների ժողովածու, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2017 3. Հարությունյան Ե. և այլոք, Հավանականություն և կիրառական վիճակագրություն, 2000 4. Ивченко Г.И., Медведев Ю.И., Математическая статистика, кн. дом Либроком, М., 2014.

0304/B17	Փիլիսոփայության հիմունքներ	4 ECTS կրեդիտ
4 ժամ/շաբ.	30/0/30	
4-րդ կիսամյակ	Ստուգարք	
Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել փիլիսոփայության հիմնական օրենքները, կատեգորիաներն ու սկզբունքները, կեցության և իմացության էությունը, հիմնական ձևերն ու նրանց զարգացման օրինաչափությունները, որոնք թույլ են տալիս կերտել ազգային նկարագրով և գիտական աշխարհայացքով զինված մարդ, ձևավորել փիլիսոփայական մտածողության այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է յուրաքանչյուր կրթված և լավ մասնագետի համար: Դասընթացի խնդիրները. 1. բացահայտել փիլիսոփայության հիմնական օրենքները, կատեգորիաներն ու սկզբունքները, 2. բացատրել կեցության և իմացության էությունը, հիմնական ձևերն ու նրանց զարգացման օրինաչափությունները, 3. հիմնարար գիտությունների տվյալների փիլիսոփայական մեկնաբանությունների միջոցով աջակցել ուսանողի համակարգված աշխարհայացքի, քաղաքակրթական զարգացումների, արդի միտումներին և այդ համատեքստում ազգային մրցունակ համակարգի մասին պատկերացումների ձևավորմանը: Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. Սահմանելու կեցության համընդհանուր օրենքները, կատեգորիաները, հիմնական ձևերն ու առանձնահատկությունները: 2. Բացահայտելու ճանաչողության, գիտության էության առանձնահատկությունները: 3. Ներկայացնելու աշխարհի և նրանում մարդու տեղի ու դերի փիլիսոփայական հայեցակարգի ընդհանուր և տարբերակիչ առանձնահատկությունները, ճշմարտության և մոլորության, գիտելիքների և հավատի, ռացիոնալ և իռացիոնալ սահմանազատման փիլիսոփայական մեթոդաբանության դերն ու նշանակությունը: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. Տարբերելու գիտական ոչ գիտականից, ճշմարիտը կեղծից, էականը ոչ էականից: 2. Վերլուծելու հասարակական կյանքում տեղի ունեցող գործընթացները և դրանց պատճառահետևանքային կապերը: 3. Կողմնորոշվելու մարդ-մարդ և մարդ-բնություն փոխհարաբերություններում: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. Տեղին և ժամանակին գործածելու փիլիսոփայական մտածողության կոնցեպտուալ ապարատը: Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. Ա6. տարբերակել զբոսաշրջության ուսումնասիրությունների առանձին, մոտեցումները, դրանց առանձնահատկությունները (սոցիոլոգիական, տնտեսագիտական, մշակութաբանական, աշխարհագրական և այլն),		

Բ3.կատարել մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելուով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ, Գ5.պահպանել մասնագիտական էթիկայի նորմերը:
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն 2. սեմինար 3. քննարկում 4. զեկուցում 5. ռեֆերատ:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Հանրագումարային քննություն, առավելագույնը՝ 20 միավոր արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է երեք հարց:
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Փիլիսոփայության առարկան: Թեմա 2. Կեցություն և մատերիա: Թեմա 3. Դիալեկտիկա: Թեմա 4. Բնություն: Թեմա 5. Մարդ և պրակտիկա: Թեմա 6. Գիտակցություն և ճանաչողություն: Թեմա 7. Գիտություն: Թեմա 8. Հասարակություն:
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Դավիթ Անհաղթ, Երկեր, Երևան, 1980: 2. Բրուսյան Գ., Իմաստասիրական երկխոսություններ, Հ. 1, Երևան, 1987: 3. Բրուսյան Գ., Իմաստասիրական երկխոսություններ, Հ. 2, Երևան, 1987: 4. Գաբրիելյան Հ., Հայ փիլիսոփայության պատմություն, Երևան, 1980: 5. Կյուրեղյան Է., Փիլիսոփայություն, Երևան, 2004: 6. Փիլիսոփայության բառարան, Երևան, 1975:

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿՐԹԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ(ԿԱՄԸՆՏՐԱԿԱՆ)

0303/B18	Բարոյագիտության հիմունքներ	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբ.	30/0/0	
3-րդ կիսամյակ	Ստուգաք	
Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել բարոյականության տեսության հիմնահարցերը, ամբողջացնել բարոյականության մասին սովորողի պատկերացումները, բարձրացնել բարոյական գիտակցությունը և համաշխարհայնացման արդի ժամանակաշրջանում նպաստել ուսանողի բարոյափիլիսոփայական աշխարհայացքի ձևավորմանը: Դասընթացի խնդիրները. 1. ծանոթացնել բարոյագիտության հիմնական հասկացություններին, բարոյական առաջընթացի էությանն ու չափանիշներին, բարոյականության էությունը, կառուցվածքային բաղադրիչներին, յուրահատկությանը, գործառույթներին, բարոյականության և ազատության հարաբերությանը, ազգային ու համամարդկային բարոյամշակութային արժեքներին, բարոյական արժեհամակարգին, 2. ցույց տալ ճշմարտության, արդարության, ազատության, բարու և գեղեցիկի կապը կյանքի նպատակի և իմաստի հիմնահարցերին, 3. նպաստել անձի բարոյական մտահաղորդակցության ձևավորմանը, 4. բացահայտել բարոյական իդեալի էությունը ազգայինի և համամարդկային տեսանկյունից, 5. վերլուծել բարոյականություն հասկացության տարբեր սոցիալ-մշակութային մեկնաբանությունները, 6. ընդլայնել սովորողների մտահորիզոնը:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. Սահմանելու բարոյագիտության հիմնական հասկացությունները, բարոյական առաջընթացի էությունը ու չափանիշները: 2. Արժևորելու ազգային և համամարդկային բարոյամշակութային արժեքները, բարոյական արժեհամակարգը: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. Ցույց տալու ճշմարտության, արդարության, ազատության, բարու և գեղեցիկի կապը կյանքի նպատակի և իմաստի հիմնահարցերին:		

2. Բացահայտելու բարոյական իդեալի էությունը ազգայինի և համամարդկային տեսանկյունից: 3. Վերլուծելու բարոյականություն հասկացության տարբեր սոցիալ-մշակութային մեկնաբանությունները: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Բ5. ցուցաբերել հյուրընկալության կազմակերպման և զբոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա, Գ3. բանավոր և գրավոր հաղորդակցվել մասնագիտական հանրության և հաճախորդների հետ, Գ4. կատարել թիմային աշխատանք, Գ5. պահպանել մասնագիտական էթիկայի նորմերը:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն 2. քննարկումներ 3. զեկուցումներ:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգարք անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Բաժին 1. Բարոյագիտության հիմնական կատեգորիաները. Թեմա 1. Հասկացություն բարոյագիտության կատեգորիաների մասին: Թեմա 2. Բարին և չարը: Թեմա 3. Պարտք և պատասխանատվություն: Թեմա 4. Պատիվ և արժանապատվություն: Թեմա 5. Խիղճ: Բարոյական իդեալ: Թեմա 6. Կյանքի իմաստն ու նպատակը: Թեմա 7. Երջանկություն. Սեր: Բաժին 2. Բարոյականության էությունը, կառուցվածքային բաղադրիչները, յուրահասկությունը և գործառույթները: Թեմա 8. Բարոյականության էությունը, յուրահասկությունը և կառուցվածքային բաղադրիչները: Թեմա 9. Բարոյականության հիմնական սոցիալական գործառույթները: Բաժին 3. Բարոյականություն և ազատություն: Թեմա 10. Անձը և համակեցությունը: Թեմա 11. Բարոյականության հասարակական խնդիրները: Բաժին 4. Անձի բարոյական գիտակցությունը: Թեմա 12. Անձի բարոյական գիտակցությունը: Թեմա 13. Անձի բարոյական գործունեությունը: Թեմա 14. Անձի բարոյական հարաբերությունները: Թեմա 15. Անձի բարոյական մշակույթը: Բաժին 5. Համամարդկային բարոյական արժեքներ և ազգային բարոյական նկարագիր: Թեմա 16. Ժողովրդավարության և մարդու իրավունքների վերաիմաստավորումը եվրոպական բարոյամշակութային արժեհամակարգի համատեքստում: Թեմա 17. Ազգային-բարոյական նկարագիր: Բաժին 6. Բարոյագիտության կիրառական խնդիրներ: Թեմա 18. Կիրառական բարոյագիտություն:
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. А. Разин, Этика, Москва, 2003. 2. О. Дробницкий, Понятие морали, Москва, 2004. 3. Дж. Мур, Прунципы этики, Москва, 1984. 4. Этика, Учебник под. Ред. А. Гусейнова и Е. Дубко, Москва, 2000. 5. Словарь по этике.

0105/B18	Բնագիտության ժամանակակից հայեցակարգեր	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբ.	30/0/0	
3-րդ կիսամյակ	Ստուգարք	
Դասընթացի նպատակն է՝ հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական մասնագիտությունների ներկայացուցիչներին բնագիտական գրագիտության հիմունքներին 21-րդ դարի մակարդակով ծանոթացնելն է: Այն պիտի առաջին հերթին ապագա մտավորականին ուսանի բնագիտության, մաթեմատիկայի և հումանիտար գիտությունների ուսումնասիրման առարկաների ու մեթոդոլոգիայի ընդհանրություններին ու տարբերություններին, որ նման մտավորականն իր հետագա գործունեության ընթացքում հնարավորին չափ քիչ ենթարկվի զանազան մոլորություններին, նախապաշարմունքներին ու սնահավատություններին: Դասընթացի ուսումնասիրման ընթացքում կներկայացվի ժամանակակից բնագիտությունը համապիտանի մեթոդների և օրենքների ամբողջության մեջ՝ ցուցադրելով շրջապատող աշխարհի ճանաչման ռացիոնալ մեթոդի առանձնահատկությունը, բնագիտության		

տրամաբանությունը և կառուցվածքը: Դասընթացի խնդիրները. 1. ձևավորել բնագիտական աշխարհայացք, 2. ծանոթացնել բնագիտության զարգացման պատմությանը, 3. բացատրել բնության համակարգերի կազմավորման, կառուցվածքի և զարգացման օրինաչափությունները, 4. ուսանողներին ծանոթացնել բնագիտության զարգացման ներկա միտումներին:
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. Ներկայացնելու բնագիտության զարգացման փուլերը: 2. Ներկայացնելու բնագիտության հիմնական սկզբունքներին: 3. Մեկնաբանելու բնության համակարգերի կառուցվածքի, առաջացման և էվոլյուցիայի կոնցեպցիաները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. Կիրառելու բնության համակարգերի կառուցվածքի, զարգացման ընդհանուր սկզբունքների և օրինաչափությունների վերաբերյալ գիտելիքները տարբեր հետազոտություններում: 2. Կատարելու հաշվարկներ որոշակի գործընթացների վերաբերյալ և տալ որակական ու քանակական գնահատական բնության երևույթների վերջնական արդյունքների մասին: 3. Կատարելու համապատասխան եզրակացություններ բնության առավել ընդհանուր համակարգերի վերաբերյալ: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. Ներկայացնելու թիմային աշխատանքի ընթացքում հստակ սեփական միտքը: 2. Օգտվելով տարբեր աղբյուրներից կատարելու վերլուծություններ և դասակարգելու ստացած ինֆորմացիան: 3. Ստեղծագործելու՝ պահպանելով մասնագիտական էթիկայի նորմերը:
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Բ2. իրականացնել տուրիստական գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում, Բ3. կատարել մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ, Գ2. կիրառել գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպելու և լուծելու խնդիրներ, Գ4. կատարել թիմային աշխատանք:
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդները (դասախոսումը, բացատրումը, պատմումը, գեկուցումը), 2. գործնական մեթոդները (վարժությունների և տնային առաջադրանքի կատարումը), 3. տրամաբանական մեթոդները (ինդուկտիվ, դեդուկտիվ, անալոգիա), 4. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական - ցուցադրական, պրոբլեմային - որոնողական), 5. համագործակցային ուսուցման մեթոդները (թիմային և խմբային աշխատանքներ), 6. քննադական մտածողության մեթոդները, 7. խմբային աշխատանքի մեթոդները, 8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 9. վերահսկողության մեթոդները (գրավոր և բանավոր, պլանավորված և ոչ պլանավորված վերահսկողություն):
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Ուսանողին տրվում է ինքնուրույն աշխատանք ռեֆերատի տեսքով՝ դասընթացի շրջանակում: Տրվում է ռեֆերատը բանավոր և ժամանակակից մեթոդներով ներկայացնելու ու հնարավորություն, եթե ուսանողը ինքնուրույն աշխատանքը ներկայացնում է դրսևորելով անհրաժեշտ վերջարդյունքի 50 տոկոսից՝ ավելին նա ստանում է ստուգված:
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Բնագիտության ժամանակակից կոնցեպցիաներ առարկայի նպատակները, խնդիրները, ուսումնասիրության մեթոդները և զարգացման հիմնական փուլերը: Թեմա 2. Բնագիտական և հումանիտար մշակույթներ: Աշխարհի մեխանիկական, էլեկտրամագնիսական և ժամանակակից պատկերները: Թեմա 3. Նյութի կառուցվածքի կոնցեպցիաները: Միկրոաշխարհի կառուցվածքների և փոխազդեցությունների կոնցեպցիաները: Տարրական մասնիկները: Հիմնարար փոխազդեցություն-

ները: Թեմա 4. Հարաբերականության հատուկ և ընդհանուր սկզբունքները: Անորոշությունը աշխարհում: Անորոշությունների առնչություն: Լրացման սկզբունք: Թեմա 5. Աստղերի, մոլորակների և տիեզերքի կառուցվածքի, առաջացման և էվոլյուցիայի կոնցեպցիաները: Թեմա 6. Կենդանի նյութի ձևերը, հատկությունները և կազմավորման մակարդակները: Թեմա 7. Էվոլյուցիոն կենսաբանության կոնցեպցիաները: Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Ասլանյան Լ., Բնագիտության ժամանակակից կոնցեպցիաներ, ԵՊՀ, Երևան, 2007: 2. Канке В.А., Концепции современного естествознания, Логос. Москва, 2002. 3. Концепции современного естествознания, Питер 2008, (Под редакц. Л.А.Михайлова).
--

0201/B18.	Գործարարության հիմունքներ	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբ.	30/0/0	
3-րդ կիսամյակ	Ստուգարք	
Դասընթացի նպատակն է՝ հաղորդել ներկայիս տնտեսական պայմաններում գործարարություն կազմակերպելու և վարելու համար իրավական, տնտեսական և կազմակերպչական գիտելիքներ և հմտություններ: Դասընթացի խնդիրները. 1. փոխանցել համակարգված գիտելիք գործարարության կազմակերպման վերաբերյալ, 2. մշակել կազմակերպա-կառավարչական հմտություններ գործարարությամբ զբաղվելու համար, 3. հաղորդել գիտելիքներ գործունեության սուբյեկտների պատասխանատվության վերաբերյալ:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. բնութագրելու գործարարության միջավայրը և տեսակները, 2. տարբերելու ձեռնարկության կազմակերպա-իրավական ձևերը, 3. ներկայացնելու ձեռնարկության պետական գրանցման փաստաթղթերի փաթեթը, 4. բացատրելու գործունեության տեխնիկա-տնտեսական հիմնավորման պահանջները, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. մշակելու բիզնես-գաղափարներ և վերլուծության միջոցով, ընտրելու լավագույնը, 2. կազմակերպելու սեփական գործ և որոշելու դրա արդյունավետությունը, 3. գնահատելու ռիսկը և կողմնորոշվելու ստեղծված ցանկացած իրավիճակում, 4. հայթայթելու, վերլուծելու և տեղին օգտագործելու գործունեության համար անհրաժեշտ տեղեկատվությունը, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. աշխատելու թիմում, 2. մոտիվացնելու, 3. առաջնորդելու, 4. աշխատելու տեղեկատվության հետ:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Մ3. բացահայտել զբոսաշրջության առանձնահատկությունները և զարգացումները տարածաշրջանային ու տեղական մակարդակներում, Բ2. իրականացնել տուրիստական գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում, Բ3. կատարել մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. գործնական խաղ /թիմային աշխատանք/ 2. դասախոսություն, սեմինար 3. ինքնուրույն աշխատանք /զեկույց, ռեֆերատ/ 4. ճանաչողական էքսկուրսիաներ:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար նախատեսված ստուգարքը անց է կացվում գրավոր:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Գործարարության էությունը և ֆունկցիաները: Թեմա 2. Գործարարության միջավայրը և		

տեսակները: **Թեմա 3.** Գործարարության սուբյեկտները: **Թեմա 4.** Ձեռնարկության կազմակերպարական ձևերը: **Թեմա 5.** Բիզնես-գաղափարը և բիզնես հայեցակարգը, որպես գործարարության նախադրյալ: **Թեմա 6.** Մարքեթինգի պլան: **Թեմա 7.** Գործունեության կադրային ապահովումը: **Թեմա 8.** Գործունեության մեկնարկային կապիտալը և ընթացիկ գործունեության ֆինանսական ապահովումը: **Թեմա 9.** Արտադրական պլան **Թեմա 10.** Ինքնարժեքի կալկուլյացիա: **Թեմա 11.** Ձեռնարկատիրական ռիսկ: **Թեմա 12.** Ֆինանսական պլանավորում:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. М.Н.Кондратьева, Е.В.Баландина, Ю.С.Трефилова, «Бизнес-планирование» учебное пособие, Ульяновск УЛГТУ 2014/ <http://venec.ulstu.ru/lib/disk/2015/17.pdf>
2. В.Ю. Буров, «Основы предпринимательства», учебное пособие, Чита – 2011.
3. В.А.Богомоллова, Н.М.Белоусова, О.В.Кублашвили, Р.Ю.Ролдугина, «Бизнес-планирование», учебное пособие, Москва 2014 http://storage.elib.mgup.ru/6/bogomolova_2014.pdf
4. С.И.Башаримова, М.В.Дасько, «Основы предпринимательства» учебное пособие.
5. Е.К.Торосян, Л.П.Сажнева, Ж.Н.Зарубина, «Основы предпринимательской деятельности», учебное пособие, Санкт-Петербург 2016 <https://books.ifmo.ru/file/pdf/1909.pdf>

0304/B18	Կրոնագիտության հիմունքներ	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբ.	30/0/0	
3-րդ կիսամյակ	Ստուգաք	
Դասընթացի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել ընդհանուր գիտելիքներ ու պատկերացումներ ժամանակակից կրոնների, կրոնական տարատեսակ ուղղությունների, դրանց դավանաբանական ու պաշտամունքային առանձնահատկությունների, Հայ Առաքելության եկեղեցու պատմության հիմնահարցերի, արդիկրոնականներ փակ հոսանքների ու դենոմինացիաների վերաբերյալ:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու ինչ է կրոնը, ինչպիսի կրոններ կան աշխարհում, ինչ դավանաբանական, պաշտամունքային, տոնաձևական առանձնահատկություններ ունեն դրանք, 2. նկարագրելու հայ առաքելության եկեղեցու պատմությունը, դավանաբանական առանձնահատկությունները, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. մեկնաբանելու ժամանակակից կրոնների և կրոնական հոսանքների ու ուղղությունների զարգացման տրամաբանությունը, առանձնահատկություններն ու միտումները, 2. համեմատական վերլուծության ենթարկելու և իրարից տարբերելու հին աշխարհի տարբեր ժողովուրդների դիցաբանական համակարգերը, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա3. գնահատել զրոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության, բնական ռեսուրսների դերը և նշանակությունը Գ5. պահպանել մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն /ավանդական և ինտերակտիվ/ 2. քննարկում /բանավեճ 3. բացատրական մեթոդ:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Վերջնադրյունների ձևավորումը ստուգելու համար անց է կացվում բանավոր հարցում:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Դասընթացի առարկան, կրոնի պատմական ձևերը: Թեմա 2. Ժամանակակից կրոնները: Ազգային և համաշխարհային կրոններ: Թեմա 3. Բուդդայականություն, իսլամ, դավանանքը, պաշտամունքը, հիմնական ուղղությունները: Թեմա 4. Քրիստոնեություն: Դավանաբանությունը և պաշտամունքը: Աստվածաշունչ: Թեմա 5. Արդի կրոնական միավորումներն ու համայնքները: Թեմա 6. Քրիստոնեությունը Հայաստանում I-IV դարերում: Թեմա 7. Հայ Առաքելության եկեղեցին V-IX դարերում: Թեմա 8. Հայ Առաքելության եկեղեցին X-XIV դարերում: Թեմա 9. Հայ Առաքելության եկեղեցին XV-XVIII դարերում: Թեմա 10. Հայ Առաքելության եկեղեցին XIX-XX դարերում:		

Հիմնական գրականության ցանկը

1. Քրիստոնյա Հայաստան: Հանրագիտարան, Երևան, Հայկ.հանրագիտ., 2002:
2. История религии (учеб. Под общ. Ред. И.Н.Яблокова) Т. 1-2. М., 2007.
3. Лебедев В.Ю. Религиоведение; учебник для бакалавров, М. 2013.
4. Основы религиоведения (учеб. Под общ. Ред. И.Н.Яблокова) М., 2005.
5. Религиоведение, (учеб. Под общ. Ред. М.М.Шахнович), СПб, 2012

0303/B18	Հոգեբանության հիմունքներ	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբ.	30/0/0	
3-րդ կիսամյակ	Ստուգարք	
Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել ուսանողին ընդհանուր հոգեբանության և դրա հիմունքներին, տարբեր բաժինների կառուցվածքին ու զարգացմանը, հոգեկանի ակտիվության մակարդակներին, անձնավորությանը, նրա կառուցվածքին և դրսևորումներին, անձի պարզագույն, հոգեկան իմացական գործընթացներին, ուսումնասիրել ընկալման, ըմբռնման առանձնահատկությունները, հիշողության, մտածողության, երևակայության առանձնահատկությունները, պարզաբանել անձի հուզականության կողմը, անձի հոգեբանական անհատական առանձնահատկությունները: Դասընթացի խնդիրները. 1. բացահայտել հոգեբանության սկզբունքներն ու հիմնական դրույթները, կրթական նոր տեխնոլոգիաները, 2. լուծել մասնագիտական խնդիրներ, պլանավորել և իրականացնել հետազոտություններ, 3. ցույց տալ ընդհանուր հոգեբանության առանցքային տեսությունները:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. Ճանաչելու ընդհանուր հոգեբանության կառուցվածքը, տարբեր բաժինների զարգացումը և գործառույթները, մեթոդները: 2. Տարբերակելու հոգեկանի ակտիվության մակարդակները: 3. Պարզաբանելու հոգեկան պարզագույն իմացական գործընթացները և նրանց առանձնահատկությունները: 4. Բացատրելու հոգեկան իմացական բարձրագույն գործընթացները և նրանց առանձնահատկություններին: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. Մեկնաբանելու անձի հուզականության ոլորտի նրբությունները: 2. Տարբերակելու անձի անհատական հոգեբանական առանձնահատկությունները: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. Ջարգացնելու սեփական ընդունակությունները, կարողությունները: 2. Վերլուծելու և գնահատելու սեփական մասնագիտական աճը, պլանավորել հետագա մասնագիտական զարգացումը նաև ինքնակրթության ճանապարհով:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Գ4.կատարել թիմային աշխատանք, Գ5.պահպանել մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն 2. քննարկում 3. բանավեճ 4. գործնական պարապմունք 5. ռեֆերատ/էսսե 6. անհատական և խմբային առաջադրանքներ:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար անց է կացվում բանավոր հարցում:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. Թեմա 1. Հոգեբանության առարկան, խնդիրները: Թեմա 2. Հոգեբանական հիմնական մեթոդները, բնագավառները: Թեմա 3. Հոգեկանի ռեֆլեկտորային մեկնաբանությունը: Թեմա 4. Հոգեկանի ակտիվության մակարդակները: Թեմա 5. Հոգեկանի և գիտակցության զարգացումը: Թեմա 6. Անձի հոգեբանական բնութագիրը: Թեմա 7. Ուշադրություն, ֆիզիոլոգիական հիմքերը, տեսակները,		

զարգացումը: **Թեմա 8.** Անձի իմացական հոգեկան գործընթացները՝ զգայություններ: **Թեմա 9.** Զգայությունների դասակարգումը, զգայունակություն: **Թեմա 10.** Ընկալում, ըմբռնում, առանձնահատկությունները: **Թեմա 11.** Հիշողություն և անձ, տեսակները, գործընթացները: **Թեմա 12.** Մտածողություն, տեսակները, գործընթացները: **Թեմա 13.** Երևակայության և պրոբլեմային իրադրություն, տեսակները: **Թեմա 14.** Անձի հուզականային կողմը: **Թեմա 15.** Անձի անհատական հոգեբանական առանձնահատկությունները՝ խառնվածք, բնավորություն, բնորոնակություններ:

Հիմնական գրականության ցանկ.
1. Ավանեսյան Հ., Հովհաննիսյան Հ., Ասրիյան Է. Հոգեբանություն, դեմքեր, փաստեր/ Ուսումնական ձեռնարկ/, Եր., ԵՊՀ հրատ. 2010:
2. Նալչաջյան Ա., Հոգեբանության հիմունքներ, Եր.1997:
3. Психология. Учебное пособие под. Ред. Е. И. Рогова. М., 2005:
4. Маклаков А. Г., Общая психология. М., 2007:
5. Немов Р.С., "Психология: учеб. для студ. высш. пед. учеб. заведений: в 3 кн." М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС (2003).
6. Столяренко Людмила Дмитриевна, Психологии.учебник для вузов.-СПб.: Питер, 2010.

0202/B18	Մշակութաբանության հիմունքներ	2կրեդիտ
2 ժամ/շաբ.	30/0/0	
3-րդ կիսամյակ	Ստուգաք	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողի մոտ կայուն գիտելիքներ ձևավորել մշակութաբանության առարկայի և «մշակույթ» հասկացության վերաբերյալ, արմատավորելու համակարգված պատկերացում մշակույթի բաղադրիչների, երևույթների, գործընթացների և մեխանիզմների մասին: Հատուկ ուշադրություն դարձնել համաշխարհային ու հայ մշակույթների ընդհանուր բնութագրերի և ներկա գործընթացների վրա:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու գիտության մեջ «մշակույթ» հասկացության ամենատարածված սահմանումները և տեսությունները, 2. սահմանելու մշակույթի կառուցվածքը, բաղադրիչները, տիպաբանությունը, մշակույթի ծագման և զարգացման հիմնական օրինաչափությունները, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. մեկնաբանելու մշակույթ, ենթամշակույթ, հակամշակույթ հասկացությունները, 2. վերլուծելու մշակութային գործընթացները և մշակույթի զարգացման դինամիկան, 3. մեկնաբանելու ժամանակակից մշակութային գործընթացների առանձնահատկությունները, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. աշխատելու թիմում, 2. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Մ5.գնահատել զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը, Բ5.ցուցաբերել հյուրընկալության կազմակերպման և զբոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա, Գ4.կատարել թիմային աշխատանք, Գ5.պահպանել մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն /ավանդական և ինտերակտիվ/ 2. քննարկում /բանավեճ 3. համագործակցային աշխատանք 4. մտազրոհ 5. վերլուծական մեթոդ:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Ստուգաքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.		

Թեմա 1. Դասընթացի ուսումնասիրման օբյեկտը, առարկան և խնդիրները: «Մշակույթ» հասկացության սահմանումներն ու մշակույթի էության, ծագման և զարգացման վերաբերյալ տեսությունները: **Թեմա 2.** Մշակույթի մակարդակները: Ազգային և համամարդկային բնույթը: Զանգվածային և էլիտար մշակույթ: **Թեմա 3.** Հոգևոր գործունեության մշակութային ձևերը: Կրոն, գիտություն և արվեստ: **Թեմա 4.** Մշակույթ-բնություն-հասարակություն: **Թեմա 5.** Նախնադարյան մշակույթ: Հին Արևելյան քաղաքակրթություններ (միջագետքյան, եգիպտական, հին հնդկական և չինական): **Թեմա 6.** Անտիկ (հունահռոմեական) մշակույթ: **Թեմա 7.** Միջնադար՝ քրիստոնեական և իսլամական մշակույթներ: **Թեմա 8.** Վերածնունդ և Ռեֆորմացիա: **Թեմա 9.** Նոր դարաշրջանի եվրոպական մշակույթը: **Թեմա 10.** Մոդեռնիզմի և պոստմոդեռնիզմի դարաշրջանների մշակույթը: **Թեմա 11.** Հայկական մշակույթ:

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Մելքունյան Գ., Մշակութաբանություն, Երևան, 2000:
2. Սարգսյան Ս.Ա., Մշակութաբանություն, Երևան, 1997
3. Սարգսյան Ս.Ա., Մշակույթի տեսություն և հայ մշակույթի պատմություն, Երևան, 2004:
4. Арутюнов С.А., Рыжакова С.И., Культурная антропология, М., 2004.
5. Розин В.М., Культурология, М., 1998.

0303/B18	Սոցիոլոգիայի հիմունքներ	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբ.	30/0/0	
3-րդ կիսամյակ	Ստուգարք	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ծանոթացնել ուսանողներին անհատների, սոցիալական խմբերի, դասակարգերի, մարդկային այլ խմբերի գործունեության մեջ հասարակական ընդհանուր օրինաչափությունների դրսևորման ձևերին և գործողության մեխանիզմներին տարբեր պատմական պայմաններում և իրադրություններում: Դասընթացի խնդիրները. 1. ձևավորել համակարգված պատկերացում կիրառական սոցիոլոգիայի ընդհանուր կառուցվածքի վերաբերյալ, 2. ուսումնասիրել սոցիալական խմբերի ընդհանուր օրինաչափությունները, դրսևորման ձևերը և գործողության մեխանիզմները տարբեր պատմական պայմաններում և իրադրություններում:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. Ներկայացնելու գիտության մեջ «սոցիոլոգիա» հասկացության ամենատարածված սահմանումները և տեսությունները: 2. Սահմանելու սոցիոլոգիայի կառուցվածքը, բաղադրիչները, տիպաբանությունը, մշակույթի ծագման և զարգացման հիմնական օրինաչափությունները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. Մեկնաբանելու տեղեկատվություն հավաքելու մեթոդները: 2. Վերլուծելու սոցիալական խմբերը, դասակարգերը: 3. Մեկնաբանելու կիրառական սոցիոլոգիայի հետազոտության մեթոդների տեսակները: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. Աշխատելու թիմում: 2. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա6.տարբերակել զբոսաշրջության ուսումնասիրությունների առանձին, մոտեցումները, դրանց առանձնահատկությունները (սոցիոլոգիական, տնտեսագիտական, մշակութաբանական, աշխարհագրական և այլն), Բ3.կատարել մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն 2. քննարկումներ 3. բանավեճեր 4. ռեֆերատներ 5. զեկուցումներ:		

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. Թեմա 1. Կիրառական սոցիոլոգիա առարկայի նպատակը, խնդիրները: Թեմա 2. Տեղեկատվություն հավաքելու մեթոդները: Թեմա 3. Դիտման մեթոդ, հարցման մեթոդ, հարցազրույցի մեթոդ, փաստաթղթերի վերլուծության մեթոդ, Ֆոկուս խումբ: Թեմա 4. Հարցաշարի կառուցվածքը, տեսակները: Թեմա 5. Սոցիոլոգիական հետազոտության փուլերը, ծրագիրը, ընտրանքը:
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Бабосов Е.М., Прикладная социология. Тетра Системс, 2001. ISBN 985-6577-74-8 2. Горшков М.К., Шереги Ф.Э. Прикладная социология. Методология и методы. Москва: Альфа-М; Инфра-М, 2011. 3. Горшков М.К., Шереги Ф.Э. Прикладная социология. Методология и методы. Интерактивное уч. пособ. На CD-ROM. 2012 г. 4. Долгоруков А.М., От замысла к действию. Стратегическое управление. ДИСКУРС, 2011. 5. Ельмеев В.Я., Овсянников В.Г. Прикладная социология: Очерки методологии. СПбГУ, 1994 г. (1-е изд.) 6. Кравченко А.И., Прикладная социология и менеджмент: Хрестоматия. М.: МГУ, 1998.

0304/B18	Տրամաբանության հիմունքներ	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբ.	30/0/0	
3-րդ կիսամյակ	Ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսումնասիրել մտածողության օրենքները և կանոնները, սովորեցնել մտածել, կոռեկտ դատել, գերծ մնալ տրամաբանական այն սխալներից: Դասընթացի խնդիրները. 1. ցույց տալ հասկացության և բառի տարբերությունները, 2. ծանոթացնել հասկացության տեսակների, տրամաբանական հնարների հետ, 3. ծանոթացնել տրամաբանության և նախադասության կապին, անդրադառնալ դատողության տեսակներին, տրամաբանության օրենքներին, 4. ծանոթացնել մտահանգման տարբեր տեսակներին և նրանց կանոններին, պարզաբանել ապացուցման և հերքման էությունը, նրանց եղանակները, բացահայտել ապացուցման և հերքման ընթացքում հնարքները, տրամաբանական սխալները:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. Սահմանելու հասկացության, նրա տեսակների, հասկացության ծավալների միջև հիմնական հարաբերությունները, տրամաբանական հնարները: 2. Մեկնաբանելու դատողության, նրա տեսակների, դատողությունների միջև հիմնական հարաբերությունները, տրամաբանական հիմնական օրենքները: 3. Սահմանելու մտահանգումը, նրա տեսակները, անհրաժեշտ մտահանգման տեսակները, նրանց կանոնները, ապացուցումն ու հերքումը, նրանց տեսակները, վարկածը, տրամաբանական սխալները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. Բաժանելու, դասակարգելու, տեսակավորելու հասկացությունները, դրանց տեսակները: 2. Զանազանելու հասկացությունն ու դատողությունը, դատողությունները տեսակավորելու ըստ տարբեր հիմքերի, գործածելու տրամաբանության հիմնական օրենքները: 3. Զանազանելու մտահանգման տարբեր տեսակները, անսխալ ապացուցել և հերքել: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. Կառուցելու և հիմնավորելու սեփական մտքերը առանց տրամաբանական սխալների:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Բ3. կատարել մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ, Գ2. կիրառել գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպել և լուծել խնդիրներ:		

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն 2. քննարկում 3. բանավեճ:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար անց է կացվում բանավոր հարցում:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. Թեմա 1. Տրամաբանություն առարկան և նրա դերն ու նշանակությունը: Թեմա 2. Հասկացություն: Թեմա 3. Դատողություն: Թեմա 4. Տրամաբանության օրենքները: Թեմա 5. Մտահանգում: Թեմա 6. Սպացուցում և հերքում: Թեմա 7. Պարալոգիզմ, սոփեստություն, սրամտություն, պարադոքս: Հիպոթեզ:
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Բրուտյան Գ., Տրամաբանության դասընթաց, Երևան, 1976: 2. Кондаков Н., Логический словарь, Москва, 1975. 3. Гетманов А., Логика, Москва, 1993. 4. Маковелский А., История логики, Москва, 1967. 5. Демидов И., Логика, Москва, 2004:

0304/B18	Քաղաքագիտության հիմունքներ	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբ.	30/0/0	
3-րդ կիսամյակ	Ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ծանոթացնել քաղաքագիտության ձևավորման տեսական և գաղափարական ակունքներին, հիմնական կատեգորիաների ու քաղաքագիտության ուսումնասիրության առարկայական տիրույթին, ձևավորել ուսանողների մոտ քաղաքական իրականության վերլուծության պրակտիկ հմտություններ:		
Դասընթացի խնդիրները. 1. ներկայացնել քաղաքական մտքի զարգացման հիմնական էտապները, 2. ներկայացնել քաղաքական վարչակարգ հասկացությունը, տեսակները, 3. ներկայացնել ու մեկնաբանել քաղաքական տեխնոլոգիա և քաղաքական գաղափարախոսություն հասկացությունը:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. Ներկայացնելու քաղաքագիտության ձևավորման նախապատմությունը և զարգացման էտապները: 2. Ներկայացնելու իշխանության կառուցվածքը, ռեսուրսները և տեսակները: 3. Թվարկելու ու մեկնաբանելու պետական կառավարման ձևերը:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. Վերլուծելու քաղաքական վարչակարգ հասկացությունը, տեսակները: 2. Մեկնաբանելու քաղաքական գաղափարախոսություն հասկացությունը: 3. Մեկնաբանելու քաղաքագիտության տեսական և կիրառական նշանակության հիմնահարցերը:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: 2. Աշխատելու թիմում:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա3. Բացահայտել զրոսաշրջության առանձնահատկությունները և զարգացումները տարածաշրջանային ու տեղական մակարդակներում, Գ4. կատարելու թիմային աշխատանք, Գ5. պահպանել մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն 2. քննարկումներ 3. բանավեճեր 4. զեկուցումներ:		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի		

բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:	
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.	
Թեմա 1. Քաղաքագիտության ձևավորման նախապատմությունը: Թեմա 2. Քաղաքական մտքի զարգացման հիմնական էտապները: Թեմա 3. Քաղաքական իշխանություն և իշխանական հարաբերություններ: Թեմա 4. Քաղաքական ընտրանի /Էլիտա/: Թեմա 5. Քաղաքական լիդերություն: Թեմա 6. Քաղաքական ռեժիմներ: Թեմա 7. Հասարակության քաղաքական համակարգը: Պետությունը որպես քաղաքական համակարգի գլխավոր ինստիտուտ: Պետության ծագումը, բնույթը, դերը և հիմնական ֆունկցիաները: Թեմա 8. Քաղաքական կուսակցություններ և կուսակցա-կան համակարգեր: Թեմա 9. Քաղաքացիական հասարակություն: Թեմա 10. Քաղաքական սոցիալականացում և քաղաքական մասնակցություն: Թեմա 11. Ընտրություններ և ընտրական համակարգեր: Թեմա 12. Գաղափարախոսությունների տեսություն: Թեմա 13. Ազգեր և ազգային քաղաքականություն: Թեմա 14. Քաղաքականությունը և կրոնը: Թեմա 15. Քաղաքական մշակույթ:	
14. Հիմնական գրականության ցանկ.	
1. Քաղաքագիտություն: ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006: 2. Буренко В.И., Журавлев В.В., Политология. Изд-во Моск. гуманит. ун-та, Москва, 2004. 3. Гаджиев К.С., Политология. Москва, 2005. 4. Политология. Под ред. А.А. Радугина. Изд-во Центр, Москва, 1999. 5. Пушкарева Г.В., Политология. Изд-во Айрис-пресс, Москва, 2002. 6. Мальцев В.А., Основы политологии. Изд-во ИТРССПП, Москва, 1998.	

ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ (ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ)

0202/B19	Զբոսաշրջության հիմունքներ	Յկրեդիտ
3 ժամ/շաբ.	30/0/15	
1-ին կիսամյակ	Առանց եզրափակիչ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ծանոթացնել մասնագիտության բովանդակությանը, խնդիրներին, ուղղություններին, ներկայացվող պահանջներին: Բացահայտվում է սոցիալ-մշակութային ծառայություններ դերը և նշանակությունը զբոսաշրջության բնագավառում: Ուսումնասիրվում են սոցիալական պայմանների գնահատումը, մշակութային ծառայությունների տեսակները, զբոսաշրջության դերը և նշանակությունը հասարակական կյանքում:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. սահմանելու և թվարկելու մասնագիտության հետ կապված հասկացությունները օրենքները, մեթոդները, 2. ներկայացնելու և մեկնաբանելու մասնագիտության տեսական և կիրառական կողմերը, 3. բացատրելու զբոսաշրջային ենթակառուցվածքների դերը զբոսաշրջության զարգացման գործում, բ.գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. համեմատելու, վերլուծելու և դասակարգելու զբոսաշրջային ծառայությունները, ենթակառուցվածքները, 2. կատարելու առաջարկություններ և կայացնելու որոշումներ, 3. մշակելու զբոսաշրջային փաթեթ, 4. կազմելու զբոսաշրջային երթուղի, գ.քննիչական /փոխանցելի կարողություններ 1. կիրառելու զբոսաշրջության տեսամեթոդաբանական ապարատը, 2. հիմնավորելու կայուն զբոսաշրջության առավելությունները, 3. ռացիոնալ կերպով պլանավորելու ժամանակն ու այլ ռեսուրսները:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա1. պարզաբանել տուրիստագիտության հիմնական հասկացությունները, կատեգորիաները, տեսությունները, Ա2. մեկնաբանել զբոսաշրջության կազմակերպման սկզբունքները, մասնագիտական նորմատիվ փաստաթղթերը, Բ4. գնահատել զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		

1. դասախոսություն, 2. սեմինար պարապմունքներ, 3. դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում, 4. բանավեճ:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները. Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 10 միավոր: 1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է: 2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Ներածություն: Թեմա 2. Զբոսաշրջության հիմնական հասկացությունները: Թեմա 3. Զբոսաշրջային ձեռնարկություններ: Թեմա 4. Սոցիալ-մշակութային ծառայությունների դասակարգումը: Թեմա 5. Զբոսաշրջիկների տեղավորման միջոցները: Թեմա 6. Տրանսպորտային սպասարկում: Թեմա 7. Անվտանգության և ապահովագրության իրականացումը զբոսաշրջության ոլորտում:
Հիմնական գրականության ցանկը 1. Պոտոսյան Ա.Հ., Տուրիզմի հիմունքներ, Երևան 2015թ. 2. Кусков А.С., Джаладян Э.А., Основы туризма, Кнорус М. 2008, 400 с. 3. Биржаков М.Б., Введение в туризм М. 2007 4. Квартальнов В.А., Теория и практика туризма М. 2003 5. <i>Энциклопедия туризма:</i> справочник, Зорин И. В., Квартальнов В. А., М. 2003 6. Сенин В.С., Организация международного туризма М. Финансы и статистика. 2005

0202/B20	Սոցիալ-տնտեսական աշխարհագրություն	3 կրեդիտ
3 ժամ/շաբ.	30/0/15	
1-ին կիսամյակ	Առանց եզրափակիչ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին տալ համապարփակ գիտելիքներ հասարակական (սոցիալ-տնտեսական) աշխարհագրության ձևավորման և զարգացման հիմնարար հասկացությունների, բաղադրիչների հետազոտության մեթոդների մասին:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու և սահմանելու աշխարհագրության միասնական գիտության համակարգում «հասարակական աշխարհագրության» տեղը և դերը, 2. ներկայացնելու հասարակական աշխարհագրության ձևավորումը և զարգացում, 3. բացատրելու և մեկնաբանելու հասարակական աշխարհագրության հիմնարար հասկացությունները և բաղադրիչները, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. կիրառելու հասարակական աշխարհագրական հետազոտության և սոցիալ-տնտեսաաշխարհագրական կանխատեսման մեթոդները, 2. կատարելու սոցիալ-տնտեսաաշխարհագրական կանխատեսում, 3. տեղայնացնելու մարդկության համամոլորակային ընդհանրական հիմնախնդիրները, գ. ընդհանրական /փոխանցելի կարողություններ 1. աշխատելու թիմում, 2. կատարելու առաջարկություններ, 3. փաստերի վերլուծության հիման վրա կատարելու եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա4. վերլուծել զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի զարգացման գործոնները և արդի միտումները, տարատեսակները, աշխարհագրությունը, Գ1. արդյունավետ կերպով օգտվել տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով, Գ4. կատարել թիմային աշխատանք:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդներ, 2. սեմինար պարապմունքներ,		

3. դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, 4. պրոբլեմային-որոնողական, 5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդներ:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները. Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 10 միավոր: <i>Ստուգման ձևերն են.</i> 1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է: 2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Դասընթացի ուսումնասիրության նպատակը և խնդիրները: Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը և կառուցվածքը, գրական աղբյուրների տեսություն: Թեմա 2. Հասարակական աշխարհագրության ձևավորումը և զարգացումը: Թեմա 3. Հասարակական աշխարհագրության հիմնարար հասկացությունները: Թեմա 4. Հասարակական աշխարհագրության բաղադրիչները: Թեմա 5. Հասարակական աշխարհագրության հետազոտության մեթոդները: Թեմա 6. Սոցիալ-տնտեսաաշխարհագրական կանխատեսում: Թեմա 7. Մարդկության համամոլորակային հիմնախնդիրները և հասարակական աշխարհագրության խնդիրները
Հիմնական գրականության ցանկը 1. Ավագյան Ա.Ռ., ՀՀ ընդերքի ռեսուրսները (աշխարհագրական վերլուծություն) Երևան, 2000թ. 2. Վալեսյան Լ.Հ., Հասարակական աշխարհագրության ներածություն, Երևան, 1999թ. 3. Վալեսյան Լ.Հ., Հայկական ՍՍՀ տնտեսական և սոցիալական աշխարհագրություն, Երևան, 1988թ. 4. Մելիքումյան Ս.Ա., Հայաստանի հանրապետության և Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տնտեսական աշխարհագրություն, Երևան, 1999թ. 5. Սաուշկին Յու.Գ., Տնտեսական աշխարհագրության ներածություն, Երևան, 1974թ. 6. Алисов Н.В., Хорев Б.С., Экономическая и социальная география мира.Общий обзор.-М.:2000. 7. Максаковский В.П., Географическая картина мира. Кн.1и2.,М.:2005. 8. Гладкий Ю.Н.,Сухоруков В.Д., Общая Экономическая и социальная география зарубежных стран.- М.:2006. 9. Кусков А.С., Понукалин О.В., Социально-экономическая и политическая география мира и России.- М.:2005. 10.10.Лопатников Д.Л. . Экономическая география и регионалистика.-М.:2004. 11. Максаковский В.П., Географическая картина мира. Кн.1и2.,М.:2005. 12. Социально-экономическая география зарубежных стран. Под ред.Вольского В.В.-М.:2005

0202/B21.	Զբոսաշրջային երկրագրություն	3 կրեդիտ
3 ժամ/շաբ.	30/0/15	
1-ին կիսամյակ	Առանց եզրափակիչ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին համակարգված և ամբողջական գիտելիքներ տալ տուրիզմի զարգացման տեսանկյունից համալիրային երկրագրական վերլուծության մեթոդաբանության և տեսության վերաբերյալ:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. վերլուծելու և սահմանելու համալիրային երկրագրության հիմնական ուղղություններն ու բաղադրիչները, վերլուծության հիմնական մեթոդները, 2. մեկնաբանելու համալիրային երկրագրության հիմնական բաղադրիչների հատկանիշներն ու փոխադարձ կապերը, 3. թվարկել զբոսաշրջային երկրագրության հիմնական գործառնությունները, բ.գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. կատարելու երկրագրության առանձին բաղադրիչների գնահատում տուրիստական հնարավորությունների օգտագործման և տուրիզմի զարգացման տեսանկյունից, 2. կատարելու զբոսաշրջային դեստինացիայի համալիր երկրագրական նկարագրություն,		

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ - քննադատական մտածողություն դրսևորելու կարողություն: ընդհանրացնել զբոսաշրջության վերաբերյալ տեղեկատվությունը - կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում, լուծել խնդիրներ:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա3. Բացահայտել զբոսաշրջության առանձնահատկությունները և զարգացումները տարածաշրջանային ու տեղական մակարդակներում, Ա5. գնահատել զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը, Գ2. կիրառել գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպել և լուծել խնդիրներ:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. - դասախոսություն, - սեմինար պարապմունքներ, - գննական մեթոդներ - ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում, - ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդներ - բանավեճ:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 10 միավոր: 1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է: 2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Տուրիստական երկրագրության աշխարհագրական էությունը: Թեմա 2. Տուրիստական երկրագրության գործառնությունները, հիմնախնդիրները, գործնական նշանակությունը: Թեմա 3. Տուրիստական երկրագրությունը և տուրիզմը: Թեմա 4. Տուրիստական երկրագրության վերլուծության սխեմաները: Թեմա 5. Տուրիստական երկրագրական հիմնական բաղադրիչները, դրանց տուրիստական հնարավորությունների գնահատումը:		
Հիմնական գրականության ցանկը - Վալեյան Լ., Հասարակական աշխարհագրության ներածություն. Եր., 1999թ. - Մանասյան Մ., Մարգարյան Ռ., Աշխարհի բնակչությունը, Ե. 2004թ. - Машбиц Ю.Г., Основы страноведения. М. 1999г. 263с. - Мироненко Н.С., Страноведение. М. 2001. 268с. - Родоман Б.Б., Введение в социальную географию. М. 1993 - Социальная география СССР. Л. 1984г - Джонстон Р., География и географы (пер. англ.) Очер. Развития. Англо-американской социальной географии. М. 1987г.		

0202/B22.	Մարդը և նրա պահանջմունքները	3 կրեդիտ
3 ժամ/շաբ.	30/0/15	
1-ին կիսամյակ	Առանց եզրափակիչ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ մարդու, նրա էության և պահանջմունքների, անհատի և հասարակության պահանջմունքների բավարարման մեթոդների, սերվիսի բովանդակության, անհրաժեշտության, գործնական նշանակության մասին:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն - թվարկելու և նկարագրելու մարդու պահանջմունքները և դրանց բավարարման մեթոդները, - մեկնաբանելու սերվիսի ոլորտը և նրա առանձին բաղադրիչների դերն ու անհրաժեշտությունը մարդու պահանջմունքների բավարարման գործում, - պլանավորելու սերվիսի ձեռնարկության գործունեությունը՝ ծառայությունների շուկայի ենթակառուցվածքի և սպառողի պահանջմունքների փոփոխություններով պայմանավորված, այդ թվում՝ սոցիալական քաղաքականության հաշվառմամբ , բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		

1. ընդունելու և հարգելու այլ ժողովրդների սովորություններն ու մշակույթը, 2. իրականացնելու միջմշակութային հաղորդակցություն զբոսաշրջային ինդուստրիայում, 3. գնահատելու իր ապագա մասնագիտության սոցիալական դերը, գ.ընդհանրական փոխանցելի կարողություններ 1. աշխատելու թիմում, 2. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը, 3. դրսևորելու քննադատական մտածողություն:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա5.գնահատել զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը, Բ2.իրականացնել տուրիստական գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում, Բ5.ցուցաբերել հյուրընկալության կազմակերպման և զբոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա. Գ5.պահպանել մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնասիրության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություններ, 2. լսարանային ցուցադրություններ 3. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում, 4. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդ, 5. նախադեպերի վերլուծություն:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 10 միավոր: 1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է: 2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Դասընթացի նպատակը, առարկան և խնդիրները, կապը այլ գիտությունների հետ: Թեմա 2. Մարդը և նրա էությունը: Թեմա 3. Մարդու պահանջմունքները: Թեմա 4. Սերվիսը որպես մարդու պահանջմունքների բավարարման միջոց: Թեմա 5. Սերվիսի դերը, զարգացման նախադրյալները: Թեմա 6. Սերվիսային ծառայության որակը: Թեմա 7. Սերվիսային գործունեությունը որպես տնտեսության բաղկացուցիչ մաս: Թեմա 8. Սերվիսային գործունեության կապը աշխարհագրական և ժողովրդագրական գործոնների հետ: Թեմա 9. Սերվիսային գործունեությունը որպես մշակույթի բաղկացուցիչ մաս: Սերվիսի ոլորտի կառավարումը: Թեմա 10. Զբոսաշրջությունը որպես մարդու պահանջմունքների բավարարման համակարգի բաղադրիչ: Թեմա 11. Սերվիսի դերը կայուն զարգացման մեջ:		
Հիմնական գրականության ցանկը 1. Ավագյան Ա.Ռ., Սերվիսագիտության հիմունքներ, Եր., 2017, 185 էջ 2. Аванесова Г.А., Сервисная деятельность: Учебное пособие для студентов вузов. М.: Аспект Пресс, 2004. 3. Коноплева А.Н., Сервисология (Человек и его потребности), М.:2008, 248с. 4. Человек и его потребности. Сервисология: Учебник /И.Н.Лукиянчук, О.А.Ульяновская., М.,2012, 272 с. 5. Романович Ж.А., Калачев С.Я., Сервисная деятельность. Учебник, М.: 2008, 267с.		

0304/B23	Հայ ազգագրություն	3 կրեդիտ
3 ժամ/շաբ.	30/0/15	
2-րդ կիսամյակ	Առանց եզրափակիչ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել հայոց ազգաբանության ուսումնասիրության հիմնախնդիրները, դասավանդման մեթոդները, ճանաչողական նշանակությունը, դասդասման սկզբունքներն ու ժամանակագրական շրջանակները, պատմական և արդիական առումները, գիտության տեղը հայագիտության համակարգում: Բացահայտելու հայ ժողովրդի կենցաղամշակութային յուրահատկությունները, հարևան ժողովուրդների հետ ունեցած կենցաղամշակութային փոխառնչությունները, ժողովրդագրական և էթնոմշակութային պատկերը:		

Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի. ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. բացատրելու հայ ազգագրության տերմինաբանությունը, 2. դասակարգելու մշակույթի տիպաբանությունը, 3. թվարկելու հայերի և Հայաստանում ապրող մյուս ժողովուրդների էթնոկենցաղամշակութային առանձնահատկությունները, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. դասակարգելու հայոց արտադրական, կենսաապոհովման, սոցիոնորմատիվ և հումանիտար մշակույթները, դրանց ձևավորման նախադրյալները և ժամանակակից դրսևորումները, 2. գնահատելու հայկական ավանդական մշակույթը և նրա կիրառման հնարավորությունը զբոսաշրջության մեջ, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Մ5. գնահատել զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը, Բ5. ցուցաբերել հյուրընկալության կազմակերպման և զբոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա, Գ5. պահպանել մասնագիտական էթիկայի նորմերը:
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, 2. սեմինար պարապմունք, 3. դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում, 4. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում, 5. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդ, 6. բանավեճ:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 10 միավոր: 1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է: 2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Հայերն աշխարհի էթնիկ հանրությունների համակարգում. հայերի էթնոլեզվական, մարդաբանական, խառնվածքային, դավանաբանական, ժողովրդագրական բնութագիրը: Թեմա 2. Ավանդական և ժամանակակից արտադրական մշակույթը. երկրագործական մշակույթ, անասնապահական մշակույթ, տնայնագործական և արհեստագործական մշակույթ, համքարական կազմակերպություններ, օժանդակ տնտեսաձևեր: Թեմա 3. Կենսաապահովման մշակույթ (բնակավայր, բնակարան, տարազ և զարդարանք, ուտեստ, փոխադրման և կապի միջոցներ, ռեզիդնալ առանձնահատկություններ): Թեմա 4. Սոցիոնորմատիվ մշակույթ (ընտանեկան, վարվելու կարգ, ամուսնության ավանդության ձևեր, հարսանիք, որդեծնություն և մանկան դաստիարակություն, հուղարկավորում, մեղեղուց, գյուղական համայնք, ազգակցական համակարգ): Թեմա 5. Հայոց ավանդական և ժամանակակից հումանիտար մշակույթը (հայ ժողովրդական տոնացույցը, հավատալիքները, ժողովրդական բանավոր ստեղծագործությունը, ժողովրդական երգարվեստը և պարարվեստը): Թեմա 6. Հայոց ավանդական և ժամանակակից հումանիտար մշակույթը որպես զբոսաշրջային ռեսուրս:
Հիմնական գրականության ցանկը 1. Հայ ազգագրություն, Համառոտ ուրվագիծ /Վ.Հ.Բոյան; Խմբ.՝ Պ.Մ.Մուրադյան, Կ.Վ.Սեդրոսյան. - Երևան : ԵՊՀ հրատ., 1974. - 286 էջ. Մուրադյան, Պարույր Մամբրեի, 1933- Խմբ. Սեդրոսյան, Կ.Վ. Խմբ. Պատմություն, ազգագրություն 2. Վարդանյան Ս. (2008) <i>Հայ ազգագրություն և բանահյուսություն. Նյութեր և ուսումնասիրություններ</i>, պր. 24, Երևան, ՀՀԳԱՍ «Գիտություն» հրատ., 2007, 222 էջ 3. Ազգերի և ազգային կուլտուրաների զարգացման օրինաչափությունները / Հ.Գաբրիելյան. - Երևան : ԵՊՀ հրատ., 1973. - 283 էջ. Երևանի պետական համալսարան

0201/B24.	Տնտեսագիտություն	5 կրեդիտ
4 ժամ/շաբ.	45/0/15	
2-րդ կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողների մոտ ձևավորել համակարգված տրամաբանական մտածողություն և տալ տնտեսագիտական ընդհանուր գիտելիքներ: Դասընթացի խնդիրները. 1. ուսանողներին մեկնաբանել տնտեսագիտության հիմնարար օրենքները կատեգորիաները, ցուցանիշները: 2. ուսանողներին բացատրել շուկայական տնտեսության սկզբունքները: 3. ուսուցանել ուսանողներին օգտվել մասնագիտական գրականությունից, օրենքներից: 4. ուսանողներին զինել միկրո և մակրո ցուցանիշները հասկանալու, վերլուծելու կարողություններով:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. Սահմանելու և մեկնաբանելու շուկայական տնտեսության առանձնահատկությունները, սկզբունքները, տնտեսական օրենքները: 2. Ներկայացնելու տնտեսագիտության հիմնական հասկացությունների էությունը և դրանց վերաբերյալ գոյություն ունեցող տեսությունները: 3. Ներկայացնելու շուկայի մոդելները, ռեսուրսների շուկաները և դրանց առանձնահատկությունները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. Թվարկելու տնտեսական գործունեության փուլերը և բնութագրելու դրանց կազմակերպման սկզբունքները: 2. Ներկայացնելու միկրո, մակրո ցուցանիշները, ֆինանսաբանկային համակարգը: 3. Վերլուծելու տնտեսական իրավիճակները: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. Իրականացնելու տնտեսագիտական վերլուծություններ: 2. Աշխատելու թիմում: 3. Տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված և հստակ կառուցել բանավոր և գրավոր խոսքը, հմտորեն հաղորդակցվել հանրության հետ:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա6. տարբերակել զբոսաշրջության ուսումնասիրությունների առանձին, մոտեցումները, դրանց առանձնահատկությունները (սոցիոլոգիական, տնտեսագիտական, մշակութաբանական, աշխարհագրական և այլն), Բ1. իրականացնել մարքեթինգային և մենեջերական գործունեություն՝ զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի ոլորտում, Բ2. իրականացնել տուրիստական գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում, Գ2. կիրառել գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպել և լուծել խնդիրներ:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն /ավանդական և ինտերակտիվ/, 2. սեմինար պարապմունքներ, 3. քննարկում /բանավեճ, 4. համագործակցային աշխատանք, 5. խոսքային կամ բանավոր մեթոդ:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները 2 ընթացիկ գրավոր քննություն, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով, Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 5 հարց, յուրաքանչյուրը 2-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Տնտեսագիտության տեսության առարկան և մեթոդը: Թեմա 2. Տնտեսական զարգացման ընդհանուր խնդիրները: Թեմա 3. Տնտեսության շուկայական համակարգը և եկամտի շրջապտույտը: Թեմա 4. Անհատական շուկաների վերլուծությունը, պահանջարկ և առաջարկ: Թեմա 5. Սպառողի վարքի տեսություն: Թեմա 6. Արտադրության ծախքերի տնտեսություն: Թեմա		

7. Շուկայի կառուցվածքը և գնի ու արտադրության ծավալի որոշումը: **Թեմա 8.** Ձեռնարկությունների ու կազմակերպությունների տիպերը և տեսակները: **Թեմա 9.** Ռեսուրսների գների ձևավորումը: **Թեմա 10.** Մակրոտնտեսական ցուցանիշներ: Ազգային հաշիվների համակարգը: **Թեմա 11.** Մակրոտնտեսական կայունություն և տատանումներ: **Թեմա 12.** Փողը և բանկային համակարգը, դրամավարկային քաղաքականություն: **Թեմա 13.** Պետական բյուջեն և ֆիսկալ քաղաքականությունը: **Թեմա 14.** Միջազգային առևտրի տեսություն: **Թեմա 15.** Վճարային հաշվեկշիռ և արժույթային կուրսեր:

Հիմնական գրականության ցանկը

1. Գորթնի Ջ., Տնտեսագիտություն: ԵՊՏՀ հրատ., Երևան, 1999:
2. Սամուելսոն Ս., Նորթհանուս Ու., Տնտեսագիտություն, Երևան, 1997:
3. Макконнелл К.Р., Брю С.Л.Экономика. 17-ое изд., Москва, 2009.
4. Экономическая теория. Учебник под ред. В. Камаева, Москва, 1998

0202/B25.	Ռեկրեացիայի աշխարհագրություն	4 կրեդիտ
3 ժամ/շաբ.	30 /0/15	
2-րդ կիսամյակ	Առանց եզրափակիչ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին տալ հանգստի սերվիսի տարածքային կազմակերպման և կառավարման տեսական գիտելիքներ:		
Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. բացահայտելու ռեկրեացիոն գործունեության հիմնական հասկացությունները, 2. թվարկելու ռեկրեացիոն գործունեության տեսակները և հիմնավորելու ցիկլերի տեսությունը, 3. վերլուծության ենթարկելու ռեկրեացիոն ծառայությունների էությունն ու կազմակերպման առանձնահատկությունները, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. տարբերելու ռեկրեացիոն ինդուստրիայի՝ որպես տնտեսական գործունեության ոլորտի էությունը, կառուցվածքը, կազմակերպման առանձնահատկություններն ու տեղը տնտեսության համակարգում, 2. զանազանելու կոնկրետ ռեկրեացիոն ծառայությունների (սանատոր-առողջարանային՝ կուրորտային, մարզական-վերականգնողական, բնակչության զանգվածային հանգիստ, ժամանց և այլն) կազմակերպման տեսական դրույթները,ունենալու դրանք գործնականում կիրառելու հմտություններ և կարողություններ, գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. ստեղծելու զբոսաշրջառեկրեացիոն նախագծեր, 1. աշխատելու թիմում:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա4. վերլուծել զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի զարգացման գործոնները և արդի միտումները, տարատեսակները, աշխարհագրությունը, Բ4. գնահատել զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները, Գ2. կիրառել գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպելու և լուծելու խնդիրներ, Գ4. կատարել թիմային աշխատանք:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, 2. սեմինար պարապմունք, 3. գննական մեթոդներ, 4. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում, 5. պրոբլեմային-որոնողական մեթոդ, 6. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդ:		
Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 10 միավոր: 1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է: 2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. .		

Թեմա 1. Ռեկրեացիան որպես սոցիալ-տնտեսական երևույթ: Թեմա 2. Ռեկրեացիոն աշխարհագրության առարկան, խնդիրները, ուսումնասիրման օբյեկտը, մեթոդները: Թեմա 3. Ռեկրեացիոն ռեսուրսներ: Թեմա 4. Ռեկրեացիոն պահանջարկ: Թեմա 5. Ռեկրեացիոն գործունեության կառուցվածքը, դասակարգումը, տեսակները: Թեմա 6. Ռեկրեացիոն ոլորտի տարածքային կազմակերպումը: Թեմա 7. Ռեկրեացիոն շրջանացում, աշխարհի խոշոր շրջանները: Հիմնական գրականության ցանկը 1. Квартальнов В.А., Средерченко В.К., Туризм социальный. Киев.:1989г. 2. Власов А.А., Туризм. (учеб.мед.пос.). М.:1977г. 3. Мироненко Н.С., Твердохлебов И.Т., Рекреационная география. М.:1981г. 4. Азар В.И., Экономика и организация туризма. М.: 1972г. 5. Моргунов Б.П.,Туризм. М.:1978г. 6. Ананев М.А., Основы международного туризма. М.:1978г. 7. Экономика и организация международного туризма.М.:1984г. 8. Гецевич Н.А., Основы экскурсоведения.(уч.пособ. для географов). Минск.:1988г. 9. Квартальнов В.А., Современные концепции социального туризма, М.1993 10. Биржаков М.Б. Введение в туризм, С.П. 2005
--

0202/B26	Հյուրընկալության ինդուստրիա	4 կրեդիտ
4 ժամ/շաբ.	45/0/15	
3-րդ կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին տալ համակարգված գիտելիքներ հյուրընկալության ինդուստրիայի վերաբերյալ, ձևավորելու կայուն գիտելիքներ հյուրընկալության առանձին ձևերի բովանդակության, գործունեության, մեխանիզմի վերաբերյալ: Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն՝ Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն՝ 1. ներկայացնելու հյուրընկալությունը որպես բազմաբովանդակ գործունեություն, 2. թվարկելու հյուրընկալության ինդուստրիայի բաղադրիչները, զարգացման փուլերը, 3. հիմնավորելու հյուրընկալության բաղադրիչները ըստ առաջնահերթության, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. գնահատելու հյուրընկալության չափորոշիչները գործնականում, 2. իրականացնելու հյուրընկալության ոլորտի առանձին բաղադրիչների համակողմանի ուսումնասիրություն, 3. կիրառելու ստացած գիտելիքները հյուրընկալությունը արդյունավետ կազմակերպելու համար, գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը 2. աշխատելու թիմում:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Բ4.գնահատել զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները, Բ5.ցուցաբերել հյուրընկալության կազմակերպման և զբոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա, Գ5.պահպանել մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, 2. սեմինար պարապմունք, 3. գործնական աշխատանք, 4. բանավեճ:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Ընթացիկ քննություններ. Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 5 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր: Եզրափակիչ քննություն. Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն		

արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Հյուրընկալության ինդուստրիայի էությունը, դերն ու նշանակությունը: Թեմա 2. Հյուրընկալության ինդուստրիայի զարգացման փուլերը: Թեմա 3. Հյուրանոցային ինդուստրիա: Թեմա 4. Սննդի ինդուստրիա: Թեմա 5. Ջվարճանքի ինդուստրիա: Թեմա 6. Տրանսպորտային ծառայությունների դերը հյուրընկալության մեջ:
Հիմնական գրականության ցանկը. 1. Елканова Д.И. и другие, Основы индустрии гостеприимства, Учебное пособие, М., Дашков и Ко, 2010 2. Волков Ю.Ф., Введение в гостиничный и туристический бизнеса, Ростов 2003 3. Корнахова В.К., Караковская Т.А., Сервисная деятельность, М. 2006 4. Лорер Э., Сервис по королевски, Уроки ресторанного дела от Чарль Тротера, М. 2006

0202/B27.	Զբոսաշրջության հոգեբանություն	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբ.	15/0/15	
3-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին տալ ընդհանրական գիտելիքներ հոգեբանության վերաբերյալ, ինչպես նաև գաղափար միջանձնային շփման, մարդկային հաղորդակցման առանձնահատկությունների և շփման գործընթացում մարդկանց կողմից միմյանց ճանաչման վերաբերյալ և խմբի սոցիալական հոգեբանության վերաբերյալ:		
Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. նկարագրելու հոգեկանի կառուցվածքի հոգեբանական, կենսաբանական գործընթացները, 2. մեկնաբանելու հոգեբանական գործընթացների մեխանիզմների գործունեությունը, 3. տարբերակելու մարդկային հաղորդակցման առանձնահատկությունները, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. բացահայտելու զբոսաշրջության ոլորտի հոգեբանական բնույթը, դրա զարգացման հիմնական մեխանիզմները, 2. տարանջատելու հոգեկան երևույթների տարբերակման, ծագման, զարգացման, դրսևորման օրինաչափությունները, 3. գնահատելու միջանձնային շփման տեսակները և գործառույթները, հաղորդակցման հոգեբանական առանձնահատկությունները և կիրառելու այն զբոսաշրջության բնագավառում, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. փաստերի վերլուծության հիման վրա կատարելու եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ, 2. կատարելու թիմային աշխատանք:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա6. տարբերակել զբոսաշրջության ուսումնասիրությունների առանձին, մոտեցումները, դրանց առանձնահատկությունները (սոցիոլոգիական, տնտեսագիտական, մշակութաբանական, աշխարհագրական և այլն), Գ4. կատարել թիմային աշխատանք, Գ5. պահպանել մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն (բացատրում, պատմում, ինտերակտիվ), 2. սեմինար պարապմունք, 3. դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում 4. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում, 5. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդ:		
Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները. Նախատեսված է քննություն 20 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Հոգեբանության առարկան, կառուցվածքը, նպատակը և խնդիրները: Թեմա 2. Հոգեբանության կապը այլ գիտությունների հետ, ճյուղերը և հետազոտման մեթոդները: Թեմա 3. Հոգեկանի զարգացումը: Գիտակցություն, գիտակցության գործառույթները: Թեմա 4. Միջանձնային շփում, դրա		

տեսակները և գործառնությունները: Թեմա 5. Մարդկային հաղորդակցման առանձնահատկությունները: Թեմա 6. Շփման գործընթացում մարդկանց կողմից միմյանց ճանաչումը և փոխներգործությունը: Թեմա 7. Խմբի սոցիալական հոգեբանությունը, նրա դինամիկ բնութագիրը և օգտագործումը սերվիսի բնագավառում: Թեմա 8. Մարդու վարքի սոցիալ-հոգեբանական կարգավորիչները:
Հիմնական գրականության ցանկը 1.Платонов К.К., Краткий словарь системы психологических понятий,М., Высшая школа, 1984. 2.Бобинкин С.А., Каращан В.А., Влияние психологических аспектов менеджмента на качество сервиса в туристических компаниях, Журнал: Сервис в России и за рубежом , 1 (6), 2008 3.Веснин В.Р., Практический менеджмент персонала: Пособие по кадровой работе,Москва,Юристъ,2003 4.Карпов А.В. Психология менеджмента, Учеб.пособие, М., Гардарики,. 2005 5.Багдасарян В.Э., Сигида Е.А., Научно-практическая конференция «Психология креативности: психолого-социальный дискурс» // Вестник ассоциации вузов туризма и сервиса. 2008. №3.

0202/B28	Բնակչության աշխարհագրություն ազգագրության հիմունքներով	4 կրեդիտ
4 ժամ/շաբ.	45/0/15	
3-րդ կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով	
Դասընթացի նպատակն է՝ • ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ բնակչության թվի, շարժի, կազմի, տեղաբաշխման,ավանդությունների սովորությունների, բնակավայրերի և դրանց տարածական խմբերի վերաբերյալ, • ուսանողներին ծանոթացնել բնակչության աշխարհագրության վերլուծության տարբեր մեթոդներին և հիմնական հասկացություններին, • ուսանողներին ծանոթացնել բնակչության աշխարհագրություն գիտության հիմունքներին, հիմնական հասկացություններին, • ուսանողների մոտ ձևավորել որոշակի հմտություններ և կարողություններ բնակչության աշխարհագրության վերլուծության տարատեսակ մեթոդների և եղանակների կիրառման համար:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. թվարկելու բնակչության աշխարհագրության հիմնական հասկացությունները, 2. մեկնաբանելու տեսությունները և մեթոդաբանական հարցերը 3. ներկայացնելու բնակչության սոցիալական կառուցվածքը, աշխատանքային ռեսուրսները և դրանց դերը զբոսաշրջության զարգացման մեջ,		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. վերլուծելու և գնահատելու բնակչության աշխարհագրության տարբեր երևույթներն ու գործընթացները, դրանց ցուցանիշները, 2. վերլուծելու բնակավայրերի և բնակչության տարածքային կազմակերպման գործոնները, սկզբունքներն ու օրինաչափությունները, 3. վերլուծելու տարաբնակեցման ժամանակակից ձևերը, զարգացման միտումները: 4. իրականացնելու տարբեր կարգի տարածաշրջանների բնակչության համալիր աշխարհագրական վերլուծություն,		
գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. դրսևորկատարելու հետազոտական աշխատանքներ ՀՀ բնակավայրերի տարածքային կազմակերպման հիմնախնդիրների շուրջ, 2. կատարելու թիմային աշխատանք:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները Ա5. գնահատել զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը, Ա6. տարբերակել զբոսաշրջության ուսումնասիրությունների առանձին, մոտեցումները, դրանց առանձնահատկությունները (սոցիոլոգիական, տնտեսագիտական, մշակութաբանական, աշխարհագրական և այլն), Բ5. ցուցաբերել հյուրընկալության կազմակերպման և զբոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն,		

2. սեմինար պարապմունք, 3. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում 4. պրոբլեմային-որոնողական մեթոդ, 5. բանավեճ:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Տոմսը պարունակում է 2 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայքայ 0,5 է: Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Բնակչության աշխարհագրության առարկան, մեթոդները, խնդիրները: Թեմա 2. Աշխարհի բնակչությունը, նրա հաշվառումը և շարժընթացը: Թեմա 3. Բնակչության վերարտադրությունը: Թեմա 4. Բնակչության սեռատարիքային և ընտանեկան կառուցվածքը: Թեմա 5. Բնակչության ռասայական կազմը: Թեմա 6. Բնակչության ազգային կազմը: Թեմա 7. Բնակչության սոցիալական կառուցվածքը և աշխատանքային ռեսուրսները: Թեմա 8. Բնակչության միգրացիան: Թեմա 9. Բնակչության տեղաբաշխումը: Թեմա 10. Տարաբնակեցումը և նրա ձևերը: Թեմա 11. Ուրբանիզացում: Թեմա 12. Քաղաքների դասակարգումը: Քաղաքների համակարգեր: Թեմա 13. Գյուղական բնակավայրերի աշխարհագրություն: Հիմնական գրականության ցանկը 1. Մանասյան Մ., Մարգարյան Ռ., Աշխարհի բնակչությունը, Ե. 2004թ. 2. Ковалев С.А., Ковальская А.Я., География населения СССР М.МГУ, 1980, 287 с. 3. Перцик Е.Н., Города мира. География мировой урбанизации. М., 1994, 384 с. 4. Скопин А.Э., Территориальная организация населения. М. 2004 5. Шувалов Е.В., География населения. М.1985г., 175 ст. 6. Ягельский А., География населения. М.1980 г., 383 ст.

0202/B29	Զբոսաշրջության սոցիոլոգիա	3 կրեդիտ
3 ժամ/շաբ.	30/0/15	
3-րդ կիսամյակ	Առանց եզրափակիչ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է՝ • ուսանողին տալ ընդհանրական գիտելիքներ սոցիոլոգիայի վերաբերյալ, • պարզաբանել սոցիոլոգիայի ուսումնասիրության օբյեկտը, առարկան, խնդիրները, մեթոդաբանական մոտեցումները, կատեգորիալ ապարատը, • տալ ուսումնասիրության հիմնական օբյեկտի՝ հասարակության առանձնահատկությունների, կառուցվածքային տարրերի, գործընթացների վերաբերյալ ընդհանրական տեղեկություններ, • մշակել սոցիոլոգիական գիտելիքները զբոսաշրջության կազմակերպման գործընթացում օգտագործման մեխանիզմներ:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու սոցիոլոգիայի տեսական, մեթոդաբանական հիմքերը, գիտության առանձնահատուկ մոտեցումները, 2. թվարկելու սոցիոլոգիայի գործիքները, կոնկրետ սոցիոլոգիական հետազոտությունների մեթոդիկան և տեխնիկան, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. բացատրելու հասարակության կառուցվածքային, գործառնական առանձնահատկությունները, կտարբերակի սոցիալական գործընթացները, ժամանակային, տարածական հատկությունները և այլն, 2. հիմնվելով տեսական նյութի, ուսումնասիրված մեթոդաբանական մոտեցումների վրա՝ իրականացնելու արդի սոցիալական հրատապ հարցերի վերաբերյալ կոնկրետ սոցիոլոգիական հետազոտություններ, 3. հիմնավորելու սոցիոլոգիայի դերը զբոսաշրջության կազմակերպման գործում, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպելու և լուծելու խնդիրներ, 2. կատարելու թիմային աշխատանք:		

Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա6. տարբերակել զբոսաշրջության ուսումնասիրությունների առանձին, մոտեցումները, դրանց առանձնահատկությունները (սոցիոլոգիական, տնտեսագիտական, մշակութաբանական, աշխարհագրական և այլն), Բ3. կատարել մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ, Գ2. կիրառել գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպել և լուծել խնդիրներ:
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, բացատրում, 2. դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում, 3. գործնական մեթոդներ, 4. բանավեճ, 5. մտազրույց, 6. ինքնուրույն աշխատանքների կատարում:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 10 միավոր: 1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է: 2-րդ ստուգում. Բանավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Սոցիոլոգիայի ուսումնասիրման օբյեկտը և առարկան: Թեմա 2. Սոցիոլոգիական հիմնական տեսությունները: Թեմա 3. Հասարակությունը և անձը: Թեմա 4. Հասարակության սոցիալական կառուցվածքը: Թեմա 5. Էթնոսոցիոլոգիա: Թեմա 6. Սոցիալական հաղորդակցություն: Թեմա 7. Սոցիոլոգիական հետազոտությունների կազմակերպումը, մեթոդիկան և տեխնիկան: Թեմա 8. Սոցիոլոգիական գիտելիքների դերը զբոսաշրջության կազմակերպման գործում (զբոսաշրջային գովազդի կազմակերպում, տուր փաթեթի գնահատում, տեղերում բնակչության հետ հարաբերությունների ուսումնասիրում):
Հիմնական գրականության ցանկը 1. Дмитриева Е.А., Фокус группы в маркетинге и социологии. М.:2006г. 2. Ядов В.А., Стратегия социологического исследования. М.:2006г. 3. Григорьев С.И., Начала современной социологии. М.:1999г.

0202 /B30	Անիմացիոն ծառայությունները զբոսաշրջության մեջ	3 կրեդիտ
3 ժամ/շաբ.	30/15/0	
3-րդ կիսամյակ	Առանց եզրափակիչ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսումնասիրել զբոսաշրջության մեջ անիմացիոն գործունեության տեսական և գործնական դրույթները, անիմացիոն ծրագրերի ստեղծման և զբոսաշրջության մեջ դրանց ներդրման համար, ինչպես նաև նպաստել զբոսաշրջային ինդուստրիայի ապագա մասնագետների մասնագիտական հատկանիշների ձևավորմանը:		
Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. սահմանելու, բացատրելու անիմացիա հասկացությունը, 2. թվարկելու ու տարբերակելու անիմացիայի տարատեսակները, 3. ներկայացնելու անիմացիոն ծառայությունների գործունեությունը, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. կազմակերպելու և իրականացնելու զբոսաշրջային համալիրների անիմացիոն ծրագրեր, 2. վերլուծելու իր ռեզիդենտ անիմացիոն ռեսուրսները և նրանցից ընտրելու առավել գրավիչ օբյեկտները, գ. քննիանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. ռացիոնալ կերպով պլանավորելու ժամանակն ու այլ ռեսուրսները, 2. կատարելու թիմային աշխատանք:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա4. վերլուծել զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի զարգացման գործոնները և արդի միտումները, տարատեսակները, աշխարհագրությունը,		

Բ4. գնահատել զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները, Բ5. ցուցաբերել հյուրընկալության կազմակերպման և զբոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա, Գ4. կատարել թիմային աշխատանք, Գ5. պահպանել մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, 2. լսարանային ցուցադրություններ, դիտումներ 3. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում, 4. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդներ 5. նախադեպերի վերլուծություն, 6. բանավեճ:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 10 միավոր: 1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է: 2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Զբոսաշրջային անիմացիայի հիմնական հասկացությունները և դասակարգումը: Թեմա 2. Մշակույթը և նրա կապը անիմացիայի հետ: Թեմա 3. Զվարճանքի ինդուստրիա: Թեմա 4. Հյուրանոցային անիմացիայի գործառնությունները և նյութական բազան: Թեմա 5. Խաղային մեթոդի կիրառումը զբոսաշրջային անիմացիայում: Թեմա 6. Զբոսաշրջիկների դասակարգումը և տարբեր կատեգորիաների զբոսաշրջիկների հետ աշխատելու առանձնահատկությունները: Թեմա 7. Անիմացիոն ծառայությունների գործունեությունը:		
Հիմնական գրականության ցանկը 1. Аванесова, Г.А., Культурно-досуговая деятельность: теория и практика организации: Учебное пособие для студентов вузов / Г.А.Аванесова. – М.: Аспект Пресс, 2006. – 236с. 2. Гаранин Н.И., Менеджмент гостиничной и туристской анимации/Н.И. Гаранин, И.И. Булыгина. М. : Сов. Спорт, 2004 3. Жарков А.Д., Технология культурно-досуговой деятельности/А.Д. Жарков. – 2-ое.изд. – М.: Изд-во МГУК, 2002 4. Приезжева Е.М., Социально-культурная анимация в туризме: учебно-методическое пособие. – М. : Советский спорт, 2005. – 132 с. 5. Приезжева Е.М., Организация и методы игровой деятельности в туризме: рабочая тетрадь / Е.М. Приезжева; РМАТ. – Химки, 2009. – 109 с. 6. Третьякова Т.Н., Анимационная деятельность в социально-культурном сервисе и туризме: учеб. Пособие для вузов/Т.Н. Третьякова. – М.: Издательский центр «Академия», 2008		

0202/B31	Գիտական հետազոտությունների մեթոդներ	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբ.	15/15/0	
3-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է՝ ծանոթացնել զբոսաշրջության ոլորտում գիտահետազոտական աշխատանքներ կատարելու մեթոդաբանությանն ու մեթոդներին և սովորեցնել ինքնուրույն ուսումնասիրություններ կատարելու հնարները:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. վերարտադրելու գիտահետազոտական աշխատանքներ կատարելու մեթոդաբանությունը, 2. թվարկելու զբոսաշրջության ոլորտում հետազոտական աշխատանքներ կատարելու համար կիրառավոր մեթոդները, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. օգտագործելու համագիտական և նեղ գիտական մեթոդներ մասնագիտական կիրառական վերլուծություններ և ինքնուրույն գիտահետազոտական աշխատանքներ կատարելու համար, 2. մասնագիտորեն վերլուծելու և գնահատելու զբոսաշրջության ոլորտը, գ. քննիանքական/փոխանցելի կարողություններ		

1. փաստերի վերլուծության հիման վրա կատարելու եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ, 2. աշխատելու թիմում
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա6. տարբերակել զբոսաշրջության ուսումնասիրությունների առանձին, մոտեցումները, դրանց առանձնահատկությունները (սոցիոլոգիական, տնտեսագիտական, մշակութաբանական, աշխարհագրական և այլն), Բ3. կատարել մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ, Գ2. կիրառել գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպել և լուծել խնդիրներ, Գ4. կատարել թիմային աշխատանք:
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնասիրության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդներ, 2. լսարանային ցուցադրություններ, 3. գործնական մեթոդներ, 4. պրոբլեմային-որոնողական մեթոդ, 5. բանավեճ:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Նախատեսված է քննություն 20 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Զբոսաշրջության հետազոտության մեթոդներ դասընթացի ներածություն Թեմա 2. Զբոսաշրջության հետազոտության տեսա-մեթոդաբանական շրջանակները: Թեմա 3. Զբոսաշրջության հետազոտություններում կիրառվող համագիտական տեսական մեթոդներ: Թեմա 4. Զբոսաշրջության հետազոտություններում կիրառվող ինֆորմացիայի ստացման կոնկրետ (մասնավոր) գիտական և միջգիտական մեթոդներ: Թեմա 5. Զբոսաշրջության հետազոտություններում ստացված ինֆորմացիայի մշակման մեթոդներ: Թեմա 6. Գիտական աշխատանքների ներկայացման ձևերը:
Հիմնական գրականության ցանկը 1. Վալեսյան Լ.Հ., Աշխարհագրական գիտությունների մեթոդաբանական և տեսական հիմունքները , Եր. 2004 թ. 2. Ալեքսանյան Գ.Փ., Սերվիսի հետազոտության մեթոդները, ուս. Ձեռնարկ, Եր. 2015թ. 3. Баскаков А.Я., Туленков Н.В., Методология научного исследования, К., МАУП, 2004

0202/B32	Համաշխարհային տնտեսության աշխարհագրություն	5 կրեդիտ
5 ժամ/շաբ.	45/0/30	
4-րդ կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով	
Դասընթացի նպատակն է՝ • ուսանողին տալ ընդհանրական գիտելիքներ համաշխարհային տնտեսության և նրա գլխավոր ոլորտների , նրանց ճյուղային կառուցվածքի վերաբերյալ, • ձևավորել գիտելիքներ արտադրական և ոչ արտադրական ոլորտների ճյուղերի բովանդակության և գործառույթների վերաբերյալ:		
Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ 1. սահմանելու համաշխարհային տնտեսություն հասկացությունը և մեկնաբանելու նրա դերը հասարակական կյանքում, 2. համեմատելու աշխարհի տարբեր տարածաշրջանների տնտեսական առանձնահատկությունները, 3. դասակարգելու և տարբերակելու տնտեսական զարգացման միտումները, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. ստացած գիտելիքները կիրառելու համաշխարհային տնտեսության ռեգիոնալ առանձնահատկությունների տարբերակման և զարգացման առաջնահերթությունների /հատկապես զբոսաշրջության/ մատնանշման տեսանկյունից, 2. բացահայտելու համաշխարհային տնտեսության փոփոխությունների ազդեցությունը զբոսաշրջության ոլորտի վրա, 3. կանխատեսելու ժամանակակից զբոսաշրջության մեջ տեղի ունեցող զլոբալ գործընթացները, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		

1. ներկայացնելու կայուն զարգացման համաշխարհային համակարգը, 2. փաստերի վերլուծության հիման վրա կատարելու եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա4.վերլուծել զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի զարգացման գործոնները և արդի միտումները, տարատեսակները, աշխարհագրությունը, Ա6.տարբերակել զբոսաշրջության ուսումնասիրությունների առանձին, մոտեցումները, դրանց առանձնահատկությունները (սոցիոլոգիական, տնտեսագիտական, մշակութաբանական, աշխարհագրական և այլն), Բ4.գնահատել զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները, Գ1.արդյունավետ կերպով օգտվել տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնասիրության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն (բացատրում, պատմում և այլն), 2. սեմինար պարապմունք, 3. դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում 4. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում, 5. ինտերակտիվ մեթոդ:		
Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները Ընթացիկ քննություններ. Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Եզրափակիչ քննություն. Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Համաշխարհային տնտեսությունը որպես գլոբալ աշխարհագրական համակարգ: Համաշխարհային տնտեսության տեսական հիմունքները: Թեմա 2. Համաշխարհային տնտեսության ձևավորումը և կառուցվածքը: Թեմա 3. Համաշխարհային տնտեսության ճյուղերի աշխարհագրությունը: Թեմա 4. Համաշխարհային տնտեսության ռեզիդուալ բաժանման էությունը: Թեմա 5. Եվրոպա. տարածաշրջանների համալիր բնութագիրը և դերը համաշխարհային տնտեսության մեջ: Թեմա 6. Ասիա. տարածաշրջանների համալիր բնութագիրը և դերը համաշխարհային տնտեսության մեջ: Թեմա 7. Աֆրիկա. Տնտեսության զարգացման արդի միտումները և տարածաշրջանների բնութագիրը: Թեմա 8. Հյուսիսային Ամերիկա. տարածաշրջանների համալիր բնութագիրը և դերը համաշխարհային տնտեսության մեջ: Թեմա 9. ԱՄՆ և Կանադա. տարածաշրջանների համալիր բնութագիրը և դերը համաշխարհային տնտեսության մեջ: Թեմա 10. Լատինական Ամերիկա. տարածաշրջանների համալիր բնութագիրը և դերը համաշխարհային տնտեսության մեջ: Թեմա 11. Ավստրալիա և Օվկիանիա. տնտեսության արդի վիճակը և զարգացման առանձնահատկությունները:		
Հիմնական գրականության ցանկը 1. Ավագյան Ա., Աշխարհի երկրների և տարածաշրջանների ընդհանուր աշխարհագրություն 2. Մելուքումյան Ս., Ընդհանուր տնտեսական աշխարհագրություն, Երևան 2009թ. 3. Մուրադյան Յու., Մուրադյան Մ., Արտասահմանյան երկրների տնտեսական և սոցիալական աշխարհագրություն, Երևան 2009թ 4. География мирного хозяйства. отв. редактор: Н.С. Мироненко. – М., 2012, 5. В. П. Максаковский, Географическая картина мира Кн. I: Общая характеристика мира. Глобальные проблемы человечества, М., 2008,		

0304/B33.	Թանգարանագիտություն	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբ.	30/0/0	
4-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողին հաղորդել տեսական գիտելիքներ թանգարանագիտության վերաբերյալ, ներկայացնել թանգարանագիտության ուսումնասիրության օբյեկտը և առարկան, թանգարանագիտական հիմնական հասակացությունները, թանգարանների գործունեությունը:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		

- ներկայացնելու թանգարանների ստեղծման պատմությունը, - մեկնաբանելու թանգարանների գործունեությունը, թանգարանների կառավարումը և մարքեթինգը, - ներկայացնելու աշխարհի թանգարանները, - թվարկելու Հայաստանի թանգարանները, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ - գնահատելու մշակութային արժեքներն ու թանգարանների դերը դրանց պահպանման, հասարակությանը հաղորդակից դարձնելու և սերունդներին փոխանցելու գործում, - ստացած գիտելիքները կիրառելու մասնագիտական գործունեության մեջ, գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ - մասնագիտական էթիկայի նորմերը պահպանելու:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա5.գնահատել զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը, Բ4.գնահատել զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները, Բ5.ցուցաբերել հյուրընկալության կազմակերպման և զբոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա, Գ2.կիրառել գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպել և լուծել խնդիրներ, Գ5.պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնասիրության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. - խոսքային մեթոդներ, - սեմինար պարապմունք, - դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում, - ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում, - բանավեճ:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Թանգարանագիտությունը որպես գիտություն, ուսումնասիրության օբյեկտը և առարկան: Թեմա 2. Թանգարանագիտական հիմնական հասկացությունները: Թեմա 3. Թանգարանների տիպային դասակարգումը: Թեմա 4. Թանգարանների ծագման և ձևավորման պատմությունը: Աշխարհի հայտնի թանգարանները: Թեմա 5. Թանգարանային գործի ձևավորումը Հայաստանում: Հայաստանի թանգարաններն ըստ տիպերի: Թեմա 6. Թանգարանների կառավարում և մարքեթինգ: Թեմա 7. Թանգարանային ֆոնդեր, թանգարանային հավաքածուների համալրում: Թեմա 8. Թանգարանի աշխատակազմը և նրանց մասնագիտական վարքագիծը: Թեմա 9. Այցելուների սպասարկում, առաջարկվող ծրագրեր, գովազդ և հասարակության հետ կապեր:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Նախատեսված է քննություն 20 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:		
Հիմնական գրականության ցանկը - Պիկիյան Հ., Հարոյան Մ., Գրիգորյան Ա., Թանգարանային մենեջմենթ և մարքեթինգ, Էդիտպրինտ, Եր. 2007 «Ժառանգություն» հասարակական կազմակերպություն, ԻԿՕՄ-ի մասնագիտական վարքագծի կանոնագիրք, Եր. 2003 - Юренева Т.Ю., Музееведение: Учебник для студентов гуманитарных вузов Академический проект, М. 2004, Էլեկտրոնային գրադարան - Шляхтина Л.М., Основы музейного дела: теория и практика. (Учебное пособие для студ.вузов), Высшая школа М. 2009 - Сотникова С.И., Музеология., Пособие для ВУЗов Дрофа М. 2007-Էլեկտրոնային գրադարան - Ред. Шулепова Э.А., Основы музееведения., Учебное пособие Эдиториал УРСС М. 2005. Էլեկտրոնային գրադարան		

0201/B34.	Զբոսաշրջության մենեջմենթ	4 կրեդիտ
4 ժամ/շաբ.	30/0/30	
4-րդ կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով	
Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մեջ ձևավորել տեսական գիտելիքներ մենեջմենթի		

համակարգի վերաբերյալ, ինչպես նաև հմտություններ և կարողություններ զբոսաշրջության ոլորտի հիմնախնդիրների արդյունավետ կառավարման համար:
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու կառավարման էությունը, դրա ոլորտները, ձևերն ու գործիքները, 2. ներկայացնելու զբոսաշրջային ձեռնարկությունների կառավարման նպատակները, դրանց առանձնահատկությունները և խնդիրները, 3. բացատրելու և հիմնավորելու մենեջմենթի արդյունավետ կազմակերպման ժամանակակից մոտեցումները, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. կիրառելու աշխատանքի կազմակերպման վերաբերյալ գիտելիքները սոցիալ-մշակութային ծառայության և զբոսաշրջության ոլորտներում, 2. տիրապետելու կառավարման մեթոդներին, սկզբունքներին և տեխնոլոգիաներին, 3. մշակելու կազմակերպչական և կառավարչական ռացիոնալ արդյունավետ որոշումների համակարգ, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. վերլուծելու ՀՀ զբոսաշրջային շուկայում գործող ձեռնարկությունների առանձնահատկությունները, զարգացման միտումները, 2. ներդնելու զբոսաշրջության կառավարման ինովացիոն մոտեցումներ, 3. աշխատելու թիմում:
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա2. մեկնաբանել զբոսաշրջության կազմակերպման սկզբունքները, մասնագիտական նորմատիվ փաստաթղթերը, Բ1. իրականացնել մարքեթինգային և մենեջերական գործունեություն՝ զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի ոլորտում, Բ2. իրականացնել տուրիստական գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում, Գ2. կիրառել գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպելու և լուծելու խնդիրներ, Գ5. պահպանել մասնագիտական էթիկայի նորմերը:
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, բացատրում, պատմում, 2. սեմինար պարապմունք, 3. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում, 4. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդներ, 5. բանավեճ:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Ընթացիկ քննություններ. Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Եզրափակիչ քննություն. Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Շուկայական տնտեսությունը և մենեջմենթը: Թեմա 2. Զբոսաշրջային ձեռնարկությունների գործունեության ռազմավարական և ընթացիկ պլանավորումը: Թեմա 3. Զբոսաշրջության ոլորտում բիզնեսի ներքին և արտաքին միջավայրը: Թեմա 4. Զբոսաշրջային ձեռնարկությունների կառավարման նպատակները և խնդիրները: Թեմա 5. Զբոսաշրջային ձեռնարկությունների կառավարման աշխատանքի կազմակերպումը: Թեմա 6. Հաղորդակցությունների համակարգը զբոսաշրջային ձեռնարկություններում: Թեմա 7. Արտաքին կապերը և մենջմենթի հնարավորությունները զբոսաշրջության ոլորտում: Թեմա 8. Որակը և մենեջերի աշխատանքը: Թեմա 9. Զբոսաշրջային ձեռնարկություններում աշխատանքի մոտիվացիան: Թեմա 10. Վերահսկողության կազմակերպումը: Թեմա 11. Զբոսաշրջության ոլորտում որոշումների ընդունման մեթոդները: Թեմա 12. Կոնֆլիկտների կառավարումը զբոսաշրջության ոլորտում: Թեմա 13. Մենեջերի ինովացիոն ծրագիրը: Թեմա 14. Կառավարման ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաները զբոսաշրջության ոլորտում: Թեմա 15. Ռիսկ-մենեջմենթ:
Հիմնական գրականության ցանկը 1. Уткин Э.А., Бутова Т.Б. Менеджмент. М.:2002г.

2. Менеджмент социальной работы. Учебное пособие. Под ред. Е.И.Комарова, А.И.Войтенко, М.:2001г.
3. Медведева Г.П., Этика социальной работы. Учебное пособие.М.,2002г.
4. Саак А.Е., Менеджмент в социально-культурном сервисе и туризме. Учебное пособие. М.:2006г.

0201/B35.	Սոցիալ-տնտեսական վիճակագրություն	3 կրեդիտ
3 ժամ/շաբ.	30/15/0	
4-րդ կիսամյակ	Առանց եզրափակիչ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է ուսանողին տալ վիճակագրական մեթոդների օգտագործման հմտություններ, ծանոթացնելու օգտագործվող տնտեսական վիճակագրության ցուցանիշների համակարգին, կատեգորիաներին, հաշվարկման եղանակներին: Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. նկարագրելու վիճակագրության մեթոդը և խնդիրները, 2. կատարելու վիճակագրական ամփոփում, խմբավորումներ, 3. կազմելու աղյուսակներ, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. ինքնուրույն հավաքելու, ամփոփելու և վերլուծելու տնտեսության տարբեր ոլորտներին վերաբերող վիճակագրական տվյալները, գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. փաստերի վերլուծության հիման վրա կատարելու եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ, 2. թիմում աշխատելու:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Բ3.կատարել մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ, Գ1.արդյունավետ կերպով օգտվել տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով, Գ2.կիրառել գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպել և լուծել խնդիրներ:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն /ավանդական և ինտերակտիվ/, 2. գործնական պարապմունքներ, 3. ինքնուրույն աշխատանքներ, 4. քննարկում /բանավեճ, 5. համագործակցային աշխատանք:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 10 միավոր: 1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է: 2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Վիճակագրության առարկան, մեթոդը, խնդիրները և կազմակերպումը: Թեմա 2. Վիճակագրական դիտարկումներ: Թեմա 3. Վիճակագրական ամփոփում, աղյուսակներ, խմբավորումներ: Թեմա 4. Գրաֆիկական մեթոդը վիճակագրության մեջ: Թեմա 5. Ընդհանրացնող վիճակագրական ցուցանիշներ: Թեմա 6. Միջին մեծություններ: Թեմա 7. Վարիացիայի ցուցանիշները: Թեմա 8. Ընտրանքային դիտարկում: Թեմա 9. Դինամիկայի շարքեր, դրանց վերլուծությունը: Թեմա 10. Ինդեքսներ, ինդեքսային մեթոդ: Թեմա 11. Փոխկապվածությունների վիճակագրական ուսումնասիրությունը:		
Հիմնական գրականության ցանկը 1. Ա.Ա.Կոնստանդյան, Մ.Վ.Ֆահրադյան, Վիճակագրության ընդհանուր տեսության խնդիրների ժողովածու, Երևան, 1986 2. Հ.Կ.Հովհաննիսյան, Մ.Վ.Ֆահրադյան, Սոցիալ-տնտեսական վիճակագրություն, Ուսումնական ձեռնարկ, «Տնտեսագետ», Երևան 2000 3. Վ.Ս.Կոզլով, Յա.Մ.Էռլիխ, Ֆ.Գ.Դոլգուշևսկի, Պ.Ի.Պոլուշին, Վիճակագրության ընդհանուր տեսություն, Երևան, «Լույս» հրատար., 1982 4. Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական վիճակը, ՀՀ ազգային վիճակագրական		

ծառայություն, Տեղեկատվական-վերլուծական գեկույց, Երևան, 2001 5. Հայաստանի ազգային հաշիվները, Աղյուսակներ, մեթոդաբանություն, վիճակագրության պետական ռեգիստրի և վերլուծության նախարարություն, Երևան, 2000 6. Елисеєва И.И., Общая теория статистики: учебник для вузов / И.И. Елисеєва, М.М. Юзбашев; под ред. И.И. Елисеєвой. – М.: Финансы и статистика, 2009. – 656 с. 7. Ефимова М.Р., Практикум по общей теории статистики: учебное пособие для вузов / М.Р. Ефимова и др. – М.: Финансы и статистика, 2007. – 368 с. 8. Мелкумов Я.С., Социально-экономическая статистика: учебно-методическое пособие. – М.: ИМПЭ-ПАБЛИШ, 2007. – 200 с. 9. Общая теория статистики: Статистическая методология в изучении коммерческой деятельности: учебник для вузов / О.Э. Башина и др.; под ред. О.Э. Башиной, А.А. Спирина. – М.: Финансы и статистика, 2008. – 440 с.
--

0202/B36.	Միջազգային զբոսաշրջություն	4 կրեդիտ
4 ժամ/շաբ.	45/0/15	
4-րդ կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով	
Դասընթացի նպատակն է՝ ծանոթացնել ուսանողներին միջազգային զբոսաշրջության զարգացման գործոնների և խնդիրների հետ, աշխարհի երկրների զբոսաշրջության և ռեկրեացիոն ռեսուրսներին, զբոսաշրջության հիմնական մակրոռեգիոններին, դրանց ձևավորման և զարգացման աշխարհագրական գործոնների, ինչպես նաև տուրիստական գործունեության էկոնոմիկայի և կազմակերպման սկզբունքներին:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու միջազգային զբոսաշրջության հիմնական հասկացությունները, ուսումնասիրման մեթոդները և դասակարգումը, 2. ներկայացնելու միջազգային զբոսաշրջության շուկայի կառուցվածքը, 3. թվարկելու աշխարհի զբոսաշրջության հիմնական մակրոռեգիոնները, 4. մատնանշելու միջազգային զբոսաշրջության ինդուստրիայում տեղի ունեցող գործընթացները, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. գնահատելու միջազգային զբոսաշրջության վրա գլոբալիզացիայի ազդեցությունը, 2. ձեռք բերած գիտելիքները կիրառելու Հայաստանի Հանրապետության օրինակով՝ ելնելով միջազգային զբոսաշրջության զարգացման միտումներից, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով օգտվելու, 2. փաստերի վերլուծության հիման վրա կատարելու եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ, 3. ներկայացնելու միջազգային զբոսաշրջության զարգացման գլոբալ միտումները:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա3.բացահայտել զբոսաշրջության առանձնահատկությունները և զարգացումները տարածաշրջանային ու տեղական մակարդակներում, Ա4.վերլուծել զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի զարգացման գործոնները և արդի միտումները, տարատեսակները, աշխարհագրությունը, Բ4.գնահատել զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները, Գ1.արդյունավետ կերպով օգտվել տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, 2. սեմինար պարապմունք, 3. գնական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում և այլն), 4. գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում և այլն), 5. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական-ցուցադրական, պրոբլեմային-որոնողական):		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Ընթացիկ քննություններ. Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով:		

Եզրափակիչ քննություն. Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատումը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայքայը 0,5 է:
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Միջազգային զբոսաշրջության տեսական, մեթոդաբանական հիմունքները: Թեմա 2. Աշխարհի զբոսաշրջային ռեսուրսները: Թեմա 3. Միջազգային զբոսաշրջության զարգացման տարածաշրջանային միտումները: Թեմա 4. Միջազգային զբոսաշրջությունը և համաշխարհային տնտեսությունը: Թեմա 5. Միջազգային զբոսաշրջության զարգացման ինովացիոն ռազմավարությունը: Թեմա 6. Գլոբալացման և վերազգայնացման գործընթացները միջազգային զբոսաշրջության մեջ:
Հիմնական գրականության ցանկը 1. Сенин В.С., Введение в туризм. М.:1993г. 2. Международный туризм. Проводовые акты, Сост. Н.И. Волошин, М., Финансы и статистика, 2002 3. Моисеева Н.К. Стратегическое управление туристской фирмой, М., «Академия», 2003. 4. Чудовский А.Д., Управление индустрией туризма, М. 2005

0202/B37.	Հայաստանի աշխարհագրություն	5 կրեդիտ
5 ժամ/շաբ.	45/0/30	
5-րդ կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին տալ Հայաստանի Հանրապետության բնական պայմանների, ռեսուրսների, բնակչության, տնտեսության (արտադրական և սերվիսի) ոլորտների տարածքային կազմակերպման և կառավարման մասին տեսական ու գործնական գիտելիքներ:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. բացատրելու ՀՀ բնական պայմանները, 2. թվարկելու և դասակարգելու ՀՀ ռեսուրսները, 3. ներկայացնելու ՀՀ արդյունաբերության, գյուղատնտեսության և սերվիսի տարածքային կառուցվածքը, 4. պարզաբանելու ՀՀ առանձին տարածաշրջանների տնտեսության ճյուղային և տարածքային կառուցվածքը, հիմնախնդիրները և զարգացման միտումները, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. պարզաբանելու ՀՀ-ում առկա հիմնախնդիրները և տալու լուծման ուղղիներ, 2. վերլուծելու և գնահատելու ՀՀ բնական պայմանները, ռեսուրսները և տալ դրանց գնահատականը զբոսաշրջության տեսանկյունից, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. կատարելու հետազոտական աշխատանքներ ՀՀ տնտեսության զարգացման, տեղաբաշխման հիմնախնդիրներ շուրջ, 2. դրսևորելու քննադատական մտածողություն:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Մ3. Բացահայտել զբոսաշրջության առանձնահատկությունները և զարգացումները տարածաշրջանային ու տեղական մակարդակներում, Մ5. գնահատել զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը, Բ4. գնահատել զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, 2. սեմինար պարապմունք, 3. գնական մեթոդներ, 4. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում, 5. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդներ, 6. բանավեճ:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Ընթացիկ քննություններ Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Եզրափակիչ քննություն		

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայքայը 0,5 է:
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. ՀՀ տարածքը, սահմանները, աշխարհագրական դիրքը, վարչատարածքային կառուցվածքը: ՀՀ բնական պայմանները և ռեսուրսները: Թեմա 2. Հայաստանի արտադրողական ուժերի զարգացման պատմաաշխարհագրական առանձնահատկությունները: Թեմա 3. Հանրապետության բնական, տնտեսական և սերվիսի ներուժի գնահատա-կանը, բնօգտագործման և բնապահպանության խնդիրները: Թեմա 4. Բնակչությունը:Հայերը աշխարհում: Թեմա 5. Տնտեսությունը: Արդյունաբե-րության, գյուղատնտեսությունը և սերվիսի տարածքային կառուցվածքը: Թեմա 6. ՀՀ սպասարկման ոլորտը, զարգացման միտումները: Թեմա 7. Հանրապետության սպասարկման ոլորտում տարածքային կառուցվածքի փոփոխությունները վերակառուցման և շուկայական հարաբերությունների պայմաններում: Թեմա 8. ՀՀ-ն միջազգային տուրիզմի հարաբերություններում: Հայաստանի տնտեսությունը համաշխարհային տնտեսության գլոբալացման պայմաններում: Թեմա 9. ՀՀ մարզերի համառոտ բնութագիրը: Հիմնական գրականության ցանկը 1. Վալեսյան Լ.Հ., Հայկական ՄՍՀ տնտեսական և սոցիալական աշխարհագրություն. Ե. 1988 2. Հակոբյան Թ.Խ., Հայաստանի պատմական աշխարհագրություն, Երևան , ԵՊՀ հրատ., 2007 3. Մակարյան Ա., Հախվերդյան Դ., Նազարյան Գ., Հայաստանը միջազգային տնտեսական հարաբերությունների համակարգում, Ե. 2002 4. Հայկական ՄՍՀ աշխարհագրական ատլաս, Մ. 1976 5. Խոջաբեկյան Վ., Հայաստանի բնակչությունը և նրա զբաղվածությունը, Ե. 1979

0202/B38.	Էքսկուրսիոն գործ	3 կրեդիտ
3 ժամ/շաբ.	30/0/15	
5-րդ կիսամյակ	Առանց եզրափակիչ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ էքսկուրսիոն գործի վերաբերյալ: Կարողություններ ձևավորել էքսկուրսիոն գործի կազմակերպման համար : Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն՝ 1. դասակարգելու էքսկուրսիաները, 2. ներկայացնելու էքսկուրսիայի որակյալ մշակումը, 3. բացատրելու էքսկուրսիայի անցկացման մեթոդիկան և տեխնիկան, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. ստեղծելու էքսկուրսիոն փաթեթ՝ նոր երթուղիներ, այսինքն նոր տուրիստական ապրանք, 2. ցուցադրելու էքսկուրսավարման տեխնիկան, 3. դրսևորելու էքսկուրսավարի հաղորդակցության կուլտուրա, գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. F2.իրականացնել տուրիստական գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում, F4.գնահատել զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները, F5.ցուցաբերել հյուրընկալության կազմակերպման և զբոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա, G2.կիրառել գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպել և լուծել խնդիրներ, G4.կատարել թիմային աշխատանք:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդներ, 2. սեմինար պարապմունք, 3. դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում, 4. գործնական մեթոդներ, 5. բանավեճ:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 10		

միավոր:
1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:
2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Էքսկուրսավարման հիմունքների ուսումնասիրման առարկան Թեմա 2. Տեսարժան վայրերի տիպերը: Թեմա 3. Էքսկուրսիաների դասա-կարգումը: Թեմա 4. Էքսկուրսիայի մեթոդների մշակումը, էքսկուրսիոն ծրագիր, էքսկուրսիոն աշխատանք և էքսկուրսիայի նախապատրաստում: Թեմա 5. Էքսկուրսիոն խմբերի առանձնահատկությունները: Թեմա 6. Էքսկուրսիոն ցուցադրական աշխատանքների սկզբունքները, էքսպոզիցիոն նյութեր, թանգարանային ցուցադրման գեղարվեստական առանձնահատկությունները, էքսպոզիցիաների ընթացքում օգտագործվող սարքավորումները: Թեմա 7. Էքսկուրսավարի մասնագիտական հմտու-թյունների ձևավորումը, էքսկուրսավարման տեխնիկան, էքսկուրսավարի հաղորդակցության կուլտուրան:
Հիմնական գրականության ցանկը 1. Емельянов Б.В., Экскурсоведение, М: Советский спорт, 2007 2. Ишекова Т.В., Экскурсионное дело, Саратов, Научная книга, 2006

0202/B39.	Տուրօպերատորական և տուրգործակալական գործունեություն	3 կրեդիտ
3 ժամ/շաբ.	30/ 15/0	
5-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել ուսանողներին տուրօպերատորական և տուրգործակալական բիզնեսի առանձնահատկություններին, ուսումնասիրել տուրօպերատորների և տուրգործակալների միջև տնտեսական հարաբերությունները, տուրօպերատորների և տուրփաթեթի ստեղծման մասնակիցների միջև հարաբերությունները, տուրօպերատորների և սպառողների միջև տնտեսական և իրավական բնույթի հարաբերությունները, տուրօպերատորների և տուրգործակալների գործունեության կազմակերպման ու կառավարման մեթոդները:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. բացատրելու տուրօպերատորական գործունեության հիմունքները և գործառույթները, 2. ներկայացնելու հիմնական իրավական փաստաթղթերը, որոնք կարգավորում են տուրօպերատորների գործունեությունը, 3. թվարկելու տուրօպերատորների կողմից առաջարկվող տուրարտադրանքի գնի վրա ազդող գործոնները, տուրօպերատորների և տուրգործակալների միջև գործող պայմանագրերը, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. մշակելու տուրօպերատորի և զբոսաշրջիկի հետ պայմանագրերը, 2. հաշվարկելու տուրարտադրանքի արժեքը, բրուտո և նետո գները, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. ռազմավարական կերպով պլանավորելու ժամանակն ու այլ ռեսուրսները:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա2. մեկնաբանել զբոսաշրջության կազմակերպման սկզբունքները, մասնագիտական նորմատիվ փաստաթղթերը, Բ1. իրականացնել մարքեթինգային և մենեջերական գործունեություն՝ զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի ոլորտում, Գ2. կիրառել գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպել և լուծել խնդիրներ, Գ4. կատարել թիմային աշխատանք:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, 2. դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում, 3. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում, 4. Ինտերակտիվ մեթոդ:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Նախատեսված է քննություն 20 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.		

Թեմա 1. Տուրօպերատորներ և տուրգործակալներ, պայմանագրային հարաբերությունների առանձնահատկությունները: Թեմա 2. Տուրօպերատորական գործունեության հիմունքները: Թեմա 3. Վիզայի ապահովումը արտագնա զբոսաշրջության համար: Թեմա 4. Զբոսաշրջիկների ապահովագրությունը: Թեմա 5. Տուրարտադրանքի ձևավորման համար անհրաժեշտ տրանսպորտային, հյուրանոցային, էքսկուրսիոն և այլ ծառայությունների կազմակերպումը: Թեմա 6. Զբոսաշրջիկի փաստաթղթաին փաթեթի ձևավորումը: Թեմա 7. Տուրօպերատորների գովազդային գործունեություն: Թեմա 8. Ինովացիոն գործընթացը տուրօպերատորական և տուրգործակալական բիզնեսում:
Հիմնական գրականության ցանկը 1. Квартальнов В.А., Теория и практика туризма, М. 2003 2. Сенин В.С., Организация международного туризма, М. Финансы и статистика. 2005

0202/B40.	Բուժ-առողջարարական զբոսաշրջություն	3 կրեդիտ
3 ժամ/շաբ.	30/0/15	
5-րդ կիսամյակ	Առանց եզրափակիչ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն էամբողջական գիտելիքներ հաղորդել առողջարանային գործունեության էության և կազմակերպման, բնական բուժիչ գործոնների և դրանց զբոսաշրջային օգտագործման տեսական ու գործնական հարցերի վերաբերյալ:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու առողջարանային սանատոր-կուրորտային գործունեության էությունը, նպատակները, գործառույթները և հասկացությունները, ինչպես նաև կուրորտային գործի ռեկրեացիոն հիմունքները 2. մատնանշելու բնական բուժիչ ռեսուրսների էությունը, դասակարգման և տարբերակված օգտագործման առանձնահատկությունները, կուրորտները և դրանց առանձին տեսակները, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. մշակելու բնական բուժիչ ռեսուրսների տարբերակված օգտագործման ուղիներ և ծրագրեր, 2. կատարելու ռեկրեացիոն շրջանագում և զոնայավորում, 3. գնահատելու տարածքի բուժառողջարարական հնարավորությունները, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. ռացիոնալ կերպով պլանավորելու ժամանակն ու այլ ռեսուրսները:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա1. պարզաբանել տուրիստագիտության հիմնական հասկացությունները, կատեգորիաները, տեսությունները, Ա4. վերլուծել զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի զարգացման գործոնները և արդի միտումները, տարատեսակները, աշխարհագրությունը, Բ4. գնահատել զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն (ավանդական և ինտերակտիվ), 2. սեմինար պարապմունք, 3. դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում և դիտում, 4. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 10 միավոր: 1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է: 2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա1. Առողջարանային գործունեության հիմունքներ: Թեմա 2. Բուժ-առողջարարական զբոսաշրջության գործի զարգացման պատմությունը: Թեմա 3. Կուրորտային գործի ռեկրեացիոն հիմունքները: Թեմա 4. Բնական միջավայրի բուժական ռեսուրսները: Թեմա 5. Կուրորտներ և բնաբուժական տեխնոլոգիաներ: Կուրորտալոգիա: Թեմա 6. ՀՀ բուժ-առողջարարական ռեսուրսները: Թեմա 7. ՀՀ բուժ-առողջարարական ռեսուրսների օգտագործումը զբոսաշրջության մեջ:		

Հիմնական գրականության ցանկը		
1. Մարտիրոսյան Լ.Մ., Ռեկրեացիոն աշխարհագրություն, 2014 2. Л.А.Бурняшева, Основы курортологии, учебное пособие, Москва, КНОРУС, 2017 3. Журавлева А.Б., Курортное дело с основами курортологии. Сочи, 2008 4. Актуальные вопросы курортологии : материалы межрегион. науч.-практ. конф. /под общ.ред. Е.В.Владимирского, Е.В.Рыболовлева, Пермь, 2004.		

0201/B41.	Զբոսաշրջության մարքեթինգ	3 կրեդիտ
3 ժամ/շաբ.	30/0/15	
5-րդ կիսամյակ	Առանց եզրափակիչ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողների մոտ ձևավորել պատկերացում զբոսաշրջության ոլորտում մարքեթինգի էության և հիմնական խնդիրների վերաբերյալ, ինչպես նաև ձևավորել հմտություններ և կարողություններ զբոսաշրջության ոլորտում մարքեթինգային ծառայությունների արդյունավետ գործունեության իրականացման համար:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը/ուհին կլինի՝ ամասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. բացատրելու մարքեթինգի էությունը, 2. թվարկելու մարքեթինգի հիմնական հասկացությունները, 3. ներկայացնելու սպասարկման ոլորտի մարքեթինգի առանձնահատկությունները և կազմակերպչական մոտեցումները, մարքեթինգային մրցակցությունը զբոսաշրջային շուկայում, բ. գործնական ամասնագիտական կարողություններ 1. վերլուծելու զբոսաշրջային ձեռնարկությունների մարքեթինգային գործունեություն արդյունավետությունը, 2. կիրառելու մարքեթինգային մեթոդներ զբոսաշրջության ոլորտում, 3. կիրառելու շուկայի սեգմենտավորման, նպատակային շուկայի ընտրության և հիմնավորման վերաբերյալ տեսական գիտելիքներ, գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. իրականացնելու ժամանակի և ռեսուրսների արդյունավետ պլանավորում և օգտագործում, 2. փաստերի վերլուծության հիման վրա եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ անելու:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա2.տիրապետել զբոսաշրջության կազմակերպման սկզբունքներին, մասնագիտության նորմատիվ փաստաթղթերին Ա3.բացահայտել զբոսաշրջության առանձնահատկությունները և զարգացումները տարածաշրջանային ու տեղական մակարդակներում, Բ1.իրականացնել մարքեթինգային և մենեջերական գործունեություն՝ զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի ոլորտում, Գ4.կատարել թիմային աշխատանք:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդներ, 2. սեմինար պարապմունք, 3. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում, 4. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդներ, 5. բանավեճ:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 10 միավոր: 1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է: 2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Մարքեթինգի էությունը և նշանակությունը: Թեմա 2. Մարքեթինգային գործունեության կազմակերպումը զբոսաշրջային շուկայում: Թեմա 3. Մարքեթինգային միջավայրի հետազոտություններ: Թեմա 4. Սպառողական պահանջարկը: Թեմա 5. Մարքեթինգային ռազմավարությունների ձևավորում: Թեմա 6. Մարքեթինգային առողջ մրցակցությունը զբոսաշրջային շուկայում: Թեմա 7. Տեղեկատվության ձեռք բերման մեթոդները զբոսաշրջային շուկայում: Թեմա 8. Մարքեթինգի		

պլանավորում և վերահսկողություն: Թեմա 9. Միջազգային մարքեթինգ:
Հիմնական գրականության ցանկը 1. Гембель П., Маркетинг взаимоотношений с потребителем. М.:2002г. 2. Хансвер К., Управление и организация в сфере услуг. Питер.:2002г. 3. Челенков А.П., Специфика иправления сервисными продуктами / А.П Челенков// Маркетинг 2000 4. Дмитриева Е.А., Фокус группы в маркетинге и социологии. М.:2006г. 5. Ходанов А.И., Психология успешных продаж. Питер.:2001г.

0202/B42.	Գործարար շփումների էթիկա	3 կրեդիտ
3 ժամ/շաբ.	30/0/15	
5-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ծանոթացնել զբոսաշրջության մասնագիտական էթիկային և սովորեցնել գործնական շփման հմտություններ:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու զբոսաշրջության ոլորտում էթիկայի դրսևորման ձևերը, գործնական պահվածքի կանոններն ու մոդելները, 2. թվարկելու սերվիսային գործունեության մշակույթի առանձնահատկությունները, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. իրեն մասնագիտորեն դրսևորելու զբոսաշրջային բիզնես միջավայրում, 2. գործնականում կիրառելու զբոսաշրջիկների հետ փոխհարաբերությունների կանոնները, արդյունավետ դեկավարելու զբոսաշրջային ձեռնարկություն, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. մասնագիտական էթիկայի նորմերը պահպանելու:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Բ5. ցուցաբերել հյուրընկալության կազմակերպման և զբոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա, Գ2. կիրառել գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպելու և լուծելու խնդիրներ, Գ4. կատարել թիմային աշխատանք, Գ5. պահպանել մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, 2. սեմինար պարապմունք, 3. դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում, 4. գործնական մեթոդներ, 5. բանավեճ:		
Քննության անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները Նախատեսված է քննություն 20 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 5-ական միավոր: Միավորների քայքայ 0,5 է:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Դասընթացի ներածություն: Թեմա 2. Էթիկան որպես գիտություն և հոգևոր կյանքի երևույթ: Թեմա 3. Սերվիսային գործունեության մասնագիտական-էթիկական բաղադրիչը: Թեմա 4. Մասնագիտական գործունեության վարքի էթիկետային մոդելները: Թեմա 5. Զբոսաշրջահյուրանոցային համալիրների մասնագիտական էթիկան: Թեմա 6. Գործնական շփման հոգեբանություն: Թեմա 7. Միջոցառումային հաղորդակցության առանձնահատկությունները:		
Հիմնական գրականության ցանկը 1. Гембель П., Маркетинг взаимоотношение потребителем. М. 2002 2. Хансвер К., Управление и организации в сфере услуг, Питер, 2002 3. Иленков А.П., Специфики и направления серсисном продуктами. М. 2000		

0202/B43	Էկոլոգիական զբոսաշրջություն	4 կրեդիտ
4 ժամ/շաբ.	45/0/15	
6-րդ կիսամյակ	Առանց եզրափակիչ գնահատման	

Դասընթացի նպատակն է՝ • ուսանողներին ծանոթացնել զբոսաշրջության ոլորտում առակա նորագույն մոտեցումներին և ուղղություններին, մասնավորապես էկոտուրիզմին, • տալ էկոտուրիզմ հասկացությունը, նրա էությունը և առանձնահատկությունները, նրա կապը զբոսաշրջության այլ ճյուղերի հետ, • ցույց տալ զբոսաշրջության ժամանակակից այս ուղղության աշխարհագրությունը և նրա զարգացման միտումները:
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու էկոլոգիական զբոսաշրջության էությունը, թվարկելու բնորոշումները, սկզբունքները և չափանիշները, զբոսաշրջության այլ տեսակների հետ ունեցած առնչությունները և կապերը, 2. բացատրելու էկոլոգիական զբոսաշրջության սոցիալ-տնտեսական դերն ու նշանակությունը, շրջակա միջավայրի վրա զբոսաշրջության ներգործության և էկոլոգիական զբոսաշրջության բնապահպանական գործառույթները, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. գործնականում կիրառելու էկոզբոսաշրջիկների տեղավորման և սննդի կազմակերպման, անվտանգության ապահովման, էկոզբոսաշրջիկների հետ աշխատանքի և շփման հմտությունները, 2. ինքնուրույն կազմելու էկոզբոսաշրջային երթուղիներ, տալու դրանց բովանդակային-մասնագիտական և տեխնիկական-կազմակերպչական հիմնավորումները, գ. քննիանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. ռացիոնալ կերպով պլանավորելու ժամանակն ու այլ ռեսուրսները, 2. թիմում աշխատելու:
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա6. տարբերակել զբոսաշրջության ուսումնասիրությունների առանձին, մոտեցումները, դրանց առանձնահատկությունները (սոցիոլոգիական, տնտեսագիտական, մշակութաբանական, աշխարհագրական և այլն), Ա4. վերլուծել զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի զարգացման գործոնները և արդի միտումները, տարատեսակները, աշխարհագրությունը, Բ2. իրականացնել տուրիստական գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում, Բ4. Գնահատել զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները:
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդներ, 2. սեմինար պարապմունք, 3. զննական մեթոդներ, 4. գործնական մեթոդներ, 5. բանավեճ:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 10 միավոր: 1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է: 2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Էկոզբոսաշրջության էությունը և առանձնահատկությունները: Թեմա 2. Էկոզբոսաշրջության տեսակները: Էկոզբոսաշրջիկների մոտիվա-ցիոն գործոնները: Թեմա 3. Էկոզբոսաշրջության սոցիալ-տնտեսական նշանակությունը: Թեմա 4. Զբոսաշրջությունը և շրջակա միջավայրի պահպանությունը: Թեմա 5. Էկոզբոսաշրջությունը՝ բնության հատուկ պահպանվող տարածքներում: Օրինակների և փորձի վերլուծություն (Case studies): Թեմա 6. Տուրօպերատորական գործունեությունը (Tour operating) Էկոզբոսաշրջության ոլորտում: Թեմա 7. Էկոզբոսաշրջիկների բնակության կազմակերպումն ու անվտանգության ապահովումը: Թեմա 8. Էկոզբոսաշրջային մարքեթինգ:
Հիմնական գրականության ցանկը 1. Шиповская Л.П., Человек и экология, М. 2006 2. Зорин И.В. и др., Туризм и отраслевые системы. Менеджмент туризма - М., 2002. 3. Котляров Е.А., География экотуризма.- М.:1989.

4. Колотова Е.В., Рекреационное ресурсоведение.- М.:1999.
5. Сергеева Т.К., Экологический туризм.- М.:2004.

0202/B44.	Իրավունքը զբոսաշրջության մեջ	3 կրեդիտ
3 ժամ/շաբ.	30/0/15	
6-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ծանոթացնել զբոսաշրջության ոլորտում գործող օրենսդրությանը:		
Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. բացատրելու զբոսաշրջության ոլորտում գոյություն ունեցող իրավունքի օգտագործման ձևերը և մեթոդները, 2. վերլուծության ենթարկելու ոլորտի աշխատանքների իրականացման գործում գոյություն ունեցող օրենսդրության կարևորությունը, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. ստացած գիտելիքները օգտագործելու կոնկրետ բնագավառում, գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. փաստերի վերլուծության հիման վրա կատարելու եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա2.մեկնաբանել զբոսաշրջության կազմակերպման սկզբունքները, մասնագիտական նորմատիվ փաստաթղթերը, Գ2.կիրառել գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպել և լուծել խնդիրներ:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, 2. բանավեճ, 3. սեմինար պարապմունք, 4. գործնական մեթոդներ, 5. նախադեպերի վերլուծություն:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Նախատեսված է քննություն 20 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Զբոսաշրջության ոլորտում իրավունքների նշանակությունը: Թեմա 2. Զբոսաշրջության ոլորտում իրավունքների նշանակությունը: Թեմա 3. Վարչական և զբոսաշրջության ոլորտում իրավունքներ և պարտավորություններ: Թեմա 4. ՀՀ-ում զբոսաշրջության և ծառայության ոլորտի իրավունքները:		
Հիմնական գրականության ցանկը 1. «Զբոսաշրջության և զբոսաշրջային գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենք, 2004 2. Бобкова А.Г., Кудреватых С.А., Писаревский Е.Л. и др. Правовое обеспечение туризма, 2014 3. Жарков Г.Н., Нормативно-правовое обеспечение международного туризма, Учебно-практическое пособие. - К.: Кондор, 2004. 4. Маринин М.М. Туристские формальности и безопасность в туризме, М 2004.		

0202/B45	Գյուղական զբոսաշրջություն	4 կրեդիտ
4 ժամ/շաբ.	45/0/15	
6-րդ կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ գյուղական զբոսաշրջության վերաբերյալ, ձևավորել գիտելիքներ գյուղական զբոսաշրջության բովանդակության, գործունեության, գործառնությունների վերաբերյալ:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. բացատրելու գյուղական զբոսաշրջության էությունը, նախադրյալները, գործառնությունները, դերն ու		

նշանակությունը, 2. ներկայացնելու գյուղական զբոսաշրջության գործունեության մեխանիզմները, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. վերլուծելու, վերհանելու ու լուծելու խնդիրներ, 2. նախագծելու և իրագործելու ծրագրեր գյուղական զբոսաշրջության զարգացման համար, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. փաստերի վերլուծության հիման վրա կատարելու եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ, 2. ռացիոնալ կերպով պլանավորելու ժամանակն ու այլ ռեսուրսները:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա4. վերլուծել զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի զարգացման գործոնները և արդի միտումները, տարատեսակները, աշխարհագրությունը, Բ2. իրականացնել տուրիստական գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում, Բ4. գնահատել զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, 2. սեմինար պարապմունք, 3. գնական մեթոդներ, 4. գործնական մեթոդներ 5. բանավեճ 6. նախադեպերի վերլուծություն:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Ընթացիկ քննություններ. Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Եզրափակիչ քննություն. Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատումը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. . Թեմա 1. Գյուղական զբոսաշրջություն դասընթացի առարկան, նպատակը, նշանակությունը: Թեմա 2. Գյուղական զբոսաշրջության զարգացման նախադրյալները: Թեմա 3. Գյուղական կամ կանաչ զբոսաշրջության կառուցվածքը և տեղը զբոսաշրջության մեջ: Թեմա 4. Գյուղական զբոսաշրջության գործառնություններն ըստ բնական պայմանների: Թեմա 5. Գյուղական զբոսաշրջության դերը դեստինացիայի զարգացման գործում: Թեմա 6. Գյուղական զբոսաշրջությամբ աշխարհում առավելու հայտնի դեստինացիաների բնութագիրը: Թեմա 7. Գյուղական զբոսաշրջությունը ՀՀ զբոսաշրջության համակարգում:		
Հիմնական գրականության ցանկը 1. Агротуризм: библиографический список литературы / Нац. б-ка Чуваш. Респ. ; сост. Т.А.Саломатина. - Вып. 14. - Чебоксары, 2012. - 11 с. - (Инновационные технологии в АПК) 2. Войтехович Э.А., Сельскому туризму широкий простор [Текст]: метод. пособие / Э.А.Войтехович, А.Р.Войтехович. - Минск: Плутос-инфо, 2007. - 24 с. 3. Воробчуков С.А., Системный подход к управлению агропромышленным комплексом РФ [Текст] /С.А. Воробчуков/ Теория и практика управления современной организацией. / Сборник научных трудов кафедры менеджмента СГУТ и КД - Сочи: РИО СГУТ и КД, 2006-408 с. 4. Воробчуков С.А., Проблемы и пути повышения конкурентоспособности аграрного туризма [Текст] / С.А. Воробчуков/ Теория и практика управления современной организацией. Сборник научных трудов кафедры менеджмента СГУТ и КД - Сочи: РИО СГУТ и КД, 2007-210 с. 5. Зуев В.Н., Еко и агротуризм, Минск, 2013 6. Лебедев Е.Я., Сельский туризм, Брянск: Издательство БГСХА, 2011.		

0202/Բ46.	Հայաստանի բնական և պատմա-ճարտարապետական հուշարձաններ	4 կրեդիտ
4 ժամ/շաբ.	45/0/15	
6-րդ կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով	
Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ Հայաստանի և հայ ժողովրդի բազմադարյան պատմաճարտարապետական մշակույթի մասին գիտելիքներ:		

Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն - ներկայացնելու ՀՀ բնական և պատմաճարտարապետական հուշարձանների աշխարհագրությունը, - բացատրելու հանրապետության բնության հուշարձանների ծագումն ու երկրաբանական առանձնահատկությունները, - ներկայացնելու պատմաճարտարապետական հուշարձանների ստեղծման պատմությունը և նրանց հետ կապված ավանդապատումները, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ - գնահատելու բնական և պատմաճարտարապետական հուշարձանների դերը տուրիզմի ոլորտում, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ - ռացիոնալ կերպով պլանավորելու ժամանակն ու այլ ռեսուրսները:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա4. վերլուծել զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի զարգացման գործոնները և արդի միտումները, տարատեսակները, աշխարհագրությունը, Ա5. գնահատել զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը, Բ4. գնահատել զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. - խոսքային մեթոդներ, - սեմինար պարապմունք, - գննական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում և այլն), - ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում, - ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդ - ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդ		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Ընթացիկ քննություններ. Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Եզրափակիչ քննություն. Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. ՀՀ մակերևութի ձևերը, բնական պայմանները և բնական հուշարձանները որպես տուրիզմի զարգացման նախապայման: Թեմա 2. ՀՀ բնական պայմանների և պատմաճարտարապետական հուշարձանների օգտագործման հնարավորությունները տուրիզմի ոլորտում: Թեմա 3. Բնության բազմազանությունը և էկոտուրիզմի հնարավորությունները ՀՀ-ում:		
Հիմնական գրականության ցանկը - Էլարյան Ի., Աղստևի հովտի պահպանության և կուլտուրայի հուշարձանները, Երևան, 1978 - Թորոմանյան Թ., Զվարթնոց, Երևան, 1978 - Հասրաթյան Մ., Սյունիքի 17-18-րդ դարերի ճարտարապետական համալիրները, Երևան 1973 - Հարությունյան Վ., Հայկական ճարտարապետության պատմության, Հայաստան, Երևան, 1992 - Թորոմանյան Թ., Նյութեր հայկական ճարտարապետության պատմության, հ1-2, 1942, 1948 - Մնացականյան Ս., Երևանը և նրա շրջակայքը: Երևան, 1971 - Ավետիսյան Կ., Հայրենագիտական էտյուդներ, Երևան, 1979 - Մարության Ս., Ավանի տաճարը և համանման հուշարձանները: Երևան, 1976 www.armenianmonuments www.geoteam.am ecotours.sunchild.org armenianhouse.org		

0202/B47.	Զբոսաշրջությունը և բնության պահպանությունը	4 կրեդիտ
4 ժամ/շաբ.	45/0/15	
6-րդ կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով	
Դասընթացի նպատակն է՝ մարդ-բնություն փոխհարաբերությունների, կայուն զբոսաշրջության համատեքստում ուսանողներին ցույց տալ զբոսաշրջության և բնապահպանության		

փոխառնչությունները:		
Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն - ներկայացնելու կայուն զբոսաշրջության և բնապահպանության փոխադարձ կապերը, - բացատրելու զբոսաշրջության բնապահպանական նշանակությունը, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ - գնահատելու շրջակա միջավայրի որակի դերը տուրիզմի, դրա տարբեր տեսակների զարգացման գործում, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ - փաստերի վերլուծության հիման վրա կատարելու եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա6. տարբերակել զբոսաշրջության ուսումնասիրությունների առանձին, մոտեցումները, դրանց առանձնահատկությունները (սոցիոլոգիական, տնտեսագիտական, մշակութաբանական, աշխարհագրական և այլն), Ա4. վերլուծել զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի զարգացման գործոնները և արդի միտումները, տարատեսակները, աշխարհագրությունը, Բ2. իրականացնել տուրիստական գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. - խոսքային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում և այլն), - սեմինար պարապմունք, - գնական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում և այլն), - գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում և այլն), - ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական-ցուցադրական, պրոբլեմային-որոնողական):		
Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները Ընթացիկ քննություններ. Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Եզրափակիչ քննություն. Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Ներածություն: Թեմա 2. Շրջակա միջավայրը որպես զբոսաշրջության արտադրանքի բաղադրիչ: Թեմա 3. Տարածքի զբոսաշրջային տարողունակության ուսումնասիրության խնդիրները: Թեմա 4. Զբոսաշրջության ազդեցությունը շրջակա միջավայրի վրա: Թեմա 5. Զբոսաշրջության դերը շրջակա միջավայրի պահպանման գործում: Թեմա 6. Զբոսաշրջություն-հասարակական գիտակցություն-բնապահպանություն կապը: Կրթության և դաստիարակության դերը բնապահպանության գործում: Թեմա 7. Զբոսաշրջային միջազգային կազմակերպությունների դերը շրջակա միջավայրի պահպանության գործում: Էկոտուրիզմի հնարավորությունները ՀՀ-ում:		
Հիմնական գրականության ցանկը - Գրիգորյան Կ.Վ., Եսայան Ա.Հ. և ուրիշ., Էկոլոգիայի և բնության պահպանության հիմունքներ, Եր., 2010 - Խանջյան Ն., Հայաստանի բնության հատուկ պահպանվող տարածքները, Եր. 2004 - Հարությունյան Լ., Բնօգտագործման հիմունքներ, Եր. 2008 - ՀՀ օրենքը բնության հատուկ պահպանվող տարածքների մասին, 2006թ - ՀՀ օրենքը զբոսաշրջության և զբոսաշրջային գործունեության մասին, 2003թ - Ердавлетов С.Р., География туризма, Алматы, 2000 - Дончева А.В., Экологическое проектирование и экспертиза, Уч.Пособие. М. 2002г. - Жечев С., Экология и туризм, Благоевград, 2002.		

0202/Բ48.	Անվտանգությունը զբոսաշրջության մեջ	3 կրեդիտ
3 ժամ/շաբ.	30/0/15	
7-րդ կիսամյակ	Առանց եզրափակիչ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ծանոթացնել հասարակական և բնական միջավայրում մարդու կենսագործունեության անվտանգությանը, առկա ֆիզիկական, բնական, հոգեբանական		

վտանգներին, կանխարգելիչ միջոցառումների, անվտանգության կանոններին, որոնք առնչվում են սերվիսի ոլորտին :		
Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. թվարկելու և դասակարգելու բնական և հասարակական միջավայրում հանդիպող վտանգները, 2. բացատրելու վտանգներից հնարավորինս զերծ մնալու ուղիները, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. կանխատեսելու և դիմակայելու շրջակա միջավայրի վտանգներին, հնարավորինս արագ կողմնորոշվելու, 2. անհրաժեշտության պարագայում ի վիճակի լինելու գործնականում ստացված գիտելիքները կիրառելու սերվիսի ոլորտում կամ զբոսաշրջության մեջ, գ. քննհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. ռացիոնալ կերպով պլանավորելու ժամանակն ու այլ ռեսուրսները, 2. աշխատելու թիմում:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա2. մեկնաբանել զբոսաշրջության կազմակերպման սկզբունքները, մասնագիտական նորմատիվ փաստաթղթերը, Գ1. արդյունավետ կերպով օգտվել տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով, Գ4. կատարել թիմային աշխատանք:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. Դասախոսություն (ավանդական և ինտերակտիվ), 2. սեմինար պարապմունք, 3. գննական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում և այլն), 4. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում, 5. Ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդներ:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 10 միավոր:		
1-ին ստուգում. Գրավոր կարճ հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է: 2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Կենսագործունեության անվտանգություն, հիմնական հասկացությունները և ձևակերպումները: Թեմա 2. Բնական միջավայրը և նրանում առկա վտանգները: Թեմա 3. Տեխնածին վտանգներ, նրանց առաջացման պատճառներն ու կարիսարգելումը: Թեմա 4. Մարդու կենսագործունեության հարմարավետության պայմանները: Թեմա 5. Արտակարգ իրավիճակներ: Թեմա 6. Անհատի նկատմամբ հակաօրինական գործունեությունը և կախարգելումը: Թեմա 7. Մարդու վատ սովորությունները և նրանցից կախված վտանգները: Թեմա 8. Տնտեսական և սոցիալական ոլորտում առկա վտանգները, դրանց կանխարգելումը, միջազգային փորձը: Թեմա 9. Նորարարությունը և անվտանգությունը:		
Հիմնական գրականության ցանկը 1. Бобкова А.Г., Кудреватых С.А., Писаревский Е.Л., Безопасность туризма, 2014 2. Маринин М.М., Туристические формальности и безопасность в туризмеб Москва: Финансы и статистикаб 2004, 144с. 3. Официальный сайт Foreign Affairs and International Trade Canada. URL: http://www.voyage.gc.ca/countries_pays/report_rapport-eng.asp?id=249000. 2. Официальный сайт HOTREC. URL: http://www.hotelstars.org. 4. Вайзман Д., «Руководство по выживанию»: март 2002 г., 383с.		

0202/B49.	Pr-ը և գովազդը տուրիզմում	4 կրեդիտ
4 ժամ/շաբ.	45/0/15	
7-րդ կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողին ծանոթացնել գովազդի էությանը, տուրիզմի ոլորտում գովազդի և PR-ի դերին և նշանակությանը:		

Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու և բացատրելու գովազդի ծագումը, էությունը, 2. դասակարգելու գովազդման միջոցները, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. գնահատելու տուրիզմում գովազդի և PR-ի նշանակությունը, 2. տարբերակելու միջազգային գովազդի առանձնահատկությունները, 3. մշակելու գովազդի նմուշներ, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. փաստերի վերլուծության հիման վրա եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ անելու:
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա3. Բացահայտել զրոսաշրջության առանձնահատկությունները և զարգացումները տարածաշրջանային ու տեղական մակարդակներում, Բ1. Իրականացնել մարքեթինգային և մենեջերական գործունեություն՝ զրոսաշրջության և ռեկրեացիայի ոլորտում, Գ4. Կատարել թիմային աշխատանք:
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում), 2. սեմինար պարապմունք, 3. դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում, 4. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում, 5. բանավեճ:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Ընթացիկ քննություններ. Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Եզրափակիչ քննություն . Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատումը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայքայ 0,5 է:
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Գովազդի ծագումն ու զարգացումը, գովազդի էությունը: Թեմա 2. Գովազդի սոցիալ-հոգեբանական հիմքերը: Թեմա 3. Գովազդման միջոցների բնութագիրն ու դասակարգումը: Թեմա 4. Սպրանքային նշաններ: Թեմա 5. Տպագիր և արտաքին գովազդ: Թեմա 6. Ռադիո և հեռուստագովազդ: Թեմա 7. PR-ը տուրիզմում: Թեմա 8. Միջազգային գովազդի առանձնահատկությունները:
Հիմնական գրականության ցանկը 1. Абабков Ю.Н., Реклама в туризме / Ю.Н.Абабков, М.Ю.Абабкова, И.Г.Филиппова. М.: ИНФРА-М, 2015. - 176 с. 2. Васильев Г.А., Технологии производства рекламной продукции / Г.А.Васильев, В.А. Поляков, А.А.Романов. М.: Инфра-М, Вузовский учебник, 2015. - 272 с. 3. Ворошилов В.В., Современная пресс-служба /В.В.Ворошилов. - Москва: ИЛ, 2014. - 224 с. 4. Головлева Е.Л., Основы рекламы / Е.Л.Головлева. М.: Академический проект, 2017. - 336 с. 5. Горчакова В.Г., Имиджология. Теория и практика / В.Г.Горчакова. М.: Юнити-Дана, 2017. - 336 с. 6. Дзялошинский И.М., Деловые коммуникации. Теория и практика. Учебник / И.М.Дзялошинский, М.А.Пильгун. М.: Юрайт, 2015. - 448 с. 7. Ежова Елена Николаевна, Активизация Сенсорных Модусов Языковыми Слоями Рекламного Текста /Ежова Елена Николаевна. Москва: Мир, 2016. - 904 с. 8. Зельманов А.Б., Связи с общественностью в социальной сфере / А.Б. Зельманов. М.: Издательство Михайлова В.А., 2013. - 128 с. 9. Коноваленко В.А., Основы интегрированных коммуникаций. Учебник и практикум /В.А.Коноваленко, М.Ю.Коноваленко, Н.Г.Швед. М.: Юрайт, 2015. - 488 с. 10. Марков А.А. ,Связи с общественностью в органах власти / А.А.Марков. М.: ИНФРА-М, 2014. - 192 с. 11. Морган Н., Реклама в туризме и отдыхе. Учебное пособие / Н.Морган, А.Причард. М.: Юнити-Дана, 2015. - 496 с. 12. Морозова Н.С., Реклама в социально-культурном сервисе и туризме / Н.С.Морозова, М.А.Морозов. М.: Academia, 2016. - 288 с. 13. Овчинникова Н.Н., Рекламное дело. Курс лекций / Н.Н.Овчинникова. М.: Эксмо, 2014. - 336 с. 14. Основы рекламы. Прикладные задачи и методы их решения. Учебное пособие. М.: КноРус, 2016. -

194 ս.
15. Синяева И.М., Реклама и связи с общественностью. Учебник /И.М.Синяева, О.Н.Романенкова, Д.А.Жильцов. М.: Юрайт, 2013.-560 с.
16. Смирнова Ю.В., Реклама на телевидении. Учебное пособие /Ю.В.Смирнова. М.: Омега-Л, 2014. - 256 с.
17. Ушанов П.В., Медиа рилейшнз. Основные аспекты взаимодействия СМИ и Public Relations / П.В.Ушанов. М.: Флинта, Наука, 2014. - 476 с.
18. Фролов С.С., Связи с общественностью в работе фирмы. Стратегия, коммуникации, имидж, брендинг /С.С.Фролов. Москва: Высшая школа, 2014. - 738 с.
19. Хапенков В.Н., Организация рекламной деятельности / В.Н.Хапенков, О.В.Сагинова, Д.В.Федюнин. М.: Академия, 2014. - 240 с.
20. Шпильная Надежда Николаевна, Не ешь меня, я тебе песенку спою, или как пишутся PR-тексты. Учебное пособие / Шпильная Надежда Николаевна. М.: Флинта, 2016. - 996 с.

0202/B50.	Ծրագրային զբոսաշրջություն	4 կրեդիտ
4 ժամ/շաբ.	30/0/30	
7-րդ կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ ծրագրային զբոսաշրջության վերաբերյալ, ձևավորել գիտելիքներ ծրագրային զբոսաշրջության իրականացման առանձին ձևերի բովանդակության, գործունեության կիրառման մեխանիզմների վերաբերյալ:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. բացատրելու ծրագրային զբոսաշրջության իրականացման բովանդակությունը, գործունեությունը, դերը, նշանակությունը, 2. թվարկելու ծրագրային զբոսաշրջության առանձին ձևերի կիրառման մեխանիզմները, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. ծրագրավորելու և կազմակերպելու զբոսաշրջության այս կամ այն ձևը, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. փաստերի վերլուծության հիման վրա եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ անելու, 2. թիմում աշխատելու:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. F2. իրականացնել տուրիստական գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում, G2. կիրառել գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպել և լուծել խնդիրներ, G4. կատարել թիմային աշխատանք:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում և այլն), 2. սեմինար պարապմունք, 3. գնական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում և այլն), 4. գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում և այլն):		
Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները. Ընթացիկ քննություններ. Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Եզրափակիչ քննություն. Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայքայ 0,5 է:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Ծրագրային զբոսաշրջության էությունը, նպատակը, նշանակությունը: Թեմա 2. Ծրագրային զբոսաշրջության ռեկրեացիոն հիմունքները: Թեմա 3. Ծառայությունների տիպերը և սպասարկման ծրագիր: Թեմա 4. Ծրագրային զբոսաշրջության մոտիվացիան: Թեմա 5. Կուրորտ-առողջարանային զբոսաշրջության ծրագրավորումը: Թեմա 6. Ճանաչողական զբոսաշրջության ծրագրավորումը: Թեմա 7. Զվարճանքի զբոսաշրջության ծրագրավորումը: Թեմա 8. Էկոլոգիական զբոսաշրջության ծրագրավորումը: Թեմա 9. Գործարար զբոսաշրջության ծրագրավորումը: Թեմա 10. Սպորտային զբոսաշրջության ծրագրավորումը: Թեմա 11. Ընտանեկան զբոսաշրջության ծրագրավորումը: Թեմա 12. Սիրողական /հոբբի/ տուրերի ծրագրավորումը:		

Հիմնական գրականության ցանկը

1. Зорин И.В., Каверина Т.П., Кварталнов В.А., Туризм как вид деятельности, Учебник. М.: Финансы и статистика. 2005.
2. <http://sci-book.com/turizm-uchebnik/tuopereyting-tekst-uchebno-metodi-cheskoe.html>
3. http://tourlib.net/statti_tourism/program.htm

0202/B51.	Համաշխարհային մշակութային ժառանգության հուշարձաններ	4 կրեդիտ
4 ժամ/շաբ.	45/0/15	
7-րդ կիսամյակ	Առանց եզրափակիչ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ծանոթացնել համաշխարհային մշակութային ժառանգության հուշարձաններին՝ ըստ պատմական-ռեզիդենցիալ տիպերի, ներկայացնելու տվյալ օբյեկտների նշանակությունը համամարդկային արժեքների համակարգում և կոնկրետ մշակութային շրջանակում, ներկայացնելու տվյալ օբյեկտների զբոսաշրջային ներուժը, դրանց պահպանման և օգտագործման ասպարեզում առկա խնդիրները, ձևավորել հուշարձանների վերլուծությունների մասին պատկերացում:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. սահմանելու համաշխարհային մշակութային ժառանգության հուշարձանների վերաբերյալ հիմնական հասկացություններն ու կատեգորիաները, 2. դասակարգելու համաշխարհային մշակութային ժառանգության հուշարձանները՝ ըստ պատմական-ռեզիդենցիալ տիպերի, 3. նկարագրելու համաշխարհային մշակութային ժառանգության նշանավոր հուշարձանները, ներկայացնելու դրանց պահպանման գործում միջազգային կազմակերպությունների դերը, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. վերլուծելու և դասակարգելու համաշխարհային մշակութային ժառանգության նշանավոր հուշարձանները, 2. գնահատելու համաշխարհային մշակութային ժառանգության նշանավոր հուշարձանները որպես զբոսաշրջային ռեսուրս, գ.քննիանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. իրականացնելու հետազոտական արդյունքների ամփոփում, 2. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա5. գնահատել զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը, Ա6. տարբերակել զբոսաշրջության ուսումնասիրությունների առանձին մոտեցումները, դրանց առանձնահատկությունները (սոցիոլոգիական, տնտեսագիտական, մշակութաբանական, աշխարհագրական և այլն), Բ4. Գնահատել զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները, Գ5. պահպանել մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, 2. սեմինար պարապմունք, 3. գննական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում և այլն), 4. գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում և այլն), 5. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական-ցուցադրական, պրոբլեմային-որոնողական), 6. բանավեճ:		
Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները. Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 10 միավոր: 1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է: 2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Համաշխարհային մշակութային ժառանգության հուշարձաններ. հիմնական		

հասկացություններն ու կատեգորիաները: Թեմա 2. Եվրոպայի համաշխարհային մշակութային ժառանգության օբյեկտները: Թեմա 3. Աֆրիկայի համաշխարհային մշակութային ժառանգության օբյեկտները: Թեմա 4. Ամերիկայի համաշխարհային մշակութային ժառանգության օբյեկտները: Թեմա 5. Ավստրալիայի և Օվկիանիայի համաշխարհային մշակութային ժառանգության օբյեկտները: Թեմա 6. ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի Համաշխարհային ժառանգության օբյեկտները Ռուսաստանում: Թեմա 7. Համաշխարհային մշակութային ժառանգության օբյեկտները Ասիայի երկրներում: Թեմա 8. Հայաստանի ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի համաշխարհային ժառանգության օբյեկտները Թեմա 9. Համաշխարհային մշակութային ժառանգության օբյեկտները որպես զբոսաշրջային ռեսուրս: Հիմնական գրականության ցանկը 1. Вёрман К., История искусства всех времен и народов. В 2-х т. М.: АСТ, 2001. 2. Ю.Д.Колпинский, Памятники мирового искусства, т.1-8, Москва, 1971-1987 3. Дмитриева Н.А., Краткая история искусств. Вып. 2. Северное Возрождение; страны Западной Европы XVII и XVIII веков; Россия XVIII века. – 3-е изд., доп. – М.: Искусство, 1991. 4. Конвенция об охране всемирного культурного и природного наследия, Париж, 1972
--

0202/B52.	Հայկական սփյուռքի աշխարհագրություն	4 կրեդիտ
3 ժամ/շաբ.	30/0/15	
7-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին պատկերացում տալ Հայ սփյուռքի (հայկական գաղթաշխարհի) պատմության մասին, ուսումնասիրելու արտագաղթերը, որպես հայ ժողովրդի պատմության անբաժանելի մասնիկ, դրանց դրդապատճառները, ժամանակաշրջանները, գաղթաշխարհի որակապես նոր տեսակի անվանման՝ «սփյուռք» (diaspora) հասկացության առաջացումը, նրա բովանդակային նշանակությունը, հայրենիք-սփյուռք կապերի ամրապնդման, սփյուռքի ակտիվ մասնակցության գործընթացը ՀՀ տնտեսության զարգացման գործում:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու հայկական սփյուռքի պատմությունն ու աշխարհագրությունը, 2. թվարկելու սփյուռքի առաջացման պատճառները և հիմնական գաղթօջախները, դրանց աշխարհագրական տարածումը, 3. ներկայացնելու հայկական սփյուռքի ազգային հաստատությունները, կազմակերպությունները, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. գնահատելու սփյուռքի տնտեսական, սոցիալական վիճակը, աշխարհաքաղաքական տեղը, սփյուռք-հայրենիք կապի կարևորությունը, 2. կատարելու ընդհանրացումներ սփյուռք-հայրենիք առանջությունների վերաբերյալ, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. կարևորելու հայկական սփյուռքի դերը ՀՀ –ում զբոսաշրջության զարգացման գործում, 2. փաստերի վերլուծության հիման վրա կատարելու եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա3. Բացահայտել զբոսաշրջության առանձնահատկությունները և զարգացումները տարածաշրջանային ու տեղական մակարդակներում, Ա5. գնահատել զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը, Բ4. գնահատել զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, 2. սեմինար պարապմունք, 3. գնական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում և այլն), 4. բացատրական-ցուցադրական մեթոդ 5. Բանավեճ:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Քննությունը բանավոր է՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց՝ յուրաքանչյուրը՝ 5-ական միավոր:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.		

Թեմա 1. Ներածություն: Դասընթացի նպատակը, դասընթացի համառոտ բովանդակությունը: Թեմա 2. Սփյուռքահայ համայնքների աշխարհագրական տարածումը: Թեմա 3. Սփյուռքում գործող ազգային հաստատությունները: Թեմա 4. Արևմտյան համայնք (Եվրոպական համայնք: Գաղթօջախները՝ Ֆրանսիա, Իտալիա, Հունաստան, Ռումինիա, Լեհաստան, Բուլղարիա, Բելուգիա) Թեմա 5. Ամերիկյան համայնքներ (Գաղթօջախները՝ ԱՄՆ, Կանադա, Բրազիլիա, Արգենտինա): Թեմա 6. Արևելյան համայնք: (Գաղթօջախները՝ Լիբանան, Սիրիա, Իրան, Թուրքիա, Եգիպտոս, Սուդան, Եթովպիա, Սինգապուր): Թեմա 7. Հետխորհրդային տարածքների հայ համայնք: (Գաղթօջախները՝ Ռուսաստան, Ուկրաինա, Վրաստան, Ադրբեջան, Ղազախստան): Հիմնական գրականության ցանկը 1. «Հայ սփյուռք», հանրագիտարան, Եր. 2003 2. Մալխասյան Մ., Հայերն աշխարհում, Եր 2007 3. Հետխորհրդային երկրների հայկական համայնքների ինքնության խնդիրները և տեղեկատվական ռեսուրսները, Եր., Նորավանք, 2010 4. Աբրահամյան Ա., Պատմություն հայ գաղթավայրերի պատմության, հ. Եր.1.2, 1964, 1967 5. Դավաթյան Կ., Հայ սփյուռքի պատմություն /համառոտ ակնարկ/ Եր. 1992 6. www.diaspora.by 7. www.mindiaspora.am .
--

0202/B53.	Զբոսատեկրեացիոն նախագծում	4 կրեդիտ
3 ժամ/շաբ.	30/15/0	
7-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ զբոսաշրջա-ռեկրեացիոն նախագծման վերաբերյալ, ձևավորելու գիտելիքներ զբոսաշրջա-ռեկրեացիոն նախագծումների բովանդակության, ձևերի, ծրագրային մեխանիզմների վերաբերյալ: Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. բացատրելու զբոսաշրջա-ռեկրեացիոն նախագծման էությունը, ձևերը, նշանակությունը, 2. հիմնավորելու զբոսաշրջա-ռեկրեացիոն նախագծումների կարևորությունը զբոսաշրջության կազմակերպման գործում, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. ստեղծելու զբոսաշրջա-ռեկրեացիոն նախագծեր, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. փաստերի վերլուծության հիման վրա եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ անելու հմտություններ, 2. աշխատելու թիմում:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա3.բացահայտել զբոսաշրջության առանձնահատկությունները և զարգացումները տարածաշրջանային ու տեղական մակարդակներում, Բ2.իրականացնել տուրիստական գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում, Բ4.գնահատել զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, 2. սեմինար պարապմունք, 3. դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում, 4. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում, 5. ինտերակտիվ մեթոդներ:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Քննությունը բանավոր է՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց՝ յուրաքանչյուրը՝ 5-ական միավոր:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Զբոսաշրջությունը որպես նախագծման օբյեկտ: Թեմա 2. Զբոսաշրջային տարածքների տիպերը և տեսակները: Թեմա 3. Զբոսաշրջա-ռեկրեացիոն նախագծումների մակարդակները: Թեմա 4.		

Ռեկրեացիոն միջավայրի էվոլյուցիան: Թեմա 5. Ժամանակակից ռեկրեացիոն ճարտարապետություն: Թեմա 6. Ռեկրեացիայի ներուժ: Թեմա 7. Ռեկրեացիոն ժամանակ և տարածք. Դրանց փոխկապակցվածությունը: Թեմա 8. Բնական ռեսուրսի ռեկրեացիոն գնահատումը: Թեմա 9. Կլիմայական և ջրաբանական պայմանների դերը հանգստի կազմակերպման գործում: Թեմա 10. Գեղագիտական լանդշաֆտների գնահատումը: Թեմա 11. Ռեկրեացիոն և ռեկրեացիոն-տարածքային համակարգեր: Թեմա 12. Սանատոր, հանգստի և տուրիստական համալիրների նախագծում և կազմակերպում: Թեմա 13. Ռեկրեացիոն գործունեության կառուցվածքային առանձնահատկությունները և տեղաբաշխման խնդիրները: Թեմա 14. Ռեկրեացիոն գործունեության դասակարգումը:
Հիմնական գրականության ցանկը 1. Белянский В.П., Лайко М.Ю., Попов Л.А., Козлов Д.А., Прогнозирование в индустрии гостеприимства и туризма: Учебник /Под ред. В.П.Белянского. – М.: Изд-во ФГБОУ ВПО РЭУ Рос. экон. универ., 2011. 2. Планирование на предприятиях туризма: Учебник / Под ред. проф. Е.И.Богданова. – СПб.: Изд. дом «Бизнес-пресса», 2012. 3. Романова Г.М., Региональное планирование развития туристико-рекреационных зон, Сочи, 2003.

ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ (ԿԱՄԸՆՏՐԱԿԱՆ ԴԱՄԸՆԹԱՅՆԵՐ)

0305/ B54	Անգլերեն-1	4 կրեդիտ
4 ժամ/շաբ.	0/60/0	
1-ին կիսամյակ	Առանց եզրափակիչ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է ձևավորել ուսանողների լեզվական գիտելիքները անգլերեն լեզվից՝ լեզվի բոլոր մակարդակներում (կարդալ, գրել, ունկնդրել, խոսել), զարգացնել ուսանողների հաղորդակցական հմտությունները՝ միջմշակութային հաղորդակցման: Դասընթացի խնդիրները 1. ներկայացնել տվյալ մասնագիտության ոլորտում խիստ գործածական բառապաշար, 2. զարգացնել ձեռք բերված գիտելիքները համապատասխան խոսքային իրավիճակներում:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. Անգիր վերարտադրելու մասնագիտական բառապաշարը: 2. Թվարկելու հնչյունական և ուղղախոսական կանոնները և բացառությունները: 3. Թվարկելու նախադասության տիպերը և դրանց շարադասական հատկանիշները: 4. Տարբերելու խոսքի մասերը և դրանց կիրառական առանձնահատկությունները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. Կիրառելու մասնագիտական բառապաշարը և քերականական գիտելիքները՝ ճիշտ բանավոր և գրավոր խոսք կառուցելիս: 2. Ընկալելու կարդացած և ունկնդրած նյութի հիմնական բովանդակությունը: 3. Կատարելու A1 մակարդակի տեքստերի թարգմանություններ անգլերենից հայերեն և հայերենից անգլերեն: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. Տարանջատելու հիմնական տեղեկատվությունը երկրորդականից: 2. Իրականացնելու համատեղ աշխատանք թիմում: 3. Կիրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և ներկայացնելու պրեզենտացիաներ:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Գ1.արդյունավետ կերպով օգտվել տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով, Գ3.բանավոր և գրավոր հաղորդակցվել մասնագիտական հանրության և հաճախորդների հետ, Գ4.կատարել թիմային աշխատանք, Գ5.պահպանել մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. հաղորդակցական մեթոդ 2. մտազրոհ 3. ուսանողական պորտֆոլիո 4. խմբային աշխատանք		

5. գրավոր և բանավոր թարգմանություն 6. աշխատանք տեղեկագրով 7. ռեֆերատ 8. ինքնուրույն աշխատանք:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգարքը համարվում է ստուգված ուսանողի՝ մոդուլի շրջանակներում ցուցաբերած կամ /և վերջում ներկայացրած աշխատանքների առկայության դեպքում. • գրավոր և բանավոր թարգմանություններ, • ռեֆերատ, • պրեզենտացիա, • խմբային աշխատանք, • ուսանողական պորտֆոլիո (ընթերցանությունը և լսողական ընկալումը ստուգող, գրավոր շարադրանքի վարժություններ):
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Բաժին 1. Հնչյունաբանություն և ուղղախոսություն: Հնչյունների դասակարգումը և արտասանական հատկանիշները: Բաժին 2. Քերականություն: Խոսքի մասեր: Շարահյուսություն: Բաժին 3. Մասնագիտական բառապաշարի և տեքստերի ուսումնասիրություն: Համաշխարհային պատմության հիմնահարցեր: Թարգմանություններ անգլերենից հայերեն:
Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Mkhitaryan Ye., Basic English for University Students, YSU Press, Yerevan. 2004 2. Cincotta Howard (Ed.), An Outline of American History. United States Information Agency. 1994 3. Kirn Elaine, About the U.S.A. United States Information Agency, Materials Branch of the English Language Programs Division. 1989 4. Myers Sondra (Ed.), Democracy Is a Discussion: Civic Engagement in Old and New Democracies: The Handbook. New London, CT: Connecticut College. 1997 5. Short Deborah J., Seufert-Bosco Margaret & Grognet Allene Guss, By the People, for the People: U.S. Government and Citizenship. McHenry, IL: Delta Systems Co., Inc. 1995

0305/B54	Ֆրանսերեն-1	4 կրեդիտ
4 ժամ/շաբ.	0/60/0	
1-ին կիսամյակ	Առանց եզրափակիչ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է՝ հարստացնել դպրոցում ստացած գիտելիքները՝ շեշտը դնելով ֆրանսերենի հնչյունաբանության, քերականական և բառապաշարի հիմնական առանձնահատկությունների վրա: Այս փուլում ստացած գիտելիքները հիմք են հանդիսանում հետագա՝ առավել խորացված ուսումնասիրության համար: Դասընթացի խնդիրները. 1. խորացնել դպրոցում ստացած գիտելիքները՝ շեշտը դնելով ֆրանսերենի հնչյունաբանության, քերականության և բառապաշարի հիմնական առանձնահատկությունների վրա, 2. ֆրանսերենի քերականական կառուցվածքի և բառապաշարի հիմնական շերտի յուրացման հիման վրա ձևավորել խոսքային հմտություններ և գրավոր տեքստերից օգտվելու ունակություններ, 3. հանրագումարի բերել ստացված գիտելիքները՝ դրանք ուղղորդելով դեպի համապատասխան մասնագիտական ոլորտները:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. Ներկայացնելու ֆրանսերենի արտասանական նորմերը, հնչյունական համակարգը և հնչյունական յուրահատկությունները: 2. Ձևաբանորեն և շարահյուսորեն ճիշտ վերլուծելու բառը և նախադասությունը: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. Ճիշտ արտասանելու ֆրանսերեն հնչյունները և դրանց տառադարձման նշանները: 2. Ճիշտ հնչերանգով ձևակերպելու հաստատական, հարցական, բացականչական և հրամայական նախադասությունները: 3. Լսելով՝ հասկանալու և վերաշարադրելու տեքստը, որը պարունակում է յուրացրած բառապաշարը և քերականական նյութը (թույլատրվում է 2-3% անձանոթ բառ):		

4. Առանց բառարանի կարդալու և վերաշարադրելու միջին բարդության մասնագիտական տեքստեր: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. Ինքնուրույն կատարելու տեքստի ձևաբանական և շարահյուսական վերլուծություն: 2. Ընկալելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի արտասանական յուրահատկությունները: 3. Ազատորեն հաղորդակցվելու ֆրանսերենով, ընթերցելու միջին բարդության տեքստեր: 4. Բառարանի օգնությամբ ընթերցելու գեղարվեստական գրականություն և մասնագիտական տեքստեր:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Գ1.արդյունավետ կերպով օգտվել տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով, Գ3.բանավոր և գրավոր հաղորդակցվել մասնագիտական հանրության և հաճախորդների հետ, Գ4.կատարել թիմային աշխատանք, Գ5.պահպանել մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները՝ 1. Անհատական և խմբային առաջադրանքներ 2. ընթերցանություն 3. թեստ 4. ռեֆերատ 5. դիագնոստիկ ստուգում 6. շնորհանդես 7. ինքնուրույն աշխատանք:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգարք. Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում անցկացվում է բանավոր հարցում:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Ռիթմիկ խմբեր: Շեշտ: Enchainement. Liaison. Թեմա 2. Հատուկ և հասարակ գոյական: Գոյականի սեռը, թիվը: Սեռի արտահայտությունը հոդերի և ածանցների միջոցով: Թեմա 3. Որոշյալ և անորոշ հոդ: Մասնական հոդը որպես անորոշ քանակ արտահայտելու միջոց: Միաձուլված հոդ: Հոդը չօգտագործելու դեպքերը: Թեմա 4. Ածական: Ածականի համաձայնությունը գոյականի հետ: Ածականի իմաստի փոփոխությունը՝ կախված նրա դիրքից: Թեմա 5. Ցուցական, ստացական, հարցական և բացականչական, անորոշ ածականներ: Թեմա 6. Թվական: Քանակական և դասական թվականներ և դրանց գործածությունը: Թեմա 7. Դերանուն: Անձնական անշեշտ դերանուններ, դրանց գործածությունը որպես ենթակա, ուղիղ և անուղղակի խնդիր: Անձնական շեշտված դերանուններ:		
14.Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Попова И.Н., Казакова Ж.А., «Французский язык», Москва, 2008 2. M.Gregoire, Od.Thievenaz, «Grammaire progressive du francais» (Niveau intermediaire). 3. Cl.Miquel, «Communication progressive du francais» (Niveau debutant), 4. M.Djoulhakian, R.Meliksntian, A.Mouradian, «Manuel de francais», Erevan – 2011.		

0305/B55	Անգլերեն–2	4 կրեդիտ
4 ժամ/շաբ.	0/60/0	
2-րդ կիսամյակ	Առանց եզրափակիչ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է՝ հարստացնել մասնագիտական բառապաշարը, խորացնել ուսանողների գիտելիքները և հմտությունները հաղորդակցական բարդ իրավիճակներում: Դասընթացի խնդիրները. 1. ներկայացնել պաշտոնական գրագրության ժամանակ անհրաժեշտ սկզբունքները և նմուշների հիման վրա ձևակերպել սեփականը, 2. հաղորդել գիտելիքներ մասնագիտական նորաբանությունների ոլորտից:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. Թվարկելու պաշտոնական գրագրության ժամանակ անհրաժեշտ սկզբունքները և ներկայացնելու սեփական օրինակները: 2. Կազմելու գրավոր և բանավոր շարադրանք՝ օգտագործելով A2 մակարդակին համապատասխան բառապաշար և քերականական կառույցներ: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		

1. Ընկալելու և վերարտադրելու կարողացած և ունկնդրած A2 մակարդակի տեքստերի և երկխոսությունների հիմնական բովանդակությունը: 2. Շարադրելու խոսքային իրավիճակին համապատասխան գրավոր և բանավոր պատասխան: 3. Կատարելու A2 մակարդակի տեքստերի թարգմանություններ անգլերենից հայերեն և հայերենից անգլերեն: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. Իրականացնելու համատեղ աշխատանք թիմում: 2. Կիրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և ներկայացնելու պրեզենտացիաներ: 3. Ներգրավելու ձեռք բերված գիտելիքները և կարողությունները միջազգային ասպարեզում՝ անգլերենը օգտագործելով որպես հետագա մասնագիտական առաջընթացի միջոց:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Մ5. գնահատել զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը, Գ1. արդյունավետ կերպով օգտվել տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով, Գ3. բանավոր և գրավոր հաղորդակցվել մասնագիտական հանրության և հաճախորդների հետ, Գ4. կատարել թիմային աշխատանք, Գ5. պահպանել մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. հաղորդակցական մեթոդ 2. մտազդրոհ 3. ուսանողական պորտֆոլիո 4. խմբային աշխատանք 5. գրավոր և բանավոր թարգմանություն 6. աշխատանք տեղեկագրով 7. ռեֆերատ 8. ինքնուրույն աշխատանք:		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգարքը համարվում է ստուգված ուսանողի՝ մոդուլի շրջանակներում ցուցաբերած կամ/ և վերջում ներկայացրած աշխատանքների առկայության դեպքում. • գրավոր և բանավոր թարգմանություններ, • ռեֆերատ, • պրեզենտացիա, • խմբային աշխատանք, • ուսանողական պորտֆոլիո (ընթերցանությունը և լսողական ընկալումը ստուգող, գրավոր շարադրանքի վարժություններ, CV, դիմում, մոտիվացիոն նամակ):		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Բաժին 1. Պաշտոնական գրագրություն: Ինքնակենսագրություն, մոտիվացիոն նամակ, դիմում: Բաժին 2. Մասնագիտական բառապաշարի և տեքստերի ուսումնասիրություն: Հայոց պատմությունը համաշխարհային համատեքստում: Թարգմանություններ հայերենից անգլերեն:		
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Mkhitarian Ye., Basic English for University Students, YSU Press, Yerevan. 2004 2. Cincotta Howard (Ed.), An Outline of American History. United States Information Agency. 1994 3. Kirn Elaine, About the U.S.A. United States Information Agency, Materials Branch of the English Language Programs Division. 1989 4. Myers Sondra (Ed.), Democracy Is a Discussion: Civic Engagement in Old and New Democracies: The Handbook. New London, CT: Connecticut College. 1997 5. Short Deborah J., Seufert-Bosco Margaret & Grognet Allene Guss, By the People, for the People: U.S. Government and Citizenship. McHenry, IL: Delta Systems Co., Inc. 1995		

0305/B55	Ֆրանսերեն–2	4 կրեդիտ
4 ժամ/շաբ.	0/60/0	
2-րդ կիսամյակ	Առանց եզրափակիչ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է՝ խորացնել և զարգացնել նախորդ փուլում ձեռք բերված գիտելիքները,		

Ֆրանսերենի քերականական կառուցվածքի և բառապաշարի հիմնական շերտի յուրացման հիման վրա ձևավորել խոսքային հմտություններ և գրավոր մասնագիտական տեքստերից օգտվելու ունակություններ: Դասընթացի խնդիրները. 1. Խորացնել նախորդ կիսամյակում ստացած գիտելիքները՝ շեշտը դնելով ֆրանսերենի հնչյունաբանության, քերականության և բառապաշարի հիմնական առանձնահատկությունների վրա, 2. Ֆրանսերենի քերականական կառուցվածքի և բառապաշարի հիմնական շերտի յուրացման հիման վրա ձևավորել խոսքային հմտություններ և գրավոր տեքստերից օգտվելու ունակություններ, 3. Հանրագումարի բերել ստացված գիտելիքները՝ դրանք ուղղորդելով դեպի համապատասխան մասնագիտական ոլորտները:
Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. Ներկայացնելու ֆրանսերենի արտասանական նորմերը, հնչյունական համակարգը և հնչյունական յուրահատկությունները: 2. Ձևաբանորեն և շարահյուսորեն ճիշտ վերլուծելու բառը և նախադասությունը: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. Ճիշտ արտասանելու ֆրանսերեն հնչյունները և դրանց տառադարձման նշանները: 2. Ճիշտ հնչերանգով ձևակերպելու հաստատական, հարցական, բացականչական և հրամայական նախադասությունները: 3. Լսելով՝ հասկանալու և վերաշարադրելու տեքստը, որը պարունակում է յուրացրած բառապաշարը և քերականական նյութը (թույլատրվում է 2-3% անձանոթ բառ): 4. Առանց բառարանի կարդալու և վերաշարադրելու միջին բարդության մասնագիտական տեքստեր: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. Ինքնուրույն կատարելու տեքստի ձևաբանական և շարահյուսական վերլուծություն: 2. Ընկալելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի արտասանական յուրահատկությունները: 3. Ազատորեն հաղորդակցվելու ֆրանսերենով, ընթերցելու միջին բարդության տեքստեր: 4. Բառարանի օգնությամբ ընթերցելու գեղարվեստական գրականություն և մասնագիտական տեքստեր:
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա5. գնահատել զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը, Գ1. արդյունավետ կերպով օգտվել տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով, Գ3. բանավոր և գրավոր հաղորդակցվել մասնագիտական հանրության և հաճախորդների հետ, Գ4. կատարել թիմային աշխատանք, Գ5. պահպանել մասնագիտական էթիկայի նորմերը:
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները՝ 1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ 2. ընթերցանություն 3. թեստ 4. ռեֆերատ 5. դիագնոստիկ ստուգում 6. շնորհանդես 7. ինքնուրույն աշխատանք:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգաբք. Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում անց է կացվում բանավոր հարցում:
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Գոյականների իգական սեռի կազմության տարբեր միջոցների դասակարգում՝ քերականորեն, ձևաբանորեն, բառային: Երկու սեռ ունեցող գոյականներ: Թեմա 2. Միայն հոգնակի թվով գործածվող գոյականներ. Բաղադրյալ գոյականների հոգնակի թվի կազմությունը: Թեմա 3. Անորոշ դերանվանական ածականներ: Թեմա 4. Հարաբերական դերանուններ. դրանց ձևերը և գործածությունը նախադասության մեջ Թեմա 5. Բայ: Եղանակավորման քերականական արտահայտությունը: Թեմա 6. Ֆրանսերեն լեզվի խոնարհման բնութագիրը: Եղանակների

կազմությունը և գործածությունը նախադասություններում: **Թեմա 7.** Նախդիրների համակարգային դասակարգում: Տարբեր հարաբերություններ արտահայտող նախդիրներ:

Հիմնական գրականության ցանկ.
1. Попова И.Н., Казакова Ж.А., «Французский язык», Москва, 2008
2. M.Gregoire, Od. Thievenaz, «Grammaire progressive du francais» (Niveau intermediaire).
3. Cl.Miquel, «Communication progressive du francais» (Niveau debutant),
4. M.Djoulhakian, R.Meliksetian, A.Mouradian, «Manuel de francais», Erevan – 2011.

0305/B56.	Անգլերեն-3	4 կրեդիտ
4 ժամ/շաբ.	0/60/0	
3-րդ կիսամյակ	Առանց եզրափակիչ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է՝ խորացված ուսուցանել մասնագիտական անգլերենի բանավոր և գրավոր խոսքի հմտությունները առարկայական բովանդակության տիրույթում:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ազատ հաղորդակցվելու մասնագիտական ոլորտում, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. ներկայացնելու մասնագիտական գիտելիքները և մտքերը գրավոր խոսքում, գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. կառուցելու անգլերեն լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված և հստակ բանավոր և գրավոր խոսքը :		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Գ1.արդյունավետ կերպով օգտվել տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով, Գ3.բանավոր և գրավոր հաղորդակցվել մասնագիտական հանրության և հաճախորդների հետ, Գ4.կատարել թիմային աշխատանք, Գ5.պահպանել մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ 2. ընթերցանություն 3. թեստ 4. ռեֆերատ 5. դիագնոստիկ ստուգում 6. շնորհանդես:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները. Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 10 միավոր: 1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է: 2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Գրավոր խոսքի ուսուցումը (ինչպես գրելու անոտացիա, գիտական հոդվածներ և այլն): Թեմա 2. Մասնագիտական ոլորտում անգլերենով քննարկումներ վարելու հմտությունների ուսուցանում: Թեմա 3. Մասնագիտական զեկուցում (professional presentation) պատրաստելու և ներկայացնելու հմտությունների ուսուցանում:		
Հիմնական գրականության ցանկը 1. Oxford English for career. Tourism 1, 2, 3. Robin Walker,Keith Harding 2009. 2. Դասախոսությունների տեքստեր՝ էլեկտրոնային կրիչով:		

0305/B56.	Ֆրանսերեն-3	4 կրեդիտ
4 ժամ/շաբ.	0/60/0	
3-րդ կիսամյակ	Առանց եզրափակիչ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է՝ ամբողջացնել բակալավրատի ընդհանուր կրթական մակարդակում ուսանողների գիտելիքները ֆրանսերեն լեզվից և ապահովելու անհրաժեշտ գիտելիքներ համապատասխան մասնագիտական գործունեության համար:		

Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն - կարդալու, վերարտադրելու և թարգմանելու ինչպես ընդհանուր հաղորդակցական նշանակության, այնպես էլ՝ նեղ մասնագիտական բնույթի տեքստեր, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ - հաղորդակցվելու երկխոսությունների, պատումների և հարցադրումների միջոցով, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ - Ֆրանսերեն լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված և հստակ բանավոր և գրավոր խոսքը կառուցելու:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Գ1. արդյունավետ կերպով օգտվել տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով, Գ3. բանավոր և գրավոր հաղորդակցվել մասնագիտական հանրության և հաճախորդների հետ, Գ4. կատարել թիմային աշխատանք, Գ5. պահպանել մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. - անհատական և խմբային առաջադրանքներ - ընթերցանություն - թեստ - ռեֆերատ - դիագնոստիկ ստուգում - շնորհանդես - ինքնուրույն աշխատանք:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները. Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 10 միավոր: 1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է: 2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Սահմանական եղանակի ակտիվ և ներգործական սեռերի բոլոր ժամանակների կազմությունն ու գործառնությունը: Թեմա 2. Հրամայական եղանակի ձևերը և նրանց քերականական հոմանիշները: Երկանդամ, եռանդամ և միանդամ կրավորական կառույցները: Թեմա 3. Բայական և անվանական ստորոգյալի տարբեր տեսակները: Պատճառի, նպատակի, պայմանի պարագաների արտահայտության միջոցները: Ընդարձակ հատկացուցիչ: Բարդ ստորադասական նախադասությունների բոլոր տեսակները: Ուղղակի և անուղղակի խոսք պարունակող նախադասություններ:		
Հիմնական գրականության ցանկը N. Papova, G. Kazakova, Manuel de francais, Moscou, 2005 - Դասախոսությունների տեքստեր՝ էլեկտրոնային կրիչով:		

0305/B57	Անգլերեն– 4	6 կրեդիտ
6 ժամ/շաբ.	0/90/0	
4-րդ կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսուցանել մասնագիտական անգլերեն (professional English)՝ ըստ անցումային ժամանակաշրջանի առանձնահատկությունների:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն - ներկայացնելու մասնագիտության հետ առնչվող հիմնական մասնագիտական բառապաշարը, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ - ուսումնասիրելու անգլերեն լեզվով մասնագիտական աղբյուրներ՝ (գրքեր և գիտական հոդվածներ)՝ տպագրված ինչպես մեր երկրում այնպես էլ արտասահմանում, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ - կառուցելու անգլերեն լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված և հստակ բանավոր և գրավոր խոսքը :		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.		

Գ1.արդյունավետ կերպով օգտվել տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով, Գ3.բանավոր և գրավոր հաղորդակցվել մասնագիտական հանրության և հաճախորդների հետ, Գ4.կատարել թիմային աշխատանք, Գ5.պահպանել մասնագիտական էթիկայի նորմերը:	
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ 2. ընթերցանություն 3. թեստ 4. ռեֆերատ 5. դիագնոստիկ ստուգում 6. շնորհանդես:	
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները. Ընթացիկ քննություններ. Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Եզրափակիչ քննություն. Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատումը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայքայ 0,5 է:	
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Հիմնական մասնագիտական տերմինների ուսուցում: Թեմա 2. Մասնագիտական գրավոր խոսքի հմտության ձևավորում: Թեմա 3. Բանավոր մասնագիտական խոսքի ձևավորում:	
Հիմնական գրականության ցանկը 1. First sartificat start . 2000 2. Դասախոսությունների տեքստեր՝ էլեկտրոնային կրիչով:	

0305/B57	Ֆրանսերեն– 4	6 կրեդիտ
6 ժամ/շաբ.	0/90/0	
4-րդ կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով	
Դասընթացը նպատակն է՝ խորացնել և զարգացնել նախորդ կիսամյակներում ձեռք բերված գիտելիքները, ուսանողի մոտ ձևավորել ֆրանսերեն լեզվով ինքնուրույն արտահայտվելու և գրելու կարողություններ:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ <i>ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</i> 1. թարգմանելու և մեկնաբանելու ֆրանսերեն բնագիր տեքստեր, 2. ներկայացնելու ֆրանսիական քաղաքակրթությունը, <i>բ.գործնական մասնագիտական կարողություններ</i> 1. ինքնուրույն կերպով հաղորդակցվելու և առանց բառարանի օգնության շարադրելու տարբեր թեմաներով տեքստեր, <i>գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</i> 1. ֆրանսերեն լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված և հստակ բանավոր և գրավոր խոսքը կառուցելու:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Գ1. արդյունավետ կերպով օգտվել տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով, Գ3. բանավոր և գրավոր հաղորդակցվել մասնագիտական հանրության և հաճախորդների հետ, Գ4. կատարել թիմային աշխատանք, Գ5. պահպանել մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ, 2. ընթերցանություն, 3. թեստ, 4. ռեֆերատ, 5. դիագնոստիկ ստուգում, 6. շնորհանդես:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները.		

Ընթացիկ քննություններ. Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Եզրափակիչ քննություն. Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է: Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Դերբայների դասակարգման սկզբունքներն ու չափանիշները: Թեմա 2. Հարակատար դերբայի գործածության առանձնահատկությունները: Թեմա 3. Հարցական նախադասությունների կազմության առանձնահատկությունները: Թեմա 4. Ներքին հնարավորություններ, փոխառություն և կաղապարում: Թեմա 5. Ֆրանսերեն թարգմանության առանձնահատկությունները: Հիմնական գրականության ցանկը 1. N.Papova, G.Kazakova, Manuel de francais, Moscou, 2005 2. Դասախոսությունների տեքստեր՝ էլեկտրոնային կրիչով:
--

0305/B58	2-րդ Օտար լեզու /Անգլերեն/-1	6 կրեդիտ
6 ժամ/շաբ.	0/90/0	
5-րդ կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսուցանելու մասնագիտական անգլերեն (professional English): Ուսուցումը բաժանվում է երկու փուլի՝ առաջին կիսամյակում ընդհանուր անգլերենի ուսուցում (general English), երկրորդում՝ մասնագիտական լեզվի ուսուցում: Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և խմացություն 1. ներկայացնելու անգլերենի քերականության հիմունքները և հիմնական բառային ֆոնդը, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 2. ներկայացնելու ընդհանուր անգլերենի գրավոր և բանավոր խոսքի հիմնական հմտությունները, գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. անգլերեն լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված և հստակ բանավոր և գրավոր խոսքը կառուցելու:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Գ1.արդյունավետ կերպով օգտվել տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով, Գ3.բանավոր և գրավոր հաղորդակցվել մասնագիտական հանրության և հաճախորդների հետ, Գ4.կատարել թիմային աշխատանք, Գ5.պահպանել մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ 2. ընթերցանություն 3. թեստ 4. ռեֆերատ 5. դիագնոստիկ ստուգում 6. շնորհանդես:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Ընթացիկ քննություններ. Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Եզրափակիչ քննություն. Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է: Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Ընդհանուր անգլերենի հիմնական լեզվական հմտությունների զարգացում: Թեմա 2. Մասնագիտական ընթերցանության տիրույթում գլխավոր և աջակցող մտքերի տարբերակում և ուսուցում: Թեմա 3. Հիմնական բառապաշարի, այնուհետև մասնագիտական տերմինների ուսուցում:		
Հիմնական գրականության ցանկը 1. Ե.Երզնկյան, Անգլերեն տեքստերի ընկալմանը նպաստող վարժությունների ժողովածու, Երևան 1995 2. Ա.Բեքարյան, Թեմաներ, Երևան 1996 3. Ե.Մխիթարյան, Գործնական անգլերենի քերականական ձեռնարկ, Երևան 2004		

0305/B58.	2-րդ Օտար լեզու(ֆրանսերեն)-1	6 կրեդիտ
6 ժամ/շաբ.	0/90/0	
5-րդ կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսուցանել երկրորդ մասնագիտական օտար լեզու՝ ֆրանսերեն: Ուսուցումը բաժանվում է երկու փուլի՝ առաջին փուլում ընդհանուր ֆրանսերենի ուսուցում, երկրորդում՝ մասնագիտական լեզվի ուսուցում:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու ֆրանսերենի քերականության հիմունքները և հիմնական բառային ֆոնդը , բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. հաղորդակցվելու գրավոր և բանավոր, գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. ֆրանսերեն լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված և հստակ բանավոր և գրավոր խոսքը կառուցելու:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Գ1. արդյունավետ կերպով օգտվել տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով, Գ3. բանավոր և գրավոր հաղորդակցվել մասնագիտական հանրության և հաճախորդների հետ, Գ4. կատարել թիմային աշխատանք, Գ5. պահպանել մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ 2. ընթերցանություն 3. թեստ 4. ռեֆերատ 5. դիագնոստիկ ստուգում 6. շնորհանդես:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Ընթացիկ քննություններ. Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Եզրափակիչ քննություն. Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Ընդհանուր ֆրանսերենի հիմնական լեզվական հմտությունների զարգացում: Թեմա 2. Մասնագիտական ընթերցանության տիրույթում գլխավոր և աջակցող մտքերի տարբերակում և ուսուցում: Թեմա 3. Հիմնական բառապաշարի, այնուհետև մասնագիտական տերմինների ուսուցում:		
Հիմնական գրականության ցանկը 1. N.Papova, G.Kazakova, Manuel de francais, Moscou, 2005		

Կամընտրական առարկաներ

0202/B59.	Զբոսաշրջային ծառայությունների կազմակերպման մեթոդներ	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբ.	30/0/0	
5-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ զբոսաշրջային ծառայությունների կազմակերպման մեթոդների վերաբերյալ, ձևավորել գիտելիքներ		

զբոսաշրջային ծառայությունների կազմակերպման մեթոդների բովանդակության, առանձնահատկությունների, կիրառական նշանակության մասին:	
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. բացատրելու զբոսաշրջային ծառայությունների կազմակերպման մեթոդները , դերը և նշանակությունը, 2. պարզաբանելու զբոսաշրջային ծառայությունների կազմակերպման մեթոդների կիրառման ձևերն ու մեխանիզմները, բ.գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. ստացած գիտելիքները կիրառելու զբոսաշրջային ծառայությունները արդյունավետ կազմակերպելու համար, գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. ռացիոնալ կերպով պլանավորելու ժամանակն ու այլ ռեսուրսները, 2. թիմում աշխատելու:	
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա2.մեկնաբանել զբոսաշրջության կազմակերպման սկզբունքները, մասնագիտական նորմատիվ փաստաթղթերը, Ա5.գնահատել զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը, Ա6.տարբերակել զբոսաշրջության ուսումնասիրությունների առանձին մոտեցումները, դրանց առանձնահատկությունները (սոցիոլոգիական, տնտեսագիտական, մշակութաբանական, աշխարհագրական և այլն), Գ4.կատարել թիմային աշխատանք:	
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդներ, 2. դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, 3. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում, 4. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (բանավեճ, աշխատանք բնագրի հետ և այլն):	
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Քննությունը բանավոր է՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց՝ յուրաքանչյուրը՝ 5-ական միավոր:	
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. . Թեմա 1. Զբոսաշրջային ծառայությունների կազմակերպման մեթոդները դասընթացի	

էությունը, նպատակը, խնդիրները, կառուցվածքը, նշանակությունը: **Թեմա 2.** Էքսկուրսիան որպես զբոսաշրջային ծառայության մեթոդ: **Թեմա 3.** Մարքետինգային վերլուծությունը որպես զբոսաշրջային ծառայության մեթոդ: **Թեմա 4.** Տնտեսական վերլուծությունը որպես զբոսաշրջային ծառայության մեթոդ: **Թեմա 5.** Մենեջմենթի դերը զբոսաշրջային ծառայության մեթոդիկայում: **Թեմա 6.** Կազմակերպչական որոշումները որպես զբոսաշրջային ծառայության մեթոդ: **Թեմա 7.** Զբոսաշրջային ծառայությունների կազմակերպման մեթոդների սոցիալ-տնտեսական նշանակությունը: **Թեմա 8.** Զբոսաշրջային ծառայությունների մրցակցությունը որպես տուրիզմի զարգացման միջոց: **Թեմա 9.** Զբոսաշրջային ծառայությունների զարգացման դեստինացիոն մեթոդները: **Թեմա 10.** Բնական պայմաններն ու ռեսուրսները որպես զբոսաշրջային ծառայությունների կազմակերպման միջոց: **Թեմա 11.** Պատմա-մշակութային արժեքները որպես զբոսաշրջային ծառայությունների կազմակերպման միջոց: **Թեմա 12.** Դեստինացիայի սպասարկման ենթակառուցվածքների դերը զբոսաշրջային ծառայությունների կազմակերպման գործում:

Հիմնական գրականության ցանկը

1. Джанджугазова Е.А., Маркетинг туристических территорий: учеб.пособие для студ.высш.учеб.заведений /Е.А.Джанджугазова. – М.: Издательский центр «Академия», 2006.
2. Дурович А.П., Маркетинг в туризме: учеб. пособие /А.П.Дурович. – 2-е изд., перераб. и доп. – Минск: Новое знание, 2004. – 496 с.
3. Инновационные инструменты продвижения туристических услуг Республики Беларусь: моногр. /А.И.Тарасенок, Н.И.Кабушкин, М.Горбылева, Т.Е.Баранова, А.Г.Траскевич; под ред. Н.И.Кабушкина. – Минск: БГЭУ, 2011. – 254 с.
4. Котлер Ф., Маркетинг. Гостеприимство и туризм /Ф.Котлер, Дж.Боуэн, Дж.Мейкенз. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2007. – 1071 с.
5. Тарасенок А.И., Маркетинг туристических дестинаций: учеб.-практ. пособие /А.И. Тарасенок. – Минск: БГЭУ, 2011. – 199 с.

0202/B59.	Ժամանցի կազմակերպման տեխնոլոգիաները զբոսաշրջության մեջ	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբ.	30/0/0	
5-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ ժամանցի կազմակերպման տեխնոլոգիաների վերաբերյալ, ձևավորել կայուն գիտելիքներ ժամանցի		

բովանդակության, նրա կազմակերպման, գործունեության և նշանակության մասին:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. մեկնաբանելու «Ժամանցի կազմակերպման տեխնոլոգիաները զբոսաշրջության մեջ» դասընթացի էությունը, նպատակը, խնդիրները, նշանակությունը, 2. բացատրելու ժամանցի կազմակերպման տեխնոլոգիաների ձևերը և կիրառման մեթոդները, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. ստացած գիտելիքները կիրառելու մասնագիտական գործունեության մեջ, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. փաստերի վերլուծության հիման վրա կատարելու եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ, 2. մասնագիտական էթիկայի նորմերը պահպանելու:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. F1. իրականացնել մարքեթինգային և մենեջերական գործունեություն՝ զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի ոլորտում, F2. իրականացնել տուրիստական գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում, Գ1. արդյունավետ կերպով օգտվել տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով, Գ5. պահպանել մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, 2. գնական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում և այլն), 3. գործնական մեթոդները 4. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդներ:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Քննությունը բանավոր է՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց՝ յուրաքանչյուրը՝ 5-ական միավոր:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. «Ժամանցի կազմակերպման տեխնոլոգիաները զբոսաշրջության մեջ» դասընթացի էությունը, նպատակը, խնդիրները, նշանակությունը, կառուցվածքը: Թեմա 2. Անիմացիոն գործունեությունը ժամանցի կազմակերպման գործում: Թեմա 3. Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների դերը ժամանցի կազմակերպման գործում: Թեմա 4. Մենեջմենթի դերը որպես տեխնոլոգիա ժամանցի կազմակերպման գործում: Թեմա 5. Դերասանական վարպետությունը ժամանցի կազմակերպման գործում: Թեմա 6. Ժամանցի ինդուստրիա կահավորումը: Թեմա 7. Անիմացիոն ծառայությունը հյուրանոցային համալիրում: Թեմա 8. Սպորտա-առողջարարական անիմացիա: Թեմա 9. Մենդի ծառայությունների դերը ժամանցի կազմակերպման գործում: Թեմա 10. Անիմացիոն ծառայության մեջ անձնակազմի դեկավարումը: Թեմա 11. Ժամանցի դեստինացիա-ների տեղաբաշխման տեխնոլոգիաները: Թեմա 12. Երկրագնդի հանրա-հայտ ժամանցի վայրերի աշխարհագրությունը: Թեմա 13. Ժամանցի կազմակերպման տեխնոլոգիաների դերը առողջ ապրելակերպի գործում:		
Հիմնական գրականության ցանկը 1. Андреева А.В., Жуковская Л.Н., Костылев С.В., Методология социально-культурной деятельности и современные социокультурные практики: коллективная монография, Сибирский федеральный университет, 2014 2. Каменец, А. В., Основы культурно-досуговой деятельности: учебник для академического бакалавриата, Юрайт, 2017		

0305/B60.	2-րդ Օտար լեզու /Անգլերեն/-2	6 կրեդիտ
6 ժամ/շաբ.	0/90/0	
6-րդ կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսուցանելու մասնագիտական անգլերեն (professional English)՝ ըստ անցումային ժամանակաշրջանի առանձնահատկությունների ինչպես հումանիտար և սոց. գիտությունների, այնպես էլ տեխնիկական և բնագիտական ֆակուլտետներում:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		

1. ներկայացնելու իր մասնագիտության հետ առնչվող հիմնական մասնագիտական բառապաշարը, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. ուսումնասիրելու անգլերեն լեզվով մասնագիտական աղբյուրներ՝ (գրքեր և գիտական հոդվածներ)՝ տպագրված ինչպես մեր երկրում այնպես էլ արտասահմանում, գ. քննիչական/փոխանցելի կարողություններ 1. անգլերեն լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված և հստակ բանավոր և գրավոր խոսքը կառուցելու կարողություններ:
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Գ1. արդյունավետ կերպով օգտվել տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով, Գ3. բանավոր և գրավոր հաղորդակցվել մասնագիտական հանրության և հաճախորդների հետ, Գ4. կատարել թիմային աշխատանք, Գ5. պահպանել մասնագիտական էթիկայի նորմերը:
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ 2. ընթերցանություն 3. թեստ 4. ռեֆերատ 5. դիագնոստիկ ստուգում 6. շնորհանդես:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները. Ընթացիկ քննություններ. Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 5 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 1-ական միավոր: Միավորների քայքայ՝ 0.5 է: Եզրափակիչ քննություն. Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 5 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2-ական միավոր: Միավորների քայքայ՝ 0.5 է:
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Հիմնական մասնագիտական տերմինների ուսուցում: Թեմա 2. Մասնագիտական գրավոր խոսքի հմտության ձևավորում: Թեմա 3. Բանավոր մասնագիտական խոսքի ձևավորում:
Հիմնական գրականության ցանկը 1. Oxford English for career. Tourism 1, 2, 3. Robin Walker, Keith Harding 2009. 2. Դասախոսությունների տեքստեր՝ էլեկտրոնային կրիչով:

0305/B60	2-րդ Օտար լեզու /Ֆրանսերեն /-2	6 կրեդիտ
6 ժամ/շաբ.	0/90/0	
6-րդ կիսամյակ	Եզրափակիչ գնահատումով	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսուցանել երկրորդ մասնագիտական օտար լեզու՝ ֆրանսերեն, ըստ անցումային ժամանակաշրջանի առանձնահատկությունների:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու իր մասնագիտության հետ առնչվող հիմնական մասնագիտական բառապաշարը, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. ուսումնասիրելու ֆրանսերեն լեզվով մասնագիտական աղբյուրներ /գրքեր և գիտական հոդվածներ/՝ տպագրված ինչպես մեր երկրում, այնպես էլ՝ արտասահմանում, գ. քննիչական/փոխանցելի կարողություններ 1. ֆրանսերեն լեզվով կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված և հստակ բանավոր և գրավոր խոսք:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Գ1. արդյունավետ կերպով օգտվել տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով, Գ3. բանավոր և գրավոր հաղորդակցվել մասնագիտական հանրության և հաճախորդների հետ, Գ4. կատարել թիմային աշխատանք,		

Գ5. պահպանել մասնագիտական էթիկայի նորմերը:
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ 2. ընթերցանություն 3. թեստ 4. ռեֆերատ 5. դիագնոստիկ ստուգում 6. շնորհանդես:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները. Ընթացիկ քննություններ. Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Տոմար պարունակում է 5 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր: Եզրափակիչ քննություն. Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 5 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2-ական միավոր: Միավորների քայլը՝ 0.5 է:
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Հիմնական մասնագիտական տերմինների ուսուցում: Թեմա 2. Մասնագիտական գրավոր խոսքի հմտության ձևավորում: Թեմա 3. Բանավոր մասնագիտական խոսքի ձևավորում:
Հիմնական գրականության ցանկը 1. Assia Gharibian, Melania Djoulhakian, France,, Erevan 2009 2. Alice Doumikian, la civilisation francaise, Erevan 2006 3. Dj.Manoukian, france, Erevan 2004 4. Rose Steele, Civilisation progressive du francais, Cle international ,2004

0202/B61.	Զբոսաշրջային ռեսուրսագիտություն	3 կրեդիտ
3 ժամ/շաբ.	30/0/15	
6-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ զբոսաշրջային ռեսուրսագիտության վերաբերյալ, ձևավորելու գիտելիքներ զբոսաշրջային ռեսուրսագիտության բովանդակության, կառուցվածքի ու նշանակության վերաբերյալ:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և խմբություն 1. ներկայացնելու զբոսաշրջային ռեսուրսագիտության, էությունը, նպատակը,խնդիրները, դերը զբոսաշրջության մեջ 2. բացատրելու զբոսաշրջային ռեսուրսագիտության կառուցվածքը, կիրառման մեխանիզմները, բ.գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. ստացած գիտելիքները կիրառելու զբոսաշրջության տարբեր ձևերում և դրանց արդյունավետ կազմակերպման գործում, գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. փաստերի վերլուծության հիման վրա կատարելու եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Մ5. գնահատել զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը, Բ4. գնահատել զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները, Գ2. կիրառել գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպել և լուծել խնդիրներ:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդներ, 2. գնական մեթոդներ, 3. գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում և այլն), 4. բանավեճ:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Քննությունը բանավոր է՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց՝ յուրաքանչյուրը՝ 5-ական միավոր:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Դասընթացի էությունը, նպատակը, խնդիրները, նշանակությունը, կառուցվածքը, կապը այլ		

դասընթացների հետ: Թեմա 2. Դասընթացի ուսումնասիրության մեթոդները: Թեմա 3. Տարածքը որպես զբոսաշրջային ռեսուրս: Թեմա 4. Բնակչությունը որպես զբոսաշրջային ռեսուրս, զբոսաշրջության կազմակերպիչ: Թեմա 5. Բնական պայմանները որպես զբոսաշրջային ռեսուրս: Թեմա 6. Բնական ռեսուրսները որպես զբոսաշրջային ռեսուրս: Թեմա 7. Տնտեսության դերը զբոսաշրջության մեջ: Թեմա 8. Սպասարկման ենթակառուցվածքները որպես զբոսաշրջային ռեսուրս: Թեմա 9. Բնական և պատմամշակութային հուշարձանները որպես զբոսաշրջային ռեսուրս: Թեմա 10. Ազգային ավանդույթները և խոհանոցը որպես զբոսաշրջային ռեսուրս: Հիմնական գրականության ցանկը 1. Մուրադյան Յու. Հ. , Արտասահմանյան երկրների տնտեսական և սոցիալական աշխարհագրություն, հ. 1,- Երևան, 1998 2. В.С.Боголюбов, В.П.Орловская., Экономика туризма, М., 2005 3. Социально-экономическая география зарубежного мира, Под ред. В.В.ВольскогоМ.,2001 4. Романова Э. Природные ресурсы мира,-М.. 1994 5. Минц А.А. Экономическая оценка естественных ресурсов,-М., 1972

0202/B61.	Տավուշի մարզի բնական և պատմաճարտարապետական հուշարձանները	3 կրեդիտ
3 ժամ/շաբ.	30/0/15	
6-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին գիտելիքներ տալ Տավուշի մարզի բնական և պատմաճարտարապետական հուշարձանների և տուրիզմի ոլորտում դրանց օգտագործման հնարավորությունների մասին: Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. նկարագրելու Տավուշի մարզի բնական պայմանները, թվարկելու բնական և պատմաճարտարապետական հուշարձանները, ներկայացնելու դրանց աշխարհագրությունը, ծագման պատմությունը, 2. ցուցադրական նյութի, տեսաֆիլմերի միջոցով ցուցադրելու և նկարագրելու այդ հուշարձանները, բ.գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. վերլուծելու Տավուշի մարզի բնական և պատմաճարտարապետական հուշարձանները 2. գնահատելու դրանց դերը տուրիզմի ոլորտում գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. հետազոտելու առկա զբոսաշրջային երթուղիները և նախագծելու նորերը, 2. ռազմավար կերպով պլանավորելու ժամանակն ու այլ ռեսուրսները:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա5.գնահատել զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը, Բ4.գնահատել զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները, Գ2.կիրառել գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպելու և լուծելու խնդիրներ:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնասիրության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, 2. գննական մեթոդներ (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում և այլն), 3. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում, 4. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդներ (բանավեճ):		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Քննությունը բանավոր է՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց՝ յուրաքանչյուրը՝ 5-ական միավոր:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. ՀՀ Տավուշի մարզի մակերևութի ձևերը, բնական պայմանները և բնական և պատմաճարտարապետական հուշարձանները որպես տուրիզմի զարգացման նախապայման: Թեմա 2. Դիլիջանի տարածաշրջանի բնական և պատմաճարտարապետական հուշարձանները: Թեմա 3. Իջևանի տարածաշրջանի բնական և պատմաճարտարապետական հուշարձանների բնութագիրը:		

Թեմա 4. Նոյեմբերյանի տարածաշրջանի բնական և պատմաճարտարապետական հուշարձանների բնութագիրը: Թեմա 5. Տավուշի տարածաշրջանի բնական և պատմաճարտարապետական հուշարձանների բնութագիրը: Թեմա 6. ՀՀ Տավուշի մարզի բնական և պատմաճարտարապետական հուշարձանների օգտագործման հնարավորությունները տուրիզմի ոլորտում: Հիմնական գրականության ցանկը 1. Հարությունյան Վ., Հայկական ճարտարապետության պատմություն, Երևան, 1992 2. Բ.Բ. Էյլարյան, Աղստևի հովտի պատմության և կուլտուրայի հուշարձաններ, Երևան, 1980թ.:

0202/B62	Անձնակազմի կառավարում	3 կրեդիտ
3 ժամ/շաբ.	30/0/15	
7-րդ կիսամյակ	Առանց եզրափակիչ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողների մեջ ձևավորել գիտելիքներ զբոսաշրջության ոլորտում անձնակազմի կազմակերպման և կառավարման առանձնահատկությունների մասին: Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. սահմանելու և մեկնաբանելու անձնակազմի կառավարման հիմնական սկզբունքները, մեթոդները և առանձնահատկությունները, 2. ներկայացնելու անձնակազմի կառավարման մեխանիզմները, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. կիրառելու գիտելիքները զբոսաշրջային կազմակերպություններում անձնակազմի կազմակերպման և կառավարման գործընթացում, գ. քննդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. թիմում աշխատելու, 2. ռազմիկական կերպով պլանավորելու ժամանակն ու այլ ռեսուրսները:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Բ1. իրականացնել մարքեթինգային և մենեջերական գործունեություն՝ զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի ոլորտում, Բ5. ցուցաբերել հյուրընկալության կազմակերպման և զբոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա, Գ2. կիրառել գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպելու և լուծելու խնդիրներ, Գ4. կատարել թիմային աշխատանք:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդներ, 2. սեմինար պարապմունքներ, 3. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում, 4. պրոբլեմային-որոնողական մեթոդ, 5. բանավեճ:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 10 միավոր: 1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է: 2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Անձնակազմի կառավարման նպատակը և խնդիրները զբոսաշրջային կազմակերպություններում: Թեմա 2. Մարդկային ռեսուրսների կառավարման համակարգի զարգացումը: Թեմա 3. Անձնակազմի կառավարման ռազմավարությունը, պլանավորումը: Թեմա 4. Անձնակազմի համալրման տեխնոլոգիաները: Թեմա 5. Անձնակազմի մոտիվացիայի առանձնահատկությունները զբոսաշրջության ոլորտում: Թեմա 6. Անձնակազմում կոնֆլիկտների կառավարման մեթոդները զբոսաշրջային կազմակերպություններում:		
Հիմնական գրականության ցանկը 1. Артемов О.Ю., Архипова Н.И., Ермакова И.Н., Овчинникова Н.В., Теория и практика работы с кадрами. - М.: РГГУ, 2007. - 789 с. 2. Архипова Н.И., Седова О.Л., Менеджмент (Управление персоналом): учебно-методический модуль. М.: Изд-во Ипполитова, 2003. - 360 с. (Серия "Я иду на занятия")		

3. Базаров Т.Ю., Еремин Б.Л., Управление персоналом. Учебник - М.: ЮНИТИ, 2006. - 560 с
4. Егоршин А.П., Управление персоналом. – М.: Экономика, 2005. - 720с.
5. Управление персоналом организации: Учебник /Под ред. А.Я.Кибанова. - Изд. 3-е, доп. и перераб. - М.: Инфра-М, 2007. - 638 с.

0202/B62	Որակի կառավարում	3 կրեդիտ
3 ժամ/շաբ.	30/0/15	
7-րդ կիսամյակ	Առանց եզրափակիչ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողների մեջ ձևավորել գիտելիքներ մատուցվող ծառայությունների և արտադրանքի որակի կառավարման համակարգի և խնդիրների մասին: Դասընթացի ավարտին ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. թվարկելու և սահմանելու որակի կառավարման ընդհանուր սկզբունքները, մեթոդները, 2. մեկնաբանելու և տարբերակելու որակի կառավարման միջազգային ստանդարտները, բ.գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. համեմատելու, դասակարգելու և կատարելու վերլուծություններ ծառայությունների որակի բարելավման, ծախսերի կրճատման շուրջ և կիրառելու զրոսաշրջության կոնկրետ բնագավառում, գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. փաստերի վերլուծության հիման վրա կատարելու եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ, 2. դրսևորելու քննադատական մտածողություն:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Բ1.իրականացնել մարքեթինգային և մենեջերական գործունեություն զրոսաշրջության և ռեկրեացիայի ոլորտում, Բ5.ցուցաբերել հյուրընկալության կազմակերպման և զրոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա, Գ2.կիրառել գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպելու և լուծելու խնդիրներ, Գ4.կատարել թիմային աշխատանք:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդներ, 2. սեմինար պարապմունքներ, 3. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում, 4. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդներ, 5. բանավեճ:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 10 միավոր: 1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է: 2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Որակի կառավարման էվոլյուցիոն մոտեցումները: Թեմա 2. Զրոսաշրջության ոլորտում որակի կառավարման նպատակը խնդիրները և սկզբունքները: Թեմա 3. Զրոսաշրջության ոլորտում որակի ապահովման իրավական (օրենսդրական) հիմքերը: Թեմա 4. Որակի կառավարման գործիքակազմը զրոսաշրջային կազմակերպություններում: Թեմա 5. Որակի կառավարման համընդհանուր կոնցեպցիան /TQM/: Միջազգային ISO 9000 ստանդարտները: Թեմա 6. Զրոսաշրջության շուկայում որակի կառավարման յուրահատկություններն արտասահմանյան երկրներում և ՀՀ-ում:		
Հիմնական գրականության ցանկը 1. Վ.Առաքելյան, Վ.Զազեյան, Որակի կառավարում, Ուսումնական ձեռնարկ, Երևան, Հեղինակային հրատ., 2008		

0202/B63.	Հայ և համաշխարհային արվեստ	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբ.	30/0/0	

7-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման
Դասընթացի նպատակն է՝ ծանոթացնել ուսանողին հայ և համաշխարհային արվեստի պատմությանը, նրա զարգացման հիմնական փուլերին, կարևոր ստեղծագործություններին: Հաղորդակից դարձնել ուսանողին նախնադարյան, հին քաղաքակրթությունների, դասական՝ հունահռոմեական, միջնադարյան մշակույթներին, ինչպես նաև հանրահայտ արվեստագետների ստեղծագործություններին ուսումնասիրմանը:	
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. բացատրելու արվեստի պատմության օրինաչափությունները, զարգացման առանձնահատկությունները, 2. թվարկելու հայ և համաշխարհային արվեստի զարգացման հիմնական փուլերը, ոճական ուղղությունները, հայտնի արվեստագետների ստեղծագործությունները, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. կատարելու արվեստաբանական վերլուծություններ հայ և համաշխարհային մշակույթի կարևոր հուշարձանների շուրջ, 2. գնահատելու արվեստի գործերը զբոսաշրջային տեսանկյունից, 3. հարաբերելու տարբեր երկրների արվեստները այլ երկրների արվեստների հետ, գնահատել նրանց տեղն ու դերը համաշխարհային քաղաքակրթության մեջ, 4. կազմակերպելու ստեղծագործությունների դիտում, հետազոտական արդյունքների ամփոփում, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. աշխատելու թիմում, 2. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:	
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա5. գնահատել զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը, Բ5. ցուցաբերել հյուրընկալության կազմակերպման և զբոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա, Գ5. պահպանել մասնագիտական էթիկայի նորմերը:	
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդներ, 2. գնական մեթոդներ (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում և այլն), 3. գործնական մեթոդներ (ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում և այլն), 4. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդներ, 5. բանավեճ:	
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները. Քննությունը բանավոր է՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց՝ յուրաքանչյուրը՝ 5-ական միավոր:	
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Ներածություն: Նախնադարյան արվեստ: Թեմա 2. Հին քաղաքակրթությունների արվեստների ընդհանուր բնութագիրը և հիմնական հուշարձանները: Թեմա 3. Հին Հունաստանի և Հռոմի արվեստների հիմնական շրջաններն ու հուշարձանները: Թեմա 4. Միջնադարյան Արևելա-քրիստոնեական և Արևմտաքրիստոնեական արվեստ: Թեմա 5. Վերածննդի արվեստը: Թեմա 6. 17-րդ դարի արվեստի ընդհանուր բնութագիրը, իտալական, ֆլամանդական, հոլանդական, իսպանական դպրոցները: Թեմա 7. 18–19-րդ դարերի արվեստի ընդհանուր բնութագիրը: Թեմա 8. Իմպրեսիոնիզմ և պոստիմպրեսիոնիզմ: Թեմա 9. Մոդեռնիզմի ուղղությունները: Թեմա 10. Հին հայկական և ուրարտական արվեստ: Թեմա 11. Միջնադարյան հայ արվեստ: Թեմա 12. Հայ արվեստը 17–18-րդ դդ.: Թեմա 13. Հայ արվեստը 19–20-րդ դարերում: Թեմա 14. Հետխորհրդային շրջանի հայ արվեստը: Թեմա 15. Միջուրբափայ նկարիչներ:	
Հիմնական գրականության ցանկը 1. Ա.Աղայան, Հ.Հակոբյան, Մ.Հասարթյան, Վ.Ղազարյան, «Հայ արվեստի պատմություն», Ջանգալ, Եր., 2009 2. Մ.Կուզմինա, Ն.Մալցևա, Արտասահմանյան արվեստի պատմություն, Հայաստան, Եր., 2003 3. Գ.Շախկյան, Հայ ճարտարապետության 7 հրաշալիքները, «Անահիտ», Եր., 2001 4. Մարտիկյան Ե., Հայկական կերպարվեստի պատմություն, Հայաստան, Երևան, 1971–1987	

5. <i>І.А.Айёððááá ,Ёðàðèàÿ ёñðíðèÿ ёñёóññòâ,Москва, ò. 1,2</i>
6. <i>Ю.Д.Колпинский, Памятники мирового искусства, Москва, 1971.</i>
7. <i>Âñáíáùàÿ ёñðíðèÿ ёñёóññòâ, ò. 1-6, Москва</i>

0202/B63.	Հնագիտության հիմունքներ	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբ.	30/0/0	
7-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է՝ • ձևավորել բազային գիտելիքներ հնագիտություն դասընթացի տեսության, տերմինաբանության, կարևորագույն հնագիտական մշակույթների և քաղաքակրթությունների ու մշակույթի զարգացման փուլերի և առանձնահատկությունների մասին, • տալ գիտելիքներ Հայաստանի հնագիտության կարևորագույն հնագիտական մշակույթների, փուլաբաժանումների և այլնի վերաբերյալ:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. բացատրելու հնագիտության առանցքային հասկացությունները, 2. թվարկելու հնագիտական նշանավոր հուշարձանները և ներկայացնելու դրանց պատմությունը, 3. բացատրելու հնագիտական պեղումների, պարբերացման և պատմա-մշակութային գործընթացների տրամաբանությունը, բ.գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. ստացած գիտելիքները կիրառելու զբոսաշրջության ոլորտում, գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա5.գնահատել զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը, Գ4.կատարել թիմային աշխատանք:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդներ, 2. գնական մեթոդները, 3. գործնական մեթոդներ, 4. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդներ (բանավեճ):		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները. Քննությունը բանավոր է՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց՝ յուրաքանչյուրը՝ 5-ական միավոր:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Հնագիտություն առարկան, խնդիրները, տեղը պատմական գիտությունների համակարգում: Մշակույթի նյութական մնացորդները՝ որպես պատմականորեն ձևավորված համակարգ: Թեմա 2. Հնագիտական ուսումնասիրությունները և դրանց պատմական արժեքը: Թեմա 3. Հնագիտության փորձարարական հնարավորությունները և տերմինաբանությունը: Թեմա 4. Հնագիտական ուսումնասիրության աստիճանները, կիրառվող մեթոդները: Թեմա 5. Հայաստանի պատմության և մշակույթի պատմա-հնագիտական պարբերացումը, ժամանակագրությունը: Թեմա 6. Հայոց պատմության հնագիտական ուսումնասիրությունը մինչև արտադրական տնտեսության ձևավորումը: Թեմա 7. Արտադրական տնտեսության ձևավորումը Հայկական լեռնաշխարհում և Մերձավոր Արևելքում: Կոմպլեքսային հասարակության կառուցվածքն ու գործունեության ոլորտները: Թեմա 8. Հայաստանում վաղ դասակարգային հասարակության հնագիտական ուսումնասիրության նախնական արդյունքները: Հնագույն պետականության սաղմնավորումն ըստ Հայաստանի հնագիտության: Թեմա 9. Հայաստանի միջնադարյան հուշարձանները և դրանց ուսումնասիրվածությունը: Թեմա 10. Հնագիտական հուշարձանները որպես զբոսաշրջային դեստինացիաներ (գրավչություններ, ռեսուրսներ):		
Հիմնական գրականության ցանկը 1. Խնկիկյան Օ., Հայաստանի հնագիտություն (հին քարի դարից մինչև Վանի թագավորության անկումը), Եր. 2009,		

2. Եսայան Ս., Հայաստանի հնագիտություն, ԵՊՀ, Եր, 1992
3. Եսայան Ս., Հայ ժողովրդի պատմություն /ակադեմիական, Հայկական ՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի հրատարակչություն, Եր. 1972
4. А.Арциховский, Основы археологии, Государственное изд. политической литературы, М., 1955
5. А.Мартьянов, Я.Шер, Методы археологического исследования, Высшая школа, М., 2002.
6. Г.Матюшин, Археологический словарь, АО "Учеб.лит. М., 1996
7. Б.Пиотровский, Археология Закавказья, Издательство Ленинградского государственного ордена Ленина университета Им. А.А.Жданова, Ленинград, 1949

0202/B64	Հյուրանոցային և ռեստորանային մարքեթինգ	2 կրեդիտ
2 Ժամ/շաբ.	30/0/0	
7-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է՝ • ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ հյուրանոցային ծառայությունների վերաբերյալ, նրանց մոտ ձևավորելու հմտություններ այդ ծառայությունից օգտվելու համար, • կարողություններ ձեռք բերել հյուրանոցային և ռեստորանային գործի կազմակերպման համար:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. մեկնաբանելու հյուրանոցային և ռեստորանային գործընթացի կազմակերպման ժամանակակից ձևերը, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. ինքնուրույն կերպով կազմակերպելու ռեսուրսային և հյուրանոցային գործը, 2. ճիշտ կողմնորոշվելու գործընթացի կազմակերպման ընթացքում, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. ռացիոնալ կերպով պլանավորելու ժամանակն ու այլ ռեսուրսները:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Բ1. իրականացնել մարքեթինգային և մենեջերական գործունեություն զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի ոլորտում, Բ4. գնահատել զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները, Բ5. ցուցաբերել հյուրընկալության կազմակերպման և զբոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա, Գ2. կիրառել գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպել և լուծել խնդիրներ:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, 2. դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում 3. ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում 4. բանավեճ:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Քննությունը բանավոր է՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատուփը պարունակում է 4 հարց՝ յուրաքանչյուրը՝ 5-ական միավոր:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Մարքեթինգի տեղը հյուրասիրության ինդուստրիայում: Թեմա 2. Մարքեթինգի տեղեկատվության ապահովում, կառավարում, հյուրանոցներում և ռեստորաններում: Թեմա 3. Շուկայի մարքեթինգային ուսումնասիրություն: Թեմա 4. Մարքեթինգային ռազմավարության ձևավորումը: Թեմա 5. Գովազդ, տեղը մարքեթինգի համակարգում: Թեմա 6. Ցուցահանդեսներ և տոնավաճառներ: Թեմա 7. Մարքեթինգի վերահսկման կազմակերպում և հսկում:		
Հիմնական գրականության ցանկը 1. Кучер Л.С., Организация обслуживания на предприятиях общественного питания. М. 2002. 2. Волков Ю.Ф., Интерьер и оборудование гостиниц и ресторанов. Ростов н/Д, 2003 3. Մելքոնյան Մ.Ս., Եղիգարյան Վ. Մ., Հարումյան Գ.Գ., Մենեջմենթ և մարկեթինգ, Երևան, 1992թ. 4. Եղիգարյան Վ., Կառավարում. սոցիալ-հոգեբանական ասպեկտ Երևան, 1992 5. Հախվերդյան Ս., Հարումյան Գ., Արտադրության կառավարման մեթոդները, Երևան, 1996թ. 6. Переверзев М.П., Шайденко Н.А., Басовский Л.Е., Менеджмент: Учебник. М. 2003, 288 с. 7. Михеева Н.Н., Региональная экономика и управление. Учебное пособие для вузов 2000г, 400с.		

8. Нестерев П.М., Нестерев А.П., Менеджмент: региональный системы; Учебник для вузов 2000г, 400с.
9. Шонбергер Р., Японские методы управления производством. Девять простых уроков. Москва, 1998
10. Бизнес и маркетинг, Азимут-Центр Москва, 1992г.
11. Завьялов П.С., Демидов В.Е., Формула успеха: маркетинг. М. 1991.
12. Мескон М.Х., Альберт М., Хедоури Ф., Основы менеджмента. М.1992.
13. Диас П.Е., Контракты на управление /Основы управления в индустрии гостеприимства. М. 1995.
14. Кириллов А.Т., Волкова Л.А., Маркетинг в туризме СПб., 1996С
15. Дурович А.П., Копанев А.С., Маркетинг в туризме. Уч. Пос. Минск 1998.
16. Чудновский А.Д., Жукова М.А., Менеджмент туризма. М. 2002
17. Tourism marketing and management Handbook. N.Y-London

0202/B64.	Տուրիստական ծառայությունների ստանդարտացում և սերտիֆիկացում	2 կրեդիտ
2 ժամ/շաբ.	30/0/0	
7-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման	
Դասընթացի նպատակն է՝ հաղորդել ուսանողներին մասնագիտական գիտելիքներ տուրիզմի ոլորտում նորմավորման և արտոնագրման մասին հետազայում այդ գիտելիքները պրակտիկ գործունեության մեջ օգտագործելու համար: Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն - մեկնաբանելու սերվիսի ոլորտում պարտադիր և կամավոր արտոնագրման և նորմավորման առանձնահատկությունները, - ներկայացնելու սերվիսի ոլորտում արտոնագրման և նորմավորման գործընթացը համակարգող փաստաթղթերը, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ - գործնականում համապատասխանեցնելու ծառայությունների որակը ընդունված ստանդարտներին, գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ - փաստերի վերլուծության հիման վրա կատարելու եզրահանգումներ և ընդհանրացումներ:		
Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա2.մեկնաբանել զբոսաշրջության կազմակերպման սկզբունքները, մասնագիտական նորմատիվ փաստաթղթերը, Գ2.կիրառել գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպել և լուծել խնդիրներ, Գ1.արդյունավետ կերպով օգտվել տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. - դասախոսություն, - գնական մեթոդներ, - գործնական մեթոդներ, - բանավեճ:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Քննությունը բանավոր է՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց՝ յուրաքանչյուրը՝ 5-ական միավոր:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Նորմավորման էությունը և բովանդակությունը: Թեմա 2. Նորմավորման գործընթացի կազմակերպումը Հայաստանի Հանրապետությունում: Թեմա 3. Ծառայությունների նորմավորում: Թեմա 4. Նորմավորումը և արտոնագրումը արտասահմանյան երկրներում: Թեմա 5. Արտոնագրման էությունը: Թեմա 6. Ծառայությունների արտոնագրում:		
Հիմնական գրականության ցանկը - Курочкина А.Ю., Стандартизация и сертификация социально-культурных и туристических услуг: теоретический аспект - Baumgarten L.V., Standardization and certification in tourism		

0202/B65	Ուսումնական պրակտիկա -1	4 կրեդիտ
2-րդ կիսամյակ	Ստուգարք	
Ուսումնական պրակտիկա-1-ի նպատակն է ուսանողներին հնարավորություն տալ. • հավաքագրելու, դասակարգելու, վերլուծելու, համադրելու և գնահատելու պրակտիկայի օբյեկտներին վերաբերվող մասնագիտական տեղեկությո՜ւնը, • կատարելու խմբային, անհատական, կազմակերպչական աշխատանքներ, • ընդլայնելու ու զարգացնելու մասնագիտական աշխարհայացքը, հմտություններն ու կարողությունները, • ճնաչելու ՀՀ սպասարկման ոլորտը, մշակույթը, պատմությունը, աշխարհագրությունն ավելի խորը կերպով:		
Ուսումնական պրակտիկա-1-ի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. ներկայացնելու պատմամշակութային և բնական օբյեկտների զբոսաշրջային դերն ու նշանակությունը, 2. նկարագրելու մասնագիտական ոլորտի օբյեկտները և դրանցում տեղի ունեցող գործընթացները, 3. ուսումնասիրելու և գնահատելու պրակտիկայի օբյեկտների ներքին և արտաքին միջավայրերը, 4. գնահատելու զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները տարածքային տարբեր մակարդակներում, 5. բացահայտելու սպասարկման ոլորտի աշխատակիցներին անհրաժեշտ պրակտիկ հմտություններն ու կարողությունները, գ. Ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. կատարելու պրակտիկայի օբյեկտների վերաբերյալ հետազոտական աշխատանք, 2. կատարելու թիմային աշխատանք, 3. հաղորդակցվելու մասնագիտորեն:		
Ուսումնական պրակտիկա-1-ը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Բ3.կատարել մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ, Բ4. գնահատել զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները, Գ1.արդյունավետ կերպով օգտվել տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով, Գ4.կատարել թիմային աշխատանք:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դիտողական դասախոսություններ 2. հետազոտական, գործնական աշխատանքների կատարում 3. խմբային աշխատանքներ, քննարկումներ:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգարք՝ հիմնված անհատական հաշվետվության կազմման և պաշտպանության վրա:		
Ուսումնական պրակտիկա-1-ը բաղկացած է հետևյալ հիմնական փուլերից. 1. նախապատրաստման 2. իրագործման 3. ավարտման:		
Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Գրիգորյան Մ.Ա., Սուվարյան Ս.Ռ., Ալեքսանյան Գ.Փ., Քելյան Ս.Ս., Մերվիս մասնագիտության ուսումնական պրակտիկաների կազմակերպման ուսումնամեթոդական ուղեցույց: -Եր., ԵՊՀ հրատ., 2016, 66 էջ: 2. ԵՊՀ բակալավրի կրթական ծրագրի կառուցվածքը և բովանդակությունը: Հաստատված է ԵՊՀ գիտական խորհրդի 2017 թ. մայիսի 4-ի թիվ 7 նիստում		

0202/B66	Ուսումնական պրակտիկա -2	4 կրեդիտ
4-րդ կիսամյակ	Ստուգարք	

Ուսումնական պրակտիկա -2-ի նպատակն է ուսանողներին հնարավորություն տալ. • խորացնելու պրակտիկայի օբյեկտներին վերաբերվող մասնագիտական տեղեկության հավաքագրման, դասակարգման, վերլուծման, համադրման և գնահատման գործընթացը, • բարելավելու խմբային, անհատական, կազմակերպչական աշխատանքների կատարման հմտությունները, • ընդլայնելու ու զարգացնելու մասնագիտական աշխարհայացքը, հմտություններն ու կարողությունները, • ճնաչելու ՀՀ զբոսաշրջային ռեսուրսները, սպասարկման ոլորտը, մշակույթը, պատմությունը, աշխարհագրությունն ավելի խորը կերպով:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. ներկայացնելու պատմամշակութային և բնական օբյեկտների զբոսաշրջային դերն ու նշանակությունը, 2. նկարագրելու և գնահատելու պրակտիկայի օբյեկտների ներքին և արտաքին միջավայրերը, 3. կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպելու և լուծելու խնդիրներ, 4. բացահայտելու և գնահատելու սպասարկման ոլորտի աշխատակիցներին անհրաժեշտ պրակտիկ հմտություններն ու կարողությունները, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. բացահայտելու զբոսաշրջության առանձնահատկությունները և զարգացումները տարածաշրջանային ու տեղական մակարդակներում, 2. կատարելու մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ, 3. կատարելու թիմային աշխատանք, 4. հաղորդակցվելու մասնագիտորեն:		
Ուսումնական պրակտիկա-2-ը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Մ5. գնահատել զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը, Բ3. կատարել մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ, Բ4. գնահատել զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները, Գ2. կիրառել գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպելու և լուծելու խնդիրներ, Գ4. կատարել թիմային աշխատանք:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դիտողական դասախոսություններ 2. քնարկումներ և բանավեճեր 3. հետազոտական, գործնական աշխատանքների կատարում 4. խմբային աշխատանքներ:		
Ուսումնական պրակտիկա-2-ը բաղկացած է հետևյալ հիմնական փուլերից. 1. նախապատրաստման 2. իրագործման 3. ավարտման:		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգաթղթ՝ հիմնված անհատական հաշվետվության կազմման և պաշտպանության վրա:		
Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Գրիգորյան Մ.Ա., Սուվարյան Ս.Ռ., Ալեքսանյան Գ.Փ., Քելյան Ս.Ս., Սերվիս մասնագիտության ուսումնական պրակտիկաների կազմակերպման ուսումնամեթոդական ուղեցույց: -Եր., ԵՊՀ հրատ., 2016, 66 էջ: 2. ԵՊՀ բակալավրի կրթական ծրագրի կառուցվածքը և բովանդակությունը: Հաստատված է ԵՊՀ գիտական խորհրդի 2017 թ. մայիսի 4-ի թիվ 7 նիստում:		

0202/B67	Կուրսային աշխատանք-1	2 կրեդիտ
5-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման	
Կուրսային աշխատանք-1-ի նպատակն է՝		

• նպաստնպաստել մասնագիտական ոլորտում ստացված տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողությունների զարգացմանը, • զարգացնել զարգացնել մասնագիտական հետազոտություն կատարելու ունակություններ և ձեռք բերել նոր գիտելիքներ, • զարգացնել զարգացնել կոմունիկացիոն հմտություններ, • զարգացնել զարգացնել ստեղծագործական և քննադատական մտածողության ունակություններ • զարգացնել զարգացնել գրավոր և բանավոր խոսքի ներկայացման որակները:		
Կուրսային աշխատանք-1-ի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և հմտություն 1. ներկայացնելու տարբեր դասընթացներից ստացած գիտելիքների կապը՝ ընտրված թեմայի շրջանակներում, 2. ընտրելու հետազոտական աշխատանքի թեմա /ըստ կարևորության և արդիականության/ բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. վերլուծելու և համակարգելու մասնագիտական տեղեկություն, 2. գնահատելու մասնագիտական երևույթները, օբյեկտները, պրոցեսները, 3. կազմելու հետազոտական նախագծեր, 4. ներկայացնելու մասնագիտական հաշվետվություններ՝ գրավոր և բանավոր կերպով, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. աշխատելու ինքնուրույն,մտածելու մասնագիտորեն:		
Կուրսային աշխատանք-1-ը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա1.պարզաբանել տուրիստագիտության հիմնական հասկացությունները, կատեգորիաները, տեսությունները, Բ3.կատարել մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելուով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ, Բ4.գնահատել զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները, Գ1.արդյունավետ կերպով օգտվել տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով: Գ3.բանավոր և գրավոր հաղորդակցվել մասնագիտական հանրության և հաճախորդների հետ:		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. • խորհրդատվություններ/ուղղորդում		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Քննություն՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով. • տեխնիկական չափանիշներ՝ 0-3 միավոր, • բովանդակային չափանիշներ՝ 0-7 միավոր, • ներկայացման/պաշտպանության չափանիշներ՝ 0-10 միավոր:		
Կուրսային աշխատանք-1-ի կատարումը բաղկացած է հետևյալ հիմնական փուլերից. 1. թեմայի որոշում և հաստատում 2. հետազոտություն 3. արդյունքների համակարգում 4. աշխատանքի կազմում 5. պաշտպանություն:		
Հիմնական գրականության ցանկ. 1. ԵՊՀ բակալավրի կրթական ծրագրի կառուցվածքը և բովանդակությունը: Հաստատված է ԵՊՀ գիտական խորհրդի 2017 թ. մայիսի 4-ի թիվ 7 նիստում		

0202/B68	Կուրսային աշխատանք-2	2 կրեդիտ
6-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման	
Կուրսային աշխատանք-2-ի նպատակն է՝ • նպաստել մասնագիտական ոլորտում ստացված տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողությունների զարգացմանը, • զարգացնել մասնագիտական հետազոտություն կատարելու ունակություններ և ձեռք բերել նոր		

- գիտելիքներ, • զարգացնել կոմունիկացիոն հմտություններ, • զարգացնել ստեղծագործական և քննադատական մտածողության ունակություններ, • զարգացնել գրավոր և բանավոր խոսքի ներկայացման որակները, • նախապատրաստել ավարտական աշխատանքին:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. Ներկայացնելու տարբեր դասընթացներից ստացած գիտելիքների կապը՝ ընտրված թեմայի շրջանակներում: 2. Բացահայտելու տվյալ թեմային առանչվող հիմնախնդիրները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. վերլուծելու և համակարգելու մասնագիտական տեղեկություն, 2. գնահատելու մասնագիտական երևույթները, օբյեկտները, պրոցեսները, 3. կազմելու հետազոտական նախագծեր, 4. ներկայացնելու մասնագիտական հաշվետվություններ՝ գրավոր և բանավոր կերպով, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. աշխատելու ինքնուրույն, 2. մտածելու մասնագիտորեն:		
Կուրսային աշխատանք-2-ը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա4.վերլուծել զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի զարգացման գործոնները և արդի միտումները, տարատեսակները, աշխարհագրությունը, Ա5.գնահատել զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը, Բ2.իրականացնել տուրիստական գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում, Բ3.կատարել մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ, Գ1.արդյունավետ կերպով օգտվել տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով, Գ3.բանավոր և գրավոր հաղորդակցվել մասնագիտական հանրության և հաճախորդների հետ,		
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնասիրության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. • խորհրդատվություններ/ուղղորդում		
Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Քննություն՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով. • տեխնիկական չափանիշներ՝ 0-3 միավոր, • բովանդակային չափանիշներ՝ 0-7 միավոր, • ներկայացման/պաշտպանության չափանիշներ՝ 0-10 միավոր:		
Կուրսային աշխատանք - 2-ի կատարումը բաղկացած է հետևյալ հիմնական փուլերից. 1. թեմայի որոշում և հաստատում 2. հետազոտություն 3. արդյունքների համակարգում 4. աշխատանքի կազմում 5. պաշտպանություն:		
Հիմնական գրականության ցանկ. 1. ԵՊՀ Բակալավրի կրթական ծրագրի կառուցվածքը և բովանդակությունը: Հաստատված է ԵՊՀ գիտական խորհրդի 2017 թ. մայիսի 4-ի թիվ 7 նիստում		

0202/B70	Մասնագիտական պրակտիկա	6 կրեդիտ
8-րդ կիսամյակ	Ստուգարք	
Մասնագիտական պրակտիկայի նպատակն է՝ • ուսանողներին հնարավորություն ընձեռելու ակադեմիական ուսուցման ընթացքում ձեռք բերված գիտելիքները կիրառելու գործնականում՝ աշխատանքային միջավայրում,		

• ամբողջացնելու ամբողջացնել ակադեմիական գիտելիքները և մասնագիտական հմտությունները, • զարգացնելու զարգացնել մասնագիտական աշխատանքային հմտությունները, • ծանոթանալ պոստեմպլ գործատուներին, • ձեռք բերել աշխատանքային փորձ, • ձեռք բերել անհրաժեշտ տեղեկություն ավարտական աշխատանքների կատարման համար:
Պրակտիկայի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և կարողություններ 1. կիրառելու մասնագիտական գիտելիքները աշխատանքային գործընթացներում, 2. կատարելու գործնական-աշխատանքային առաջադրանքներ, 3. հավաքելու մասնագիտական տեղեկություն հետազոտական աշխատանք կատարելու համար, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ. 1. կատարելու ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքներ և առաջադրանքներ 2. աշխատելու թիմում 3. հաղորդակցվելու մասնագիտորեն:
Մասնագիտական պրակտիկան ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները. Ա2. մեկնաբանել զբոսաշրջության կազմակերպման սկզբունքները, մասնագիտական նորմատիվ փաստաթղթերը, Բ1. իրականացնել մարքեթինգային և մենեջերական գործունեություն՝ զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի ոլորտում, Բ3. Կատարել մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ Բ5. ցուցաբերել հյուրընկալության կազմակերպման և զբոսաշրջային ծառայությունների սպառողների հետ շփման բարձր կուլտուրա, Գ2. կիրառել գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպել և լուծել խնդիրներ, Գ3. բանավոր և գրավոր հաղորդակցվել մասնագիտական հանրության և հաճախորդների հետ, Գ4. կատարել թիմային աշխատանք, Գ5. պահպանել մասնագիտական էթիկայի նորմերը:
Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. քնարկումներ և բանավեճեր 2. հետազոտական, գործնական աշխատանքների կատարում 3. խմբային աշխատանքներ:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգաթղթ՝ հիմնված անհատական հաշվետվության կազմման և պաշտպանության վրա:
Հիմնական գրականության ցանկ. 1. ՀՀ Աշխատանքային օրենսգիրք 2004 թ. 2. ՀՀ օրենքը «Զբոսաշրջության և զբոսաշրջային գործունեության մասին», 17.12.2003 3. ԵՊՀ բակալավրի կրթական ծրագրի կառուցվածքը և բովանդակությունը: Հաստատված է ԵՊՀ գիտական խորհրդի 2017 թ. մայիսի 4-ի թիվ 7 նիստում

0202/B69	Ավարտական աշխատանք	20 կրեդիտ
8-րդ կիսամյակ	Առանց ընթացիկ գնահատման	
Ավարտական աշխատանքի նպատակն է արտացոլել տվյալ մասնագիտության շրջանակներում ուսանողի ձեռք բերած գիտելիքները կիրառելու և մասնագիտական ոլորտին առնչվող խնդիրներ բարձրացնելու ու լուծումներ առաջադրելու հմտությունները:		
Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. բացահայտելու ավարտական թեմային վերաբերվող նոր գիտելիքներ՝ տեսություններ, հայեցակարգեր, մոտեցումներ, սկզբունքներ, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. ձևակերպել ձևակերպելու գիտական խնդիրներ, 2. կատարելու գիտագործնական առաջարկներ՝ մասնագիտական խնդիրները լուծելու համար, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. աշխատելու ինքնուրույն,		

2. մտածելու մասնագիտորեն և քննադատաբար: Ավարտական աշխատանքը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. Ա2.մեկնաբանել զբոսաշրջության կազմակերպման սկզբունքները,մասնագիտական նորմատիվ փաստաթղթերը, Ա3.բացահայտել զբոսաշրջության առանձնահատկությունները և զարգացումները տարածաշրջանային ու տեղական մակարդակներում, Ա4.վերլուծել զբոսաշրջության և ռեկրեացիայի զարգացման գործոնները և արդի միտումները, տարատեսակները, աշխարհագրությունը, Ա5.գնահատել զբոսաշրջության զարգացման գործում ազգագրական, կրոնական արժեքների, ազգային արվեստի և ճարտարապետության դերը և նշանակությունը, Ա6.տարբերակել զբոսաշրջության ուսումնասիրությունների առանձին մոտեցումները, դրանց առանձնահատկությունները (սոցիոլոգիական, տնտեսագիտական, մշակութաբանական, աշխարհագրական և այլն), Բ2.իրականացնել տուրիստական գործունեության կազմակերպման պլանավորում, նախագծերի կազմում և մոդելավորում, Բ3.կատարել մասնագիտական հետազոտական աշխատանք, վերլուծություններ և գնահատումներ՝ կիրառելով ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ, Բ4.գնահատել զբոսաշրջության ռեսուրսներն ու ենթակառուցվածքները, Գ1.արդյունավետ կերպով օգտվել տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից՝ մայրենի և օտար լեզուներով, Գ3.բանավոր և գրավոր հաղորդակցվել մասնագիտական հանրության և հաճախորդների հետ: Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնասիրության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. • խորհրդատվություններ/ուղղորդում Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Տե՛ս «ԵՊՀ-ում բակալավրի ավարտական աշխատանքի պատրաստման և գնահատման կարգ»-ը: Ավարտական աշխատանքի կատարումը բաղկացած է հետևյալ հիմնական փուլերից. 1. թեմայի որոշում և հաստատում 2. հետազոտություն 3. արդյունքների համակարգում 4. նախապաշտպանություն 5. աշխատանքի կազմում 6. պաշտպանություն: Հիմնական գրականության ցանկ. 1. ԵՊՀ-ում բակալավրի ավարտական աշխատանքի պատրաստման և գնահատման կարգ: Հաստատված է ԵՊՀ գիտական խորհրդի 2017 թ. հոկտեբեր 12-ի թիվ 1 նիստում (հասանելի է հետևյալ հղմամբ՝ http://documentation.ysu.am/wp-content/uploads/2017/10/karg-1-4.pdf 24.01.2018, ժամը 12:30 դրությամբ)
